

An Bhruiséil, 23 Samhain 2023
(OR. en)

15963/23

AG 155
INST 472

NÓTA CLÚDAIGH

ó:	Roberta Metsola, Uachtarán Pharlaimint na hEorpa
dáta a fuarthas:	23 Samhain 2023
chuig:	Pedro Sánchez Pérez-Castejon, Uachtarán na Comhairle
Ábhar:	Litir maidir le tograí ó Pharlaimint na hEorpa chun na Conarthaí a leasú.

Gheobhaidh na toscaireachtaí, san Iarscríbhinn a ghabhann leis seo, litir ó Uachtarán Pharlaimint na hEorpa chuig Uachtarán na Comhairle ina dtíolactar na tograí ó Pharlaimint na hEorpa chun na Conarthaí a leasú. Leis an litir chéanna, tá an Rún a ghabhann leis, a glacadh an 22 Samhain 2023, á tharchur ag Uachtarán Pharlaimint na hEorpa.

Faoi iamh:

IARSCRÍBHINN I: Litir ó Uachtarán Pharlaimint na hEorpa chuig Uachtarán na Comhairle

IARSCRÍBHINN II: Rún ó Pharlaimint na hEorpa an 22 Samhain 2023 maidir le tograí ó
Pharlaimint na hEorpa chun na Conarthaí a leasú

IARSCRÍBHINN III: Tograí ó Pharlaimint na hEorpa chun na Conarthaí a leasú

The President

Mr Pedro Sánchez Pérez-Castejón
President-in-office
Council of the European Union
Rue de la Loi 175
B-1048 Brussels

Subject: Proposals of the European Parliament for the amendment of the Treaties

Dear President,

At its sitting of 22 November 2023, Parliament adopted a resolution on proposals of the European Parliament for the amendment of the Treaties (2022/2051(INL)).

In accordance with Article 48(2) of the Treaty on European Union, I hereby submit those proposals to the Council. I also transmit the accompanying resolution.

Both the proposals for the amendment of the Treaties and the resolution have also been sent to you in electronic form in all language versions.

Parliament now looks forward to the swift submission of those proposals to the European Council.

Yours sincerely,

Roberta Metsola

Parlaimint na hEorpa

2019-2024

TÉACSANNA ARNA nGLACADH

P9_TA(2023)0427

Tograí ó Pharlaimint na hEorpa chun na Conarthaí a leasú

Rún ó Pharlaimint na hEorpa an 22 Samhain 2023 ar thograí ó Pharlaimint na hEorpa chun na Conarthaí a leasú (2022/2051(INL))

Tá Parlaimint na hEorpa,

- ag féachaint d’Airteagal 48 den Chonradh ar an Aontas Eorpach,
- ag féachaint do ‘Manifesto di Ventotene’¹,
- ag féachaint do Dhearbhú Schuman an 9 Bealtaine 1950²,
- ag féachaint do rún uaithi an 9 Meitheamh 2022 maidir leis an iarraidh go mbeadh Coinbhinsiún ann chun na Conarthaí a athbhreithniú³,
- ag féachaint do Rialacha 46, 54 agus 85(1) dá Rialacha Nós Imeachta,

- ag féachaint do na tuairimí ón gCoiste um Ghnóthaí Eachtracha, ón gCoiste um Buiséid, ón gCoiste um Ghnóthaí Eacnamaíochta agus Airgeadaíochta, ón gCoiste um Thalmhaíocht agus um Fhorbairt Tuaithe, ón gCoiste um Chultúr agus um Oideachas, agus ón gCoiste um Shaoirsí Sibhialta, um Cheartas agus um Ghnóthaí Baile,

- ag féachaint don seasamh i bhfoirm leasuithe ón gCoiste um Chearta na mBan agus um Chomhionannas Inscne,

¹ [Manifesto di Ventotene](#) (Meitheamh 1941)

² [Dearbhú Schuman](#) (Páras, 9 Bealtaine 1950)

³ IO C 493, 27.12.2022, lch. 130.

- ag féachaint do na litreacha ón gCoiste um Rialú Buiséadach, ón gCoiste um Fhostaíocht agus um Ghnóthaí Sóisialta, ón gCoiste um an gComhshaol, um Shláinte Phoiblí agus um Shábháilteacht Bia agus ón gCoiste um Thionsclaíocht, um Thaighde agus um Fhuinneamh,

ag féachaint don tuarascáil ón gCoiste um Ghnóthaí Bunreachtúla (A9-0337/2023),

- A. de bhrí gur tháinig an leagan reatha de na Conarthaí i bhfeidhm an 1 Nollaig 2009 agus go raibh dúshláin nach bhfacthas a leithéid riamh roimhe agus iliomad géarchéimeanna os comhair an Aontais Eorpaigh ó shin, go háirithe cogadh foghach na Rúise i gcoinne na hÚcráine;
- B. de bhrí gur gá na Conarthaí a leasú, ní chuige sin féin, ach chun leas shaoránaigh uile an Aontais, mar go bhfuil sé d’aidhm ag na leasuithe seo am tAontas a athmhúnlú ar bhealach a fheabhsóidh an cumas atá aige gníomhaíocht a dhéanamh, chomh maith lena dhlísteacht agus a chuntasacht dhaonlathach;
- C. de bhrí gur cheart go gcumasófaí an tAontas dul i ngleic le dúshláin gheolpholaitiúla ar bhonn níos éifeachtaí trí leasú na gConarthaí;
- D. de bhrí gurb ar éigean a bhfuil creat institiúideach an Aontais, agus go háirithe a phróiseas cinnteoireachta, leormhaith d’Aontas 27 mBallstát; de bhrí go bhfuil athchóiriú ar na Conarthaí dosheachanta de bharr ionchas na méaduithe amach anseo;
- E. de bhrí gur chuir an Chomhdháil ar Thodhchaí na hEorpa a cuid oibre i gcrích agus a cuid conclúidí i láthair an 9 Bealtaine 2022; de bhrí go bhfuil 49 dtogra agus 326 bheart sna conclúidí sin, nach féidir go leor díobh a chur chun feidhme ach na Conarthaí a athrú;
- 1. ag athdhearbhú a hiarrata go leasófar an Conradh ar an Aontas Eorpach (CAE) agus an Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE); a iarraidh ar an gComhairle na tograí a leagtar amach sa rún seo agus a léirítear san Iarscríbhinn a ghabhann leis seo a chur faoi bhráid na Comhairle Eorpaí go láithreach agus gan phlé; á iarraidh ar an gComhairle Eorpach Coinbhinsiún a chomórath i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta um athbhreithniú dá bhforáiltear in Airteagal 48(2) go (5) CAE a luaithe is féidir;
- 2. ag tabhairt dá haire go bhfuil roinnt tíortha de na Balcáin Thiar ag céimeanna éagsúla den chaibidlíocht aontachais; á chur in iúl gur geal léi gur deonaíodh stádas mar iarrthóir don Úcráin agus don Mholdóiv an 23 Meitheamh 2022;

Athchóirithe Institiúideacha

- 3. á thabhairt chun suntais a thábhachtaí atá sé cinnteoireacht san Aontas a athchóiriú chun córas dhá sheomra a léiriú ar bhonn níos cruinne trí Pharlaimint na hEorpa a chumhachtú a thuilleadh;
- 4. á éileamh go neartófar cumas an Aontais gníomhú trí mhéadú suntasach a dhéanamh ar líon na réimsí ina gcinntear gníomhaíochtaí trí vótáil trí thromlach cáilithe (QMV) agus tríd an ngnáthnós imeachta reachtach (OLP);
- 5. á iarraidh ar an bParlaimint an ceart reachtaíocht a thionscnamh a fháil, go háirithe an ceart chun dlí an Aontais a thabhairt isteach, a leasú, nó a aisghairm, agus a bheith ina comhreachtóir le haghaidh ghlacadh an chreata airgeadais ilbhliantúil;

6. á iarraidh go ndéanfaí ról na Comhairle agus na Parlaiminte a aisiompú maidir le hainmniú agus deimhniú Uachtarán an Choimisiúin chun torthaí na dtoghchán Eorpach a léiriú ar bhealach níos cruinne; á mholadh go gcuirfí ar chumas Uachtarán an Choimisiúin a chomhaltaí a roghnú bunaithe ar fhabhair pholaitiúla, agus cothromaíocht gheografach agus dhéimeagrafach á háirithiú ag an am céanna; á iarraidh go ndéanfaí an Coimisiún Eorpach a athainmniú mar an Feidhmeannas Eorpach;
7. ag moladh go socrófaí méid an Fheidhmeannais ag 15 chomhalta ar a mhéad trína roghnófaí comhaltaí as measc náisiúnaigh na mBallstát ar bhonn córas uainíochta fíor-chomhionann dá bhforáiltear cheana sna Conarthaí reatha agus, ag an am céanna, go gceapfaí fo-rúnaithe i measc náisiúnaigh na mBallstát sin nach bhfuil ionadaíocht náisiúnta acu sa Choláiste;
8. a mholadh trédhearcacht Chomhairle an Aontais Eorpaigh a mhéadú trína cheangal uirthi na seasaimh sin atá ina gcuid den ghnáthphróiseas reachtach a fhoilsiú, agus díospóireacht phoiblí a eagrú maidir le seasaimh na Comhairle; á mholadh go mbunófar bunús dlí lena gcumasóidh na comhreachtóirí trédhearcacht agus ionracas a gcinnteoireachta a neartú;
9. á iarraidh ar an gCoinbhinsiún plé a dhéanamh ar dheighilt na n-ábhar idir CAE agus CFAE, sa bhreis ar na tograí a leagtar amach sa rún seo, agus a léirítear san Iarscríbhinn a ghabhann leis seo, chun aghaidh a thabhairt ar a dheacra atá sé dlí an Aontais a leasú; á iarraidh ar an gCoinbhinsiún scrúdú a dhéanamh ar na réimsí beartais ina bhféadfadh struchtúir an Aontais éifeachtacht an Aontais a mhéadú;
10. á mholadh go mbeidh comhdhéanamh Pharlaimint na hEorpa ina inniúlacht ag an bParlaimint faoi réir thoilíú na Comhairle;
11. á mholadh go neartófaí ról na gcomhpháirtithe sóisialta in ullmhú aon tionscnaimh i réimsí an bheartais shóisialta, fostaíochta agus eacnamaíoch;
12. á iarraidh go neartófaí ionstraimí le haghaidh rannpháirtíocht na saoránach i bpróiseas cinnteoireachta an Aontais faoi chuimsiú an daonlathais ionadaíoch;

Inniúlachtaí

13. á mholadh go mbunófaí inniúlacht eisiach an Aontais don chomhshaol agus don bhithéagsúlacht chomh maith le caibidlíocht maidir leis an athrú aeráide;
14. á mholadh go mbunófaí inniúlachtaí comhroinnte maidir le cúrsaí sláinte poiblí agus sláinte an duine a chosaint agus a fheabhsú, go háirithe bagairtí sláinte trasteorann, cosaint shibhialta, tionscal, agus oideachas go háirithe nuair atá saincheisteanna trasnáisiúnta amhail aitheantas frithpháirteach do chéimeanna, gráid, inniúlachtaí agus cáilíochtaí i gceist;
15. á mholadh go ndéanfaí tuilleadh forbartha ar inniúlachtaí comhroinnte an Aontais i réimsí an fhuinnimh, na ngnóthaí eachtracha, na slándála seachtraí agus na cosanta, an bheartais teorann seachtraí i réimse na saoirse, na slándála agus an cheartais, agus an bhonneagair trasteorann;

Coimhdeacht

16. á mholadh go neartófaí an t-athbhreithniú ar choimhdeacht a dhéanann Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh; á iarraidh go gcuirfí tuairim na bparlaimintí náisiúnta a bhfuil cumhachtaí reachtacha acu san áireamh sna tuairimí réasúnaithe maidir le dréachtaí reachtacha na bparlaimintí náisiúnta; ag moladh síneadh 12 sheachtain a chur leis an spriocdháta le haghaidh nósanna imeachta maidir le ‘cárta buí’;
17. á mholadh go dtabharfaí isteach ‘sásra cárta ghlais’ le haghaidh tograí reachtacha ó parlaimintí náisiúnta nó réigiúnacha a bhfuil cumhachtaí reachtacha acu chun dlí an Aontais

a dhéanamh níos freagrúla do riachtanais áitiúla;

An Smacht Reachta

18. á mholadh go ndéanfaí an nós imeachta in Airteagal 7 CAE a neartú agus a athchóiriú a mhéid a bhaineann le cosaint an smachta reachta trí dheireadh a chur leis an aontoilíocht, trí thráthchlár soiléir a thabhairt isteach, agus trí réiteoir sárúithe a dhéanamh den Chúirt Bhreithiúnais;
19. á mholadh go ndéanfaí foráil do dhlínse do dhíospóidí idirinstiúideacha ag Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh;
20. á mholadh go ndéanfadh Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh athbhreithniú réamhghabhálach ar chaighdeáin ('athbhreithniú breithiúnach ginearálta'), a cheapfar ina cheart mionlach sa Pharlaimint; á mholadh, thairis sin, go dtabharfaí de chumhacht don Pharlaimint cásanna neamhchomhlíonadh na gConarthaí a thabhairt os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh;

Beartas Eachtrach, Slándála agus Cosanta

21. ag athdhearbhú a hiarrata go ndéanfadh cinntí maidir le smachtbhannaí, céimeanna eatramhacha i bpróiseas an mhéadaithe agus cinntí eile maidir leis an mbeartas eachtrach trí vótáil trí thromlach cáilithe; á chur i bhfios go láidir go bhforáiltear leis na tograí maidir le heisceacht ar an bprionsabal sin le haghaidh cinntí lena n-údaráítear misin mhíleata nó oibríochtaí míleata a bhfuil sainordú feidhmiúcháin ag gabháil leo;
22. á iarraidh go mbunófaí aontas cosanta lena n-áirítear aonaid mhíleata, buanacmhainneacht mhear-imscartha, faoi cheannas oibríochtúil an Aontais. á mholadh go ndéanfadh an tAontas soláthar comhpháirteach agus forbairt armálacha a mhaoiniú trí bhuiséad tiomnaithe faoi chomhchinnteoireacht agus grinnscrúdú parlaiminteach agus á mholadh go ndéanfaí inniúlachtaí na Gníomhaireachta Eorpaí um Chosaint a choigeartú dá réir; ag tabhairt dá haire nach ndéanfadh na hathruithe sin difear do chlásail maidir le traidisiúin náisiúnta na neodrachta agus ballraíocht Eagraíocht Chonradh an Atlantaigh Thuaidh (ECAT);
23. á mholadh go ndéanfaí leis an gCoinbhinsiún scrúdú ar bhealaí chun cosc a chur ar thearmainn chánach a bheith ag saobhadh na hiomaíochta sa mhargadh aonair;

An Margadh Aonair, an Geilleagar & an Buiséad

24. á iarraidh go ndéanfaí bearta chun a áirithiú go ndéanfaidh na Ballstáit dua a chaitheamh le cuspóirí eacnamaíocha, sóisialta agus comhshaoil agus slándála na hEorpa a bhaint amach; á mholadh go ndéanfaí Airteagal 122 CFAE a scriosadh agus clásal éigeandála athfhoclaithe a chur ina ionad lena bhforáiltear do ghrinnscrúdú parlaiminteach iomlán in Airteagal 222 CFAE;
25. á áitiú nach mór do na Ballstáit uile agus d'institiúidí uile an Aontais ceithre shaoirse an mhargaidh inmheánaigh a chur i bhfeidhm go cothrom;

Beartais Shóisialta agus an Margadh Saothair

26. ag athdhearbhú a hiarrata prótacal maidir le dul chun cinn sóisialta a chur i gceangal leis na Conarthaí;

Oideachas

27. á iarraidh ar an Aontas cuspóirí agus caighdeáin choiteanna a fhorbairt d'oideachas lena gcuirtear luachanna daonlathacha agus an smacht reachta chun cinn, chomh maith leis an litearthacht dhigiteach agus eacnamaíoch; á iarraidh ar an Aontas, thairis sin, comhar agus comhleanúnachas idir córais na bhforais oideachais a chur chun cinn agus na traidisiúin chultúrtha agus an éagsúlacht réigiúnach á ráthú ag an am céanna;
28. á iarraidh ar an Aontas caighdeáin chomhchoiteanna a fhorbairt maidir leis an ngairmoiliúint chun soghluaisteacht oibrithe a mhéadú; á mholadh go mbeadh sé ina aidhm ag an Aontas rochtain ar scolaíocht shaor agus iomlán, saoirse acadúil institiúideach agus aonair, agus cearta an duine a chosaint agus a chur chun cinn, mar a shainítear i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh;

An trádáil agus an infheistíocht

29. á mholadh go ndéanfaí cur chun cinn luachanna daonlathacha, an dea-rialachas, cearta an duine agus inbhuanaitheacht chomh maith le hinfeistíocht eachtrach, cosaint infheistíochta agus slándáil eacnamaíoch a chur san áireamh i raon feidhme an chomhbheartais tráchtála; á mholadh go gcuirfeadh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle tús le caibidlíocht trádála, ar mholadh ón gCoimisiún; á mholadh go ndéanfaí sásra buan a bhunú chun infheistíocht dhíreach choigríche a scagadh;

Neamh-Idirdhealú

30. á mholadh go ndéanfaí cosaintí neamh-idirdhealaithe a leathnú chuig inscne, bunús sóisialta, teanga, tuairim pholaitiúil agus ballraíocht i mionlach náisiúnta agus gnáthnós imeachta le haghaidh reachtaíocht neamh-idirdhealaithe a thabhairt isteach; á mholadh go gcuirfí isteach 'comhionannas inscne' in ionad 'comhionannas idir fir agus mná' ar fud na gConarthaí; á chur i bhfios go láidir gur cheart institiúidí an Aontais agus a chomhlachtaí rialaithe agus comhairliúcháin a bheith comhdhéanta ar bhealach neamh-idirdhealaitheach agus go léireoidís an comhionannas inscne agus éagsúlacht na sochaí.
31. á iarraidh go gcuirfí cosaintí breise san áireamh sna Conarthaí do mhionlaigh náisiúnta agus do theangacha réigiúnacha agus mionlaigh san Aontas;

An comhshaol agus an Aeráid

32. á mholadh go n-áireofaí laghdú ar an téamh domhanda agus cosaint na bithéagsúlachta i measc aidhmeanna an Aontais; á mholadh go gcuirfí cosaint na haeráide agus na bithéagsúlachta le spriocanna forbartha inbhuanaithe an Aontais; á mholadh go n-áireofaí an inbhuanaitheacht i bhforálacha an Chonartha maidir le hiascaigh; á iarraidh ar an Aontas bonn nádúrtha na beatha, agus ainmhithe, a chosaint i gcomhréir le cur chuige na hAon Sláinte Amháin, chomh maith leis an riosca go dtrasnófaí teorainneacha pláinéadacha a chur san áireamh; á iarraidh go n-ionchorprófaí sna Conarthaí go ndéanfar iarracht teorainn a chur leis an méadú ar an teocht dhomhanda le hoibleagáidí idirnáisiúnta an Aontais;

Beartas Fuinnimh

33. á iarraidh go gcruthófaí aontas fuinnimh Eorpach comhtháite; á mholadh nach mór córas fuinnimh an Aontais a bheith inacmhainne agus bunaithe ar éifeachtúlacht fuinnimh, ar fhuinneamh in-athnuaite agus i gcomhréir le comhaontuithe idirnáisiúnta chun an t-athrú

aeráide a mhaolú;

An Limistéar Saoirse, Ceartais agus Slándála

34. á mholadh go bhfaigheadh Europol inniúlachtaí breise faoi réir grinnscrúdú parlaiminteach; á mholadh go gcuirfí foréigean inscnebhunaithe agus coireacht chomhshaoil isteach mar réimsí coireachta a chomhlíonann critéir Airteagal 83(1) CFAE (coireanna de chuid an Aontais); á iarraidh go mbeadh feidhmiú Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh á rialú ag an ngnáthnós imeachta;

An Imirce

35. á iarraidh go mbeadh caighdeáin choiteanna le haghaidh víosaí fadtéarmacha agus ceadanna cónaithe ar mhaithe le díol agus mí-úsáid saoránachta agus cónaitheachta a chosc;
36. á mholadh go ndéanfaí comhbheartas inimirce an Aontais a neartú trí bhearta iomchuí agus riachtanacha a ghlacadh chun a áirithiú go ndéanfar faireachán éifeachtúil ar theorainneacha seachtracha an Aontais, go ndaingneofar agus go ndéanfar rialú éifeachtach orthu agus go gcuirfear san áireamh i mbeartas imirce an Aontais cobhsaíocht eacnamaíoch agus shóisialta na mBallstát, an cumas freastal ar éilimh saothair an mhargaidh aonair, chomh maith le bainistiú éifeachtúil imirce, agus cóir chothrom náisiúnach tríú tír á cur san áireamh;

An tSláinte

37. á mholadh go leagfadh an tAontas síos táscairí coiteanna do chórais cúraim sláinte; á mholadh go ndéanfaidh an tAontas bearta chun luath-fhógra a thabhairt faoi bhagairtí tromchúiseacha trasteorann ar shláinte, faireachán a dhéanamh orthu agus iad a rialú, go háirithe i gcás paindéimí gan cosc a chur ar na Ballstáit bearta cosanta treisithe a choinneáil ar bun nó a ghlacadh i gcás ina bhfuil siad ríthábhachtach;
38. á iarraidh ar an Aontas bearta a dhéanamh chun faireachán agus comhordú a dhéanamh ar an rochtain ar dhiagnóisic choiteanna, ar fhaisnéis agus ar chúram maidir le galair theagmhálacha agus neamhtheagmhálacha lena n-áirítear galair neamhchoitianta;

An Eolaíocht agus an Teicneolaíocht

39. á iarraidh ar an Aontas an tsaoirse acadúil agus an tsaoirse chun taighde eolaíoch agus teagasc eolaíoch a urramú agus a chur chun cinn;
40. á mholadh go ndéanfaidh an tAontas comhstraitéis spáis a tharraingt suas agus oibriú i dtreo comhchreata do ghníomhaíochtaí spáis;

Forálacha Críochnaitheacha

41. á athdhearbhú gur cheart cuireadh a thabhairt d'ionadaithe ó chomhpháirtithe sóisialta an Aontais, ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa, ó Choiste na Réigiún, ón mBanc Ceannais Eorpach, ó shochaí sibhialta an Aontais agus ó thíortha is iarrthóirí le bheith ina mbreathnóirí ar an gCoinbhinsiún;
42. á iarraidh go ndéanfar na tograí go léir chun na Conarthaí a leasú, mar atá i gceangal leis seo, a phlé le linn an Choinbhinsiúin;
43. ag glacadh na dtograí atá i gceangal leis seo chun na Conarthaí a leasú agus á gcur faoi bhráid na Comhairle iad i gcomhréir le hAirteagal 48(2) CAE;

44. á threorú dá hUachtarán an rún seo agus na tograí atá i gceangal leis seo chun na Conarthaí a leasú a chur ar aghaidh chuig an gComhairle agus chuig an gCoimisiún, agus chuig parlaimintí agus rialtais na mBallstát.

Parlaimint na hEorpa

2019-2024

Strasbourg, 22.11.2023

2022/2051(INL)

TOGRAÍ Ó PHARLAIMINT NA hEORPA

chun na Conarthaí a leasú

GA

GA

IARSCRÍBHINN A GHABHANN LEIS AN RÚN
TOGRAÍ Ó PHARLAIMINT NA hEORPA CHUN NA CONARTHAÍ A LEASÚ

Leasú 1

An Conradh ar an Aontas Eorpach
Brollach

An téacs atá ann

TÁ A SHOILSE RÍ NA mBEILGEACH ,
A SOILSE BANRÍON NA
DANMHAIRGE, UACHTARÁN
PHOBLACHT CHÓNAIDHME NA
GEARMÁINE, UACHTARÁN NA
POBLACHTA HEILLÉANAÍ, A
SHOILSE RÍ NA SPÁINNE,
UACHTARÁN PHOBLACHT NA
FRAINCE, UACHTARÁN NA
hÉIREANN, UACHTARÁN
PHOBLACHT NA hIODÁILE, A
MHÓRGACHT RÍOGA ARD-DIÚC
LUCSAMBURG, **A SOILSE BANRÍON**
NA hÍSILTÍRE, UACHTARÁN
PHOBLACHT NA PORTAINGÉILE, **A**
SOILSE BANRÍON RÍOCHT
AONTAITHE NA BREATAINE MÓIRE
AGUS THUAISCEART ÉIREANN,

Leasú

TÁ A SHOILSE RÍ NA mBEILGEACH ,
UACHTARÁN PHOBLACHT NA
BULGÁIRE, UACHTARÁN
PHOBLACHT NA SEICE, A SOILSE
BANRÍON NA DANMHAIRGE,
UACHTARÁN PHOBLACHT
CHÓNAIDHME NA GEARMÁINE,
UACHTARÁN PHOBLACHT NA
hEASTÓINE, UACHTARÁN NA
hÉIREANN, UACHTARÁN NA
POBLACHTA HEILLÉANAÍ, A
SHOILSE RÍ NA SPÁINNE,
UACHTARÁN PHOBLACHT NA
FRAINCE, **UACHTARÁN PHOBLACHT**
NA CRÓITE, UACHTARÁN
PHOBLACHT NA hIODÁILE,
UACHTARÁN PHOBLACHT NA
CIPIRE, UACHTARÁN PHOBLACHT
NA LAITVIA, UACHTARÁN
PHOBLACHT NA LIOUTÁINE, A
MHÓRGACHT RÍOGA ARD-DIÚC
LUCSAMBURG, **UACHTARÁN NA**
hUNGÁIRE, UACHTARÁN
PHOBLACHT MHÁLTA, A SHOILSE RÍ
NA hÍSILTÍRE, **UACHTARÁN**
PHOBLACHT CHÓNAIDHME NA
hOSTAIRE, UACHTARÁN
PHOBLACHT NA POLAINNE,
UACHTARÁN PHOBLACHT NA
PORTAINGÉILE, **UACHTARÁN NA**
ROMÁINE, UACHTARÁN
PHOBLACHT NA tSLÓIVÉINE,
UACHTARÁN PHOBLACHT NA
tSLÓVAICE, UACHTARÁN
PHOBLACHT NA FIONLAINNE, A
SHOILSE RÍ NA SUALAINNE,

Leasú 2

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 2

An téacs atá ann

Tá an tAontas fothaithe ar luachanna an mheasa ar dhíne an duine, ar an tsaoirse, ar an daonlathas, ar an gcomhionannas, ar an smacht reachta agus an mheasa ar chearta an duine, lena n-áirítear na cearta atá ag daoine ar de ghrúpaí mionlaigh iad. Is comhluachanna ag Ballstáit na luachanna sin i sochaí arb iad is sainairíonna inti an t-íolrachas, an neamhidirdhealú, an chaoimhulaingt, an ceartas, an dlúthpháirtíocht agus an comhionannas idir mná agus fir.

Leasú

Tá an tAontas fothaithe ar luachanna an mheasa ar dhíne an duine, ar an tsaoirse, ar an daonlathas, ar an gcomhionannas, ar an smacht reachta agus an mheasa ar chearta an duine, lena n-áirítear na cearta atá ag daoine ar de ghrúpaí mionlaigh iad. Is comhluachanna ag na Ballstáit iad na luachanna sin i sochaí ina bhfuil an t-íolrachas, an neamh-idirdhealú, an chaoimhulaingt, an ceartas, an dlúthpháirtíocht agus an comhionannas *inscne* i réim.

Leasú 3

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 3 – mír 2

An téacs atá ann

2. Cuirfidh an tAontas ar fáil dá shaoránaigh limistéar saoirse, slándála agus ceartais, gan teorainneacha inmheánacha, ina n-áiritheofar saorghluaiseacht daoine i dteannta le bearta iomchuí maidir le rialuithe ar theorainneacha seachtracha, tearmann agus inimirce, maille leis an gcoirpeacht a chosc agus a chomhrac.

Leasú

2. Cuirfidh an tAontas ar fáil dá shaoránaigh limistéar saoirse, slándála agus ceartais, gan teorainneacha inmheánacha, ina n-áiritheofar saorghluaiseacht daoine i dteannta le ***comhbheartas teorainneacha seachtracha agus*** le bearta iomchuí maidir le rialuithe ar theorainneacha seachtracha, tearmann agus inimirce, maille leis an gcoirpeacht a chosc agus a chomhrac.

Leasú 4

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 3 – mír 3 – fomhír 1

An téacs atá ann

Bunóidh an tAontas margadh inmheánach. Oibreoidh an tAontas ar mhaithe le forbairt inbhuanaithe na hEorpa arna fothú ar an bhfás eacnamaíoch cothromúil agus ar chobhsaíocht praghsanna, ar gheilleagar sóisialta margaidh ina bhfuil iomaíocht ghéar agus **arb é is aidhm dó** an lánfhostaíocht agus an dul chun cinn sóisialta, agus ar ardleibhéal cosanta don chomhshaol agus ar ardleibhéal feabhsaithe ar a cháilíocht. Déanfaidh sé dul chun cinn eolaíoch agus teicneolaíoch a chur chun cinn.

Leasú

Bunóidh an tAontas margadh inmheánach. Oibreoidh an tAontas ar mhaithe le forbairt inbhuanaithe na hEorpa arna bunú ar an bhfás eacnamaíoch cothrom agus **ar** chobhsaíocht praghsanna, ar gheilleagar sóisialta margaidh ina bhfuil iomaíocht ghéar agus **arb é is aidhm dó** an lánfhostaíocht agus an dul chun cinn sóisialta a bhaint amach, agus **ar** leibhéal ard cosanta comhshaoil **agus** leibhéal ard feabhsaithe cháilíocht an chomhshaoil, **agus arb é is aidhm dó freisin an téamh domhanda a laghdú agus bithéagsúlacht a choimirciú i gcomhréir le comhaontuithe idirnáisiúnta**. Déanfaidh sé dul chun cinn eolaíoch agus teicneolaíoch a chur chun cinn.

Leasú 5

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 3 – mír 3 – fomhír 2**

An téacs atá ann

Déanfaidh sé an t-eisiamh sóisialta agus an t-idirdhealú a chomhrac agus an ceartas sóisialta agus an chosaint shóisialta, an comhionannas idir mná agus fir, an dlúthpháirtíocht idir na glúnta agus an chosaint ar chearta an linbh a chur chun cinn.

Leasú

Déanfaidh sé an t-eisiamh sóisialta agus an t-idirdhealú a chomhrac, agus an ceartas sóisialta agus an chosaint shóisialta, an comhionannas **inscne**, an dlúthpháirtíocht idir na glúnta agus an chosaint ar chearta an linbh a chur chun cinn.

Leasú 6

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 3 – mír 3 – fomhír 4**

An téacs atá ann

Urramóidh sé saibhreas a éagsúlachta cultúrtha agus teanga, agus áiritheoidh sé go ndéanfar oidhreacht chultúrtha na

Leasú

Urramóidh sé **agus cuirfidh sé chun cinn** saibhreas a éagsúlachta cultúrtha agus teanga, agus áiritheoidh sé go ndéanfar

hEorpa a chaomhnú agus a fheabhsú.

oidhreacht chultúrtha na hEorpa a chaomhnú agus a fheabhsú.

Leasú 7

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 3 – mír 4

An téacs atá ann

4. Bunóidh an tAontas aontas eacnamaíoch agus airgeadaíochta a bhfuil an euro mar airgeadra aige.

Leasú

4. Is é an euro airgeadas *an Aontais*.

Leasú 8

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 3 – mír 5 a (nua)

An téacs atá ann

Leasú

5a. Déanfaidh an tAontas rochtain ar scolaíocht shaor agus iomlán, saoirse acadúil institiúideach agus aonair, agus cearta an duine a chosaint agus a chur chun cinn, mar a shainítear i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh.

Leasú 9

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 7 – mír 1 – fomhír 1

An téacs atá ann

Ar thogra réasúnaithe ó aon trian de na Ballstáit, ó Pharlaimint na hEorpa nó ón gCoimisiún Eorpach, féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di trí cheithre chúigiú dá comhaltaí tar éis toiliú Pharlaimint na hEorpa a fháil, a shuíomh go bhfuil baol soiléir ann Ballstát do dhéanamh sárú tromchúiseach ar na luachanna dá dtagraítear in Airteagal 2. Sula suífidh sí amhlaidh, éistfidh an Chomhairle an Ballstát i dtrácht agus

Leasú

Ar thogra réasúnaithe ó aon trian de na Ballstáit, ó Pharlaimint na hEorpa nó ón gCoimisiún Eorpach, **déanfaidh** an Chomhairle a shuí, ag gníomhú di trí thromlach **cáilithe** tar éis toiliú Pharlaimint na hEorpa a fháil, **laistigh de shé mhí ó fháil togra, cibé** an bhfuil baol soiléir ann go sáróidh Ballstát go tromchúiseach na luachanna dá dtagraítear in Airteagal 2. Sula suífidh sí amhlaidh, éistfidh an Chomhairle an Ballstát i dtrácht agus

féadfaidh sí, ag gníomhú di i gcomhréir leis an nós imeachta céanna, moltaí a dhíriú chuig an mBallstát sin.

féadfaidh sí, ag gníomhú di i gcomhréir leis an nós imeachta céanna, moltaí a dhíriú chuig an mBallstát sin.

Leasú 10

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 7 – mír 2

An téacs atá ann

2. Féadfaidh an Chomhairle Eorpach, ag gníomhú di d'aon toil ar thogra ó thrian de na Ballstáit nó ón gCoimisiún Eorpach agus tar éis toiliú Pharlaimint na hEorpa a fháil, a shuíomh go bhfuil sárú tromchúiseach leanúnach á dhéanamh ag Ballstát ar na luachanna dá dtagraítear ag Airteagal 2, tar éis iarraidh ar an mBallstát i gceist a bharúlacha a thíolacadh.

Leasú

2. Féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di **trí thromlach cáilithe laistigh de shé mhí ó fháil** togra ó aon trian de na Ballstáit, **ó Pharlaimint na hEorpa ag gníomhú di trí thromlach na gcomhaltaí a chomhdhéanann í, nó ón gCoimisiún, iarratas a chur faoi bhráid na Cúirte Breithiúnais** ar shárú tromchúiseach agus leanúnach a bheith á dhéanamh ag Ballstát ar na luachanna dá dtagraítear ag Airteagal 2.

Leasú 11

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 7 – mír 2 – fomhír 1 a (nua)

An téacs atá ann

Leasú

Déanfaidh an Chúirt Bhreithiúnais cinneadh ar an iarratas tar éis di iarraidh ar an mBallstát i dtrácht a bharúlacha a thíolacadh.

Leasú 12

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 7 – mír 3 – fomhír 1

An téacs atá ann

Nuair a shuífear amhlaidh faoi mhír 2, féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, a chinneadh cearta áirithe a chineann ó na Conarthaí a chur i

Leasú

Nuair a shuífear amhlaidh faoi mhír 2, cinnfidh an Chomhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, **laistigh de shé mhí ón tráth sin, na bearta iomchuí a ghlacadh.**

bhfeidhm ar an mBallstát i gceist a fhionraí, lena n-áirítear cearta vótála ionadaí rialtas an Bhallstáit sin sa Chomhairle. Lena linn sin, tabharfaidh an Chomhairle aird ar na hiarmhairtí a fhéadfaidh teacht ón bhfionraíocht sin i dtaca le cearta agus oibleagáidí daoine nádúrtha agus dlítheanacha.

Féadfar a áireamh ar na bearta sin gealltanais agus íocaíochtaí ó bhuiséad an Aontais a fhionraí, nó cearta áirithe a thagann ó na Conarthaí a bheith á gcur i bhfeidhm ar an mBallstát i dtrácht a fhionraí, lena n-áirítear cearta vótála ionadaí rialtas an Bhallstáit sin sa Chomhairle agus ceart an Bhallstáit i dtrácht Uachtaránacht na Comhairle a bheith aige. Lena linn sin, tabharfaidh an Chomhairle aird ar na hiarmhairtí a fhéadfaidh teacht ón bhfionraíocht sin i dtaca le cearta agus oibleagáidí daoine nádúrtha agus dlítheanacha.

Leasú 13

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 10 – mír 3

An téacs atá ann

3. Beidh an ceart ag gach saoránach a bheith rannpháirteach i saol daonlathach an Aontais. Glacfar cinntí chomh hoscailte agus is féidir agus ar leibhéal chomh gar agus is féidir don saoránach.

Leasú

3. Beidh an ceart ag gach saoránach a bheith rannpháirteach i saol daonlathach an Aontais. ***Áiritheoidh an tAontas go bhfuil ionstraimí ann lena gcomasóidh na saoránaigh an ceart sin a fheidhmiú.***

Leasú 14

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 10 – mír 3 a (nua)

An téacs atá ann

3a. Glacfar cinntí chomh hoscailte agus is féidir agus ar leibhéal chomh gar agus is féidir don saoránach.

Leasú

Leasú 15

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 10 – mír 4

An téacs atá ann

4. Rannchuidíonn páirtithe polaitiúla ar leibhéal Eorpach le feasacht pholaitiúil Eorpach a fhoirmiú agus le toil shaoránaigh an Aontais a chur in iúl.

Leasú

4. Rannchuidíonn páirtithe polaitiúla ar leibhéal Eorpach le feasacht pholaitiúil Eorpach a fhoirmiú agus le toil shaoránaigh an Aontais a chur in iúl.
Féadfaidh páirtithe polaitiúla Eorpacha gníomhaíochtaí chuige sin a chur chun cinn, a mhaoiniú agus tacú leo.

Leasú 16

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 10 – mír 4 a (nua)

An téacs atá ann

Leasú

4a. Rachfar i mbun comhairliúcháin le comhpháirtithe sóisialta in ullmhú aon tionscnaimh i réimsí an bheartais shóisialta, fostaíochta agus eacnamaíoch.

Leasú 17

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 11 – mír 4 – fomhír 1

An téacs atá ann

Féadfaidh saoránaigh den Aontas, ar náisiúnaigh iad de líon suntasach de Bhallstáit agus nach lú a líon ná aon mhilliún amháin ar a laghad, an tionscnamh a ghlacadh iarraidh ar an gCoimisiún Eorpach, faoi chuimsiú a chumhachtaí, togra iomchuí a thíolacadh maidir le ceisteanna a bhfuil gá dar leis na saoránaigh le gníomh dlí de chuid an Aontais ina leith chun na Conarthaí a chur chun feidhme.

Leasú

Féadfaidh saoránaigh den Aontas, ar náisiúnaigh iad de líon suntasach de Bhallstáit agus nach lú a líon ná aon mhilliún amháin ar a laghad, an tionscnamh a ghlacadh iarraidh ar an gCoimisiún Eorpach, faoi chuimsiú a chumhachtaí, togra iomchuí a thíolacadh maidir le ceisteanna a bhfuil gá dar leis na saoránaigh le gníomh dlí de chuid an Aontais ina leith.

Leasú 18

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 11 – mír 4 – fomhír 1 a (nua)

An téacs atá ann

Leasú

Féadfaidh an Coimisiún nó Parlaimint na hEorpa gníomh dlí a mholadh bunaithe ar aon tionscnamh bailí ó na saoránaigh.

Leasú 19

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 11 – mír 4 a (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

4a. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach, forúlacha a ghlacadh chun a gcuid cinnteoireachta agus comhlíonadh na bpriosabal a leagtar amach in Airteagail 10 agus 11 a ráthú.

Leasú 20

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 13 – mír 4 a (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

4a. Beidh institiúidí an Aontais agus a chomhlachtaí rialaithe agus comhairliúcháin comhdhéanta ar bhealach neamh-idirdhealaitheach agus léireoidh siad comhionannas inscne agus éagsúlacht na sochaí.

Leasú 21

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 14 – mír 2 – fomhír 1**

An téacs atá ann

Leasú

Beidh Parlaimint na hEorpa comhdhéanta

Beidh Parlaimint na hEorpa comhdhéanta

d'ionadaithe do shaoránaigh an Aontais. Ní rachaidh a líon thar seacht gcéad caoga, móide an tUachtarán. ***Beidh ionadaíocht na saoránach comhréireach go céimlaghdaitheach agus beidh íosmhéid seisear comhaltaí ann do gach Ballstát. Ní bheidh níos mó ná sé shuíochán is nócha ag aon Bhallstát.***

d'ionadaithe do shaoránaigh an Aontais. Ní rachaidh a líon thar seacht gcéad caoga, móide an tUachtarán.

Leasú 22

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 14 – mír 2 a (nua)

An téacs atá ann

Leasú

2a. Beidh ionadaíocht na saoránach comhréireach go céimlaghdaitheach agus beidh íosmhéid seisear comhaltaí ann do gach Ballstát. Ní bheidh níos mó ná sé shuíochán is nócha ag aon Bhallstát.

Leasú 23

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 14 – mír 2 b (nua)

An téacs atá ann

Leasú

2b. Suífidh Parlaimint na hEorpa a comhdhéanamh trí thromlach na gcomhaltaí a chomhdhéanann í, agus na prionsabail dá dtagraítear i míreanna 2 agus 2a á n-urramú aici, faoi réir thoilíú na Comhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe treisithe.

Leasú 24

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 15 – mír 2

An téacs atá ann

2. Beidh an Chomhairle Eorpach comhdhéanta de Chinn Stáit nó Rialtais na mBallstát mar aon lena hUachtarán agus Uachtarán an Choimisiúin. Glacfaidh Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála páirt ina cuid oibre.

Leasú

2. Beidh an Chomhairle Eorpach comhdhéanta de Chinn Stáit nó Rialtais na mBallstát, mar aon le hUachtarán **an Aontais Eorpaigh**. Glacfaidh **Rúnaí** an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála páirt ina cuid oibre.

(Tá feidhm ag an leasú seo ar fud an téacs. Má ghlactar é, beidh gá le hathruithe comhfhreagracha ar fud an téacs.)

Leasú 25

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 15 – mír 3**

An téacs atá ann

3. Tiocfaidh an Chomhairle Eorpach le chéile faoi dhó gach sé mhí arna comóradh ag a hUachtarán. Nuair a éileoidh an clár oibre é, féadfaidh comhaltaí na Comhairle Eorpaí a chinneadh go mbeidh aire de chúnamh ag gach duine acu, agus, i gcás Uachtarán an Choimisiúin, go mbeidh comhalta den Choimisiún de chúnamh aige. Nuair a éileoidh an staid amhlaidh, déanfaidh an tUachtarán cruinniú urghnách den Chomhairle Eorpach a chomóradh.

Leasú

3. Tiocfaidh an Chomhairle Eorpach le chéile faoi dhó gach 6 mhí arna comóradh ag a hUachtarán. Nuair a éileoidh an clár oibre é, féadfaidh gach comhaltaí den Chomhairle Eorpach a chinneadh go dtabharfaidh Aire cúnamh dóibh, agus, i gcás Uachtarán an **Aontais Eorpaigh**, go dtabharfaidh an Coimisiún cúnamh dó nó di. Nuair a éileoidh an staid amhlaidh, déanfaidh an tUachtarán cruinniú urghnách den Chomhairle Eorpach a chomóradh.

Leasú 26

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 15 – mír 5**

An téacs atá ann

5. Toghfaidh an Chomhairle Eorpach a hUachtarán, trí thromlach cáilithe, go

Leasú

5. Toghfaidh an Chomhairle Eorpach

ceann téarma dhá bhliain go leith, a bheidh inathnuaite uair amháin. Mura féidir dó feidhmiú nó i gcás mí-iompar tromchúiseach, féadfaidh an Chomhairle Eorpach téarma oifige an Uachtaráin a chríochnú i gcomhréir leis an nós imeachta céanna.

a hUachtarán, trí thromlach cáilithe.

Leasú 27

An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 15 – mír 6

An téacs atá ann

Leasú

6. I dtaca le hUachtarán na Comhairle Eorpaí:

scriosta

(a) beidh sé i gceannas ar an gComhairle Eorpach agus stiúrfaidh sé a himeachtaí;

(b) i gcomhar le hUachtarán an Choimisiúin, agus ar bhonn imeachtaí na Comhairle Gnóthaí Ginearálta, áiritheoidh sé ullmhúchán agus leanúnachas imeachtaí na Comhairle Eorpaí;

(c) féachfaidh sé le comhchuibheas agus comhthoil a éascú sa Chomhairle Eorpach;

(d) tiolacfaidh sé tuarascáil do Pharlaimint na hEorpa tar éis gach ceann de chruinnithe na Comhairle Eorpaí.

Áiritheoidh Uachtarán na Comhairle Eorpaí ar a leibhéal féin agus sa cháil sin ionadaíocht sheachtrach an Aontais maidir le saincheisteanna a bhaineann lena chomhbheartas eachtrach agus slándála, ach sin gan dochar do chumhachtaí Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála.

Ní fhéadfaidh Uachtarán na Comhairle Eorpaí oifig náisiúnta a shealbhú.

Leasú 28

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 16 – mír 2**

An téacs atá ann

2. Beidh an Chomhairle comhdhéanta d'ionadaí do gach Ballstát ar leibhéal aireachta a fhéadfaidh gealltanais a thabhairt thar ceann rialtais an Bhallstáit i dtrácht agus a vóta a chaitheamh.

Leasú

2. Beidh an Chomhairle comhdhéanta d'*ionadaithe* do gach Ballstát a fhéadfaidh gealltanais a thabhairt thar ceann rialtais an Bhallstáit i dtrácht agus a vóta a chaitheamh.

Leasú 29

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 16 – mír 3**

An téacs atá ann

3. Gníomhóidh an Chomhairle trí thromlach cáilithe ach amháin mar a bhforáiltear a mhalairt sna Conarthaí.

Leasú

3. Gníomhóidh an Chomhairle trí thromlach cáilithe ach amháin i gcás ina bhforáiltear sna Conarthaí *maidir le tromlach simplí nó tromlach cáilithe treisithe*.

Leasú 30

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 16 – mír 5**

An téacs atá ann

5. *Déantar na forálacha idirthréimhseacha maidir le sainiú an tromlaigh cháilithe a mbeidh feidhm acu go dtí an 31 Deireadh Fómhair 2014, sa Phrótacal maidir le forálacha idirthréimhseacha mar aon leis na forálacha a mbeidh feidhm acu ón 1 Samhain 2014 go dtí an 31 Márta 2017.*

Leasú

scriosta

Leasú 31

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 16 – mír 6 – fomhír 1**

An téacs atá ann

Leasú

Tiocfaidh an Chomhairle le chéile i bhfoirmíochtaí éagsúla, a nglacfar an liosta dóibh i gcomhréir le hAirteagal 236 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh.

scriosta

Leasú 32

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 16 – mír 6 – fomhír 2**

An téacs atá ann

Leasú

Áiritheoidh an Chomhairle Gnóthaí Ginearálta comhchuibheas imeachtaí na bhfoirmíochtaí éagsúla den Chomhairle. Ullmhóidh sí cruinnithe na Comhairle Eorpaí agus áiritheoidh sí go gcuirtear na cinntí i gcrích i gcuibhreann le hUachtarán na Comhairle Eorpaí agus leis an gCoimisiún.

scriosta

Leasú 33

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 16 – mír 6 – fomhír 3**

An téacs atá ann

Leasú

Cumfaidh an Chomhairle Gnóthaí Eachtracha gníomhaíocht sheachtrach an Aontais de réir na dtreoirlínte straitéiseacha arna leagan síos ag an gComhairle Eorpach agus áiritheoidh sí comhchuibheas ghníomhaíocht an Aontais.

scriosta

Leasú 34

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 16 – mír 7**

An téacs atá ann

7. *Beidh Coiste de Bhuanionadaithe Rialtais na mBallstát freagrach as imeachtaí na Comhairle a ullmhú.*

scriosta

Leasú

Leasú 35

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 16 – mír 8**

An téacs atá ann

8. Suífidh an Chomhairle i seisiún poiblí nuair a dhéanfaidh sí dréachtghníomh reachtach a phlé agus nuair a dhéanfaidh sí vótáil ina leith.
Chuirge sin, roinnfear gach cruinniú den Chomhairle ina dhá chuid, ceann a bhaineann le pléití maidir le gníomhartha reachtacha an Aontais agus ceann a bhaineann lena ghníomhartha neamhreachtacha.

Leasú

8. Suífidh an Chomhairle i seisiún poiblí nuair a dhéanfaidh sí dréachtghníomh reachtach a phlé agus nuair a dhéanfaidh sí vótáil ina leith.

Leasú 36

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 17 – mír 1**

An téacs atá ann

1. Déanfaidh an Coimisiún leas ginearálta an Aontais a chur chun cinn agus glacfaidh sé tionscnaimh iomchuí chuige sin. Áiritheoidh sé go gcuirfear i bhfeidhm na Conarthaí agus na bearta a ghlacfaidh na hinstitiúidí de bhun na gConarthaí. Maoirseoidh sé cur i bhfeidhm dhlí an Aontais faoi rialú Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh. Déanfaidh sé an buiséad a chur chun feidhme agus déanfaidh sé cláir a bhainistiú. Feidhmeoidh sé feidhmeanna comhordaitheacha, feidhmiúcháin agus bainistíochta mar atá leagtha síos sna Conarthaí. Amach ón

Leasú

1. Déanfaidh an ***Feidhmeannas*** leas ginearálta an Aontais a chur chun cinn agus glacfaidh sé tionscnaimh iomchuí chuige sin. Áiritheoidh sé go gcuirfear i bhfeidhm na Conarthaí agus na bearta a ghlacfaidh na hinstitiúidí de bhun na gConarthaí. Maoirseoidh sé cur i bhfeidhm dhlí an Aontais faoi rialú Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh. Déanfaidh sé an buiséad a chur chun feidhme agus déanfaidh sé cláir a bhainistiú. Feidhmeoidh sé feidhmeanna comhordaitheacha, feidhmiúcháin agus bainistíochta mar atá leagtha síos sna Conarthaí. Amach ón

gcomhbheartas eachtrach agus slándála agus amach ó chásanna eile dá bhforáiltear sna Conarthaí, áiritheoidh sé ionadaíocht sheachtrach an Aontais. Glacfaidh sé tionscnaimh a bhaineann le pleanáil bhliantúil agus ilbhliantúil an Aontais d'fhonn teacht ar chomhaontuithe idirinstiúideacha.

gcomhbheartas eachtrach agus slándála agus amach ó chásanna eile dá bhforáiltear sna Conarthaí, áiritheoidh sé ionadaíocht sheachtrach an Aontais. Glacfaidh sé tionscnaimh a bhaineann le pleanáil bhliantúil agus ilbhliantúil an Aontais d'fhonn teacht ar chomhaontuithe idirinstiúideacha.

(Tá feidhm ag an leasú seo ar fud an téacs. Má ghlactar é, beidh gá le hathruithe comhfhreagracha ar fud an téacs.)

Leasú 37

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 17 – mír 2

An téacs atá ann

2. Mura bhforáiltear a mhalairt sna Conarthaí, ní fhéadfar gníomhartha reachtacha Aontais a ghlacadh ach amháin ar bhonn togra ón gCoimisiún. Glacfar gníomhartha eile ar bhonn togra ón gCoimisiún nuair a fhoráiltear dó sin sna Conarthaí.

Leasú

2. Mura bhforáiltear a mhalairt sna Conarthaí, féadfar gníomhartha reachtacha Aontais a ghlacadh ar bhonn togra ón bh**Feidhmeannas**. Glacfar gníomhartha eile ar bhonn togra ón bh**Feidhmeannas** nuair a fhoráiltear dó sin sna Conarthaí.

Leasú 38

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 17 – mír 3

An téacs atá ann

3. Beidh téarma oifige cúig bliana ag an gCoimisiún.

Roghnófar comhaltaí an Choimisiúin mar gheall ar a n-inniúlacht i gcoitinne agus a dtiomantas Eorpach as measc daoine nach bhfuil a neamhspleáchas inchurtha in amhras.

I bhfeidhmiú a fhreagrachtaí, beidh an Coimisiún neamhspleách ar fad. Gan dochar d'Airteagal 18(2), ní iarrfaidh comhaltaí an Choimisiúin teagaisc ar aon rialtas ná aon institiúid, aon chomhlacht,

Leasú

3. Beidh téarma oifige cúig bliana ag an bh**Feidhmeannas**.

Roghnófar comhaltaí an **Fheidhmeannais** ar fhoras a n-inniúlacht i gcoitinne agus a dtiomantas Eorpach as measc daoine nach bhfuil a neamhspleáchas inchurtha in amhras.

I bhfeidhmiú a fhreagrachtaí, beidh an **Feidhmeannas** go hiomlán neamhspleách. Gan dochar d'Airteagal 18(2), ní iarrfaidh comhaltaí an **Fheidhmeannais** treoir ó aon Rialtas ná ó aon institiúid, aon chomhlacht,

aon oifig nó aon ghníomhaireacht eile ná ní ghlacfaidh siad teagasc uathu. Staonfaidh siad ó aon ghníomh nach luíonn lena bhfeidhmeanna nó le comhlíonadh a gcúraimí.

aon oifig nó aon ghníomhaireacht eile, ná ní ghlacfaidh siad treoir uathu. Staonfaidh siad ó aon ghníomh nach luíonn lena bhfeidhmeanna nó le comhlíonadh a gcúraimí.

Leasú 39

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 17 – mír 4

An téacs atá ann

4. Beidh an Coimisiún a ainmneofar idir dáta theacht i bhfeidhm Chonradh Liospóin agus an 31 Deireadh Fómhair 2014 comhdhéanta de náisiúnach amháin as gach Ballstát, lena n-áirítear an tUachtarán agus Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála a bheidh ar dhuine dá Leas-Uachtaráin.

Leasú

scriosta

Leasú 40

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 17 – mír 6

An téacs atá ann

6. Déanfaidh Uachtarán an Choimisiúin:

(a) na treoirlínte a leagan síos a bhfeidhmeoidh an Coimisiún laistigh díobh;

(b) eagrúchán inmheánach an Choimisiúin a chinneadh chun comhchuibheas, éifeachtúlacht agus coláisteachas a ghníomhaíochta a áirithiú;

(c) Leas-Uachtaráin, seachas Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála, a cheapadh as líon chomhaltaí an Choimisiúin.

Leasú

6. Déanfaidh Uachtarán an **Fheidhmeannais**:

(a) na treoirlínte a leagan síos a bhfeidhmeoidh an Feidhmeannas laistigh díobh;

(b) eagrúchán inmheánach an **Fheidhmeannais** a chinneadh, lena n-áiríteofar go bhfeidhmeoidh sé go seasta, go héifeachtúil agus mar chomhlacht coláisteach;

(c) Leas-Uachtaráin, seachas **Rúnaí** an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála, **agus Rúnaí an Aontais um Rialachas Eacnamaíoch**, a cheapadh meas chomhaltaí an **Fheidhmeannais**.

Éireoidh comhalta den Choimisiún as oifig arna iarraidh sin don Uachtarán. Éireoidh Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála as oifig, i gcomhréir leis an nós imeachta atá leagtha síos in Airteagal 18(1), arna iarraidh sin don Uachtarán.

Éireoidh comhalta den **Fheidhmeannas** as oifig arna iarraidh sin don Uachtarán. Éireoidh **Rúnaí** an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála **agus Rúnaí an Aontais um Rialachas Eacnamaíoch** as oifig, i gcomhréir leis an nós imeachta atá leagtha síos in Airteagal 18(1), arna iarraidh sin don Uachtarán.

Leasú 41

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 17 – mír 7

An téacs atá ann

7. Ag féachaint do na toghcháin do Pharlaimint na hEorpa agus tar éis dul i mbun na gcomhairliúchán iomchuí, déanfaidh an Chomhairle Eorpach, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, iarrthóir le haghaidh Uachtaránacht an Choimisiúin a mholadh do Pharlaimint na hEorpa. **Toghfaidh Parlaimint na hEorpa an t-iarrthóir sin trí thromlach de na comhaltaí a chomhdhéanann í.** Mura sroichfidh sé an tromlach is gá, molfaidh an Chomhairle Eorpach, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, iarrthóir nua do Pharlaimint na hEorpa faoi cheann míosa agus toghfaidh Parlaimint na hEorpa é de réir an nós imeachta chéanna.

Glacfaidh **an Chomhairle, de chomhthoil** leis an Uachtarán toghaí, an liosta de na daoine eile a bheartóidh sí a cheapadh ina gcomhaltaí **den Choimisiún**. Déanfar an rogha sin **ar bhonn moltaí arna ndéanamh ag na Ballstáit**, i gcomhréir leis na critéir atá leagtha amach sa dara fómhír de **mhír 3** agus **sa dara fómhír de mhír 5**.

Déanfar an tUachtarán, Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála agus comhaltaí eile an Choimisiúin a chur mar chomhlacht faoi réir vóta um thoiliú ag Parlaimint na hEorpa. Ceapfaidh an Chomhairle Eorpach, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, an Coimisiún ar bhonn an toilithe

Leasú

7. **Tar éis** toghcháin **Pharlaimint na hEorpa**, déanfaidh Parlaimint na hEorpa, **ag gníomhú di trí thromlach na gcomhaltaí a chomhdhéanann í, iarrthóir** d'Uachtaránacht **an Aontais Eorpaigh** a ainmniú le cur faoi bhráid na **Comhairle Eorpaí. Déanfaidh an Chomhairle Eorpach, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, a toiliú a thabhairt.** Mura sroichfidh **an t-iarrthóir ainmnithe** an tromlach is gá, **ainmneoidh Parlaimint na hEorpa** faoi cheann míosa, ag gníomhú di trí thromlach **na gcomhaltaí a chomhdhéanann í, iarrthóir. Déanfaidh an Chomhairle Eorpach, ag gníomhú di trí thromlach simplí, a toiliú a thabhairt.**

Molfaidh an tUachtarán toghaí liosta **iarrthóirí le ceapadh ina gcomhaltaí den Fheidhmeannas**. Roghnófar iad **i gcomhréir leis** na critéir atá leagtha amach i **míreanna 3 agus 5**.

Déanfar an tUachtarán, **Rúnaí** an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála agus comhaltaí eile den **Fheidhmeannas** a chur mar chomhlacht faoi réir vóta um thoiliú ag Parlaimint na hEorpa. Ceapfaidh an Chomhairle Eorpach, ag gníomhú di trí thromlach **simplí, an Feidhmeannas** ar bhonn an

sin.

toilithe sin.

Leasú 42

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 17 – mír 8**

An téacs atá ann

8. Beidh an Coimisiún mar chomhlacht freagrach do Pharlaimint na hEorpa. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa vótáil ar thairiscint cáinte i leith an Choimisiúin i gcomhréir le hAirteagal 234 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh. Má ritear tairiscint den sórt sin, caithfidh comhaltaí uile an Choimisiúin scor dá n-oifig d'aon bhuíon agus caithfidh Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála éirí as na feidhmeanna a fheidhmíonn sé sa Choimisiún.

Leasú

8. Beidh an Feidhmeannas freagrach do Pharlaimint na hEorpa. I gcomhréir le hAirteagal 234 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, féadfaidh Parlaimint na hEorpa vótáil ar thairiscint ***um cháineadh comhchoiteann*** i leith ***an Fheidhmeannais nó ar thairiscint cáinte aonair i leith comhalta den Fheidhmeannas***. Má ritear tairiscint ***um cháineadh comhchoiteann***, caithfidh comhaltaí uile an ***Fheidhmeannais*** scor dá n-oifig d'aon bhuíon. ***Má ritear tairiscint cáinte aonair, breithneoidh Uachtarán an Fheidhmeannais a iarraidh ar an gcomhalta den Fheidhmeannas lena mbaineann éirí as oifig. Má chinneann an tUachtarán gan iarraidh ar an gcomhalta éirí as oifig, ní mór an Feidhmeannas, mar chomhlacht, a athdhearbhú de réir an nós imeachta i mír 7(3).***

Leasú 43

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 19 – mír 3 a (nua)**

An téacs atá ann

3a. Déanfaidh Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh faireachán ar chomhlíonadh phrionsabal na coimhdeachta agus féadfaidh sí réamhrialuithe a thabhairt ar cibé ar ghníomhaigh an tAontas ultra vires, mar aon le haghaidh a thabhairt ar chaingne arna dtionscnamh faoi Airteagal 263 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh mar gheall ar shárú ar

Leasú

Leasú 44

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 21 – mír 2 – pointe a**

An téacs atá ann

(a) a luachanna, a bhunleasanna, a shlándaíl, a neamhspleáchas agus a iomláine a choimirciú;

Leasú

(a) a luachanna, a bhunleasanna, a shlándaíl, a **neamhspleáchas straitéiseach** agus a iomláine a choimirciú;

Leasú 45

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 24 – mír 1 – fomhír 2**

An téacs atá ann

Beidh an comhbheartas eachtrach agus slándála faoi réir rialacha sonracha agus nósanna imeachta sonracha. Déanfaidh an Chomhairle Eorpach agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh d'aon toil, é a shainiú, ach amháin mar a bhforáiltear a mhalairt sna Conarthaí. **Déanfar glacadh gníomhartha reachtacha a eisiamh.** Déanfaidh Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála agus na Ballstáit an beartas sin a fheidhmiú i gcomhréir leis na Conarthaí. Sainítear rólanna sonracha Pharlaimint na hEorpa agus an Choimisiúin sa réimse sin sna Conarthaí. **Ní bheidh** dlínse ag Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh maidir leis na forálacha sin, **seachas a dlínse chun faireachán a dhéanamh ar chomhlíonadh Airteagal 40 den Chonradh seo agus chun athbhreithniú a dhéanamh ar dhlíthiúlacht cinntí áirithe dá bhforáiltear sa dara mír d'Airteagal 275 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh.**

Leasú

Beidh an comhbheartas eachtrach agus slándála faoi réir rialacha sonracha agus nósanna imeachta sonracha. Déanfaidh an Chomhairle Eorpach agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh **trí thromlach cáilithe, tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa, é a shainiú agus a chur chun feidhme.** Déanfaidh **Rúnaí** an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála agus na Ballstáit an comhbheartas eachtrach agus slándála a fheidhmiú i gcomhréir leis na Conarthaí. Sainítear rólanna sonracha Pharlaimint na hEorpa agus an Choimisiúin sa réimse sin sna Conarthaí. **Beidh** dlínse ag Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh maidir leis na forálacha sin.

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 29**

An téacs atá ann

Glacfaidh an Chomhairle cinntí lena saineofar cur chuige an Aontais faoi ábhar áirithe de chineál geografach nó téamúil. Áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil a mbeartas náisiúnta i gcomhréir le seasaimh an Aontais.

Leasú

Glacfaidh an Chomhairle cinntí lena saineofar cur chuige an Aontais faoi ábhar áirithe de chineál geografach nó téamúil. ***Nuair a fhoráiltear le cinneadh do bhriseadh nó laghdú, go páirteach nó go hiomlán, ar chaidreamh eacnamaíoch agus airgeadais le tríú tír amháin nó níos mó, gníomhóidh an Chomhairle trí thromlach cáilithe.*** Áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil a mbeartas náisiúnta i gcomhréir le seasaimh an Aontais.

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 31 – mír 1**

An téacs atá ann

1. Glacfaidh an Chomhairle Eorpach agus an Chomhairle cinntí faoin gCaibidil seo ag gníomhú dóibh d'aon toil, ach amháin mar a bhforáiltear a mhalairt sa Chaibidil seo. Déanfar glacadh gníomhartha reachtacha a eisiámh.

Agus é ag staonadh ó vótáil, féadfaidh comhalta den Chomhairle a staonadh ó vótáil a cháiliú trí dhearbhu foirmiúil a dhéanamh faoin bhfomhír seo. Sa chás sin, ní bheidh d'oibleagáid air an cinneadh a chur i bhfeidhm ach glacfaidh sé leis go bhfuil an cinneadh de cheangal ar an Aontas. Staonfaidh an Ballstát i dtrácht, de mheon dlúthpháirtíochta frithpháirtí, ó aon ghníomhaíocht ar dóigh di bheith ar neamhréir le gníomhaíocht an Aontais a bheidh bunaithe ar an gcinneadh sin nó gníomhaíocht sin an Aontais a bhac agus urramóidh na Ballstáit eile a sheasamh.

Leasú

1. Glacfaidh an Chomhairle Eorpach agus an Chomhairle cinntí faoin gCaibidil seo ag gníomhú dóibh ***trí thromlach cáilithe***, ach amháin i gcás ina bhforáiltear a mhalairt sa Chaibidil seo. Déanfar glacadh gníomhartha reachtacha a eisiámh.

Má ionadaíonn líon na gcomhaltaí den Chomhairle a dhéanann a staonadh ó vótáil a cháiliú amhlaidh do thrían ar a laghad de na Ballstáit a chuimsíonn trian ar a laghad de dhaonra an Aontais, ní ghlacfar an cinneadh.

Leasú 48

An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 31 – mír 2

An téacs atá ann

Leasú

2. De mhaolú ar fhorálacha mhír 1, gníomhóidh an Chomhairle trí thromlach cáilithe:

– nuair a ghlacfaidh sí cinneadh lena saineofar gníomhaíocht nó seasamh Aontais ar bhonn cinneadh ón gComhairle Eorpach a bhaineann le leasanna agus cuspóirí straitéiseacha an Aontais, dá dtagraítear in Airteagal 22(1);

– nuair a ghlacfaidh sí cinneadh lena saineofar gníomhaíocht nó seasamh Aontais, ar thogra arna thíolacadh ag Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála mar thoradh ar iarraidh shonrach chuig an Ardionadaí ón gComhairle Eorpach ar a tionscnamh féin nó ar thionscnamh an Ardionadaí;

– nuair a ghlacfaidh sí aon chinneadh ag cur cinneadh chun feidhme lena saineofar gníomhaíocht nó seasamh Aontais;

– nuair a ainmneoidh sí ionadaí speisialta i gcomhréir le hAirteagal 33.

Má dhearbhaíonn comhalta den Chomhairle go bhfuil sé ar intinn aige, ar chúiseanna bunúsacha sonraithe beartais náisiúnta, cur i gcoinne cinneadh a ghlacadh atá le glacadh trí thromlach cáilithe, ní dhéanfar vótáil. **Déanfaidh an tArdionadaí, i ndlúthchomhairle leis an mBallstát i dtrácht, réiteach is inghlactha ag an mBallstát a lorg.** Má theipeann ar an

Féadfaidh comhalta den Chomhairle a iarraidh, ar chúiseanna bunúsacha sonraithe beartais náisiúnta, go ndéanfar an t-ábhar a tharchur chuig an gComhairle Eorpach.

iarracht, féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, a iarraidh go ndéanfar an t-ábhar a tharchur chuig an gComhairle Eorpach chun cinneadh a ghlacadh d'aon toil.

Leasú 49

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 31 – mír 3

An téacs atá ann

Leasú

3. Féadfaidh an Chomhairle Eorpach cinneadh a ghlacadh d'aon toil lena bhforálfar go ngníomhóidh an Chomhairle trí thromlach cáilithe i gcásanna seachas na cinn dá dtagraítear i mír 2.

scriosta

Leasú 50

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 31 – mír 4

An téacs atá ann

Leasú

4. Ní bheidh feidhm ag míreanna 2 agus 3 maidir le cinntí a bhfuil impleachtaí míleata nó cosanta acu.

scriosta

Leasú 51

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 42 – mír 1

An téacs atá ann

Leasú

1. Beidh an comhbheartas slándála agus cosanta ina chuid dhílis den chomhbheartas eachtrach agus slándála. Cuirfidh sé cumas oibríochtúil ar fáil don Aontas trí tharraingt ar shócmhainní sibhialta agus míleata. Féadfaidh an tAontas iad a úsáid maidir le misin lasmuigh den Aontas a bhaineann leis an

1. Beidh an comhbheartas slándála agus cosanta ina chuid dhílis den chomhbheartas eachtrach agus slándála. **Cuirfidh sé ar chumas an Aontais na Ballstáit a chosaint i gcoinne bagairtí.** Cuirfidh sé cumas oibríochtúil ar fáil don Aontas trí tharraingt ar shócmhainní sibhialta agus míleata. Féadfaidh an

tsíochánaíocht, coinbhleachtaí a chosc agus an tslándáil idirnáisiúnta a neartú i gcomhréir le prionsabail Chairt na Náisiún Aontaithe. ***Cuirfear na cúraimí sin i gcrích ag baint úsáide as cumais arna gcur ar fáil ag na Ballstáit.***

tAontas iad a úsáid maidir le misin lasmuigh den Aontas a bhaineann leis an tsíochánaíocht, coinbhleachtaí a chosc agus an tslándáil idirnáisiúnta a neartú i gcomhréir le prionsabail Chairt na Náisiún Aontaithe. ***Beidh an comhbheartas slándála agus cosanta, lena n-áirítear soláthar agus forbairt armálacha, maoinithe ag an Aontas trí bhuiséad tiomnaithe a bhfuil Parlaimint na hEorpa ina comhrechtóir agus grinnscrúdú ina leith.***

Leasú 52

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 42 – mír 3

An téacs atá ann

3. Déanfaidh na Ballstáit, d'fhonn an comhbheartas slándála agus cosanta a chur chun feidhme, cumais shibhialta agus mhíleata a chur ar fáil don Aontas chun rannchuidiú leis na cuspóirí arna sainiú ag an gComhairle. Na Ballstáit sin a bhunaíonn fórsaí ilnáisiúnta le chéile, féadfaidh siad freisin na fórsaí sin a chur ar fáil don chomhbheartas slándála agus cosanta.

Gabhfaidh na Ballstáit ar láimh a gcumais mhíleata a fheabhsú go comhleanúnach. Déanfaidh an Ghníomhaireacht sa réimse a bhaineann le cumais chosanta a fhorbairt, le taighde, le soláthar agus le harmálacha (dá ngairtear "an Ghníomhaireacht Eorpach um Chosaint" anseo feasta) riachtanais oibríochtúla a shainaitheint, bearta a chur ar aghaidh chun na riachtanais sin a chomhall, rannchuidiú le haon bheart is gá do neartú bhonn tionsclaíoch agus teicneolaíoch earnáil na cosanta a shainaitheint, agus nuair is iomchuí, a chur chun feidhme, beidh sí rannpháirteach i mbeartas Eorpach chumas agus armálacha a shainiú, agus cuideoidh sí leis an gComhairle chun feabhsú ar a

Leasú

3. ***Bunóidh an tAontas Aontas Cosanta ag a mbeidh*** cumais shibhialta agus mhíleata chun an comhbheartas slándála agus cosanta a chur chun feidhme. ***Áirítear leis an Aontas Cosanta sin aonaid mhíleata, lena n-áirítear buanacmhainneacht mhear-imscartha, faoi cheannas oibríochtúil an Aontais. Féadfaidh na Ballstáit cumais eile a chur ar fáil.*** Na Ballstáit sin a bhunaíonn fórsaí ilnáisiúnta le chéile, féadfaidh siad freisin na fórsaí sin a chur ar fáil don chomhbheartas slándála agus cosanta.

Gabhfaidh an tAontas agus na Ballstáit ar láimh a gcumais mhíleata a fheabhsú go comhleanúnach. Déanfaidh an Ghníomhaireacht sa réimse a bhaineann le cumais chosanta a fhorbairt, le taighde, le soláthar agus le harmálacha (dá ngairtear 'an Ghníomhaireacht Eorpach um Chosaint' anseo feasta) riachtanais oibríochtúla a shainaitheint, cuirfidh sé bearta chun feidhme chun na riachtanais sin a chomhall, soláthróidh sí armálacha thar ceann an Aontais agus a Bhallstáit, déanfaidh sí aon bheart is gá chun bonn tionsclaíoch agus teicneolaíoch earnáil na cosanta a neartú, beidh sí rannpháirteach i mbeartas Eorpach a shainiú maidir le

gcumais mhíleata a mheas.

cumais agus armálacha, agus déanfaidh sé meastóireacht ar fheabhsú na gcumas míleata.

Leasú 53

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 42 – mír 4

An téacs atá ann

4. Cinntí a bhaineann leis an mbeartas slándála agus cosanta, lena n-áirítear na cinntí sin a chuireann tús le misean dá dtagraítear san Airteagal seo, glacfaidh an Chomhairle iad ag gníomhú di d'aon toil ar thogra ó Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála nó ar thionscnamh ó Bhallstát. Féadfaidh an tArdionadaí a mholadh go rachfar ar iontaoibh acmhainní náisiúnta agus ionstraimí an Aontais araon, i gcomhpháirt leis an gCoimisiún nuair is iomchuí.

Leasú

4. Glacfaidh an Chomhairle cinntí a bhaineann leis an mbeartas slándála agus cosanta, ag gníomhú di **trí thromlach cáilithe** ar thogra ó **Rúnaí** an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála nó ar thionscnamh ó Bhallstát, **agus tar éis di toiliú Pharlaimint na hEorpa a fháil**. Féadfaidh **Rúnaí** an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don **Bheartas Slándála** a mholadh go rachfar ar iontaoibh acmhainní náisiúnta agus ionstraimí an Aontais araon, i gcomhpháirt leis an gCoimisiún nuair is iomchuí.

Leasú 54

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 42 – mír 4 a – fomhír 1 a (nua)

An téacs atá ann

4a. Glacfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe, cinntí lena dtionscnaítear misin. Gníomhóidh an Parlaimint trí thromlach na bhFeisirí a chomhdhéanann í.

Leasú

Leasú 55

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 42 – mír 7 – fomhír 1

An téacs atá ann

Má dhéantar ionsaí armtha ar a chríoch ar

Leasú

I gcás ina dtabharfar fogha faoi Bhallstát,

Bhallstát, caithfidh na Ballstáit rannpháirteacha eile cúnaimh agus cabhair a thabhairt dó le gach meán is féidir leo, i gcomhréir le hAirteagal 51 de Chairt na Náisiún Aontaithe. Ní dhéanfaidh sé sin dochar do cháilíocht shonrach beartais slándála agus cosanta Ballstát áirithe.

beidh sé d'oibleagáid ar an *Aontas Cosanta agus na Ballstáit uile* cúnaimh agus cabhair a thabhairt dó le gach meán is féidir leo, i gcomhréir le hAirteagal 51 de Chairt na Náisiún Aontaithe. *I gcás ionsaí armtha ar Bhallstát amháin, measfar gur ionsaí é ar na Ballstáit uile.* Ní dhéanfaidh sé sin dochar do cháilíocht shonrach beartais slándála agus cosanta Ballstát áirithe.

Leasú 56

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 43 – mír 1

An téacs atá ann

1. Beidh san áireamh ar na cúraimí dá dtagraítear in Airteagal 42(1), a bhféadfaidh an tAontas úsáid a bhaint as meáin shibhialta agus mhíleata lena linn, oibríochtaí comhpháirteacha dí-armála, cúraimí daonnúla agus tarrthála, cúraimí comhairle agus cúnaimh míleata, cúraimí a bhaineann le coinbhleachtaí a chosc agus cúraimí síochánaíochta, cúraimí fórsaí comhraic le linn bainistíocht géarchéime, lena n-áirítear an tsíocháin a dhéanamh agus an cobhsú iarchoinbhleachta. Féadfaidh na cúraimí sin uile rannchuidiú leis an gcomhrac in aghaidh na sceimhlitheoireachta, go fiú trí thacú le tríú tíortha chun an sceimhlitheoireacht a chomhrac ar a gcríocha.

Leasú

1. Beidh san áireamh ar na cúraimí dá dtagraítear in Airteagal 42(1), a bhféadfaidh an tAontas úsáid a bhaint as meáin shibhialta agus mhíleata lena linn, ***comhrac in aghaidh bagairtí hibrideacha agus cogaiochta, cibearbhagairtí, feachtais bhréagaisnéise agus comhéigean eacnamaíoch a dhéanann tríú tíortha***, oibríochtaí comhpháirteacha dí-armála, cúraimí daonnúla agus tarrthála, cúraimí comhairle agus cúnaimh míleata, cúraimí a bhaineann le coinbhleachtaí a chosc agus cúraimí síochánaíochta, cúraimí na bhfórsaí comhraic le linn bainistíocht géarchéime, lena n-áirítear an tsíocháin a choimeád agus cobhsú iarchoinbhleachta. Féadfaidh na cúraimí sin uile rannchuidiú leis an gcomhrac in aghaidh na sceimhlitheoireachta, go fiú trí thacú le tríú tíortha chun an sceimhlitheoireacht a chomhrac ar a gcríocha.

Leasú 57

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 45 – mír 1 – pointe b

An téacs atá ann

(b) comhchuíbhiú ar na riachtanais oibríochtúla a chur cun cinn agus modhanna soláthair éifeachtúla comhoiriúnacha a ghlacadh;

Leasú

(b) ***soláthar armálacha don Aontas Cosanta agus thar ceann an Aontais agus a Bhallstáit, agus*** comhchuíbhiú ar na riachtanais oibríochtúla a chur cun cinn agus modhanna soláthair éifeachtúla comhoiriúnacha a ghlacadh;

Leasú 58

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 45 – mír 1 – pointe c

An téacs atá ann

(c) tionscadail iltaobhacha a mholadh chun na cuspóirí a chomhall i dtaca le cumais mhíleata de, comhordú ar na cláir arna gcur chun feidhme ag na Ballstáit agus bainistiú na gclár sonracha comhair a áirithiú;

Leasú

(c) tionscadail iltaobhacha a mholadh ***agus a threorú*** chun na cuspóirí a chomhlíonadh i dtaca le cumais mhíleata, comhordú ar na cláir arna gcur chun feidhme ag na Ballstáit agus bainistiú na gclár sonracha comhair a áirithiú;

Leasú 59

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 45 – mír 2

An téacs atá ann

2. Beidh an Gníomhaireacht Eorpach um Chosaint ar oscailt do gach Ballstát ar mian leis a bheith rannpháirteach inti. Glacfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di trí throllach cáilithe, cinneadh lena saineofar reacht, suíomh agus rialacha oibríochtúla na Gníomhaireachta. ***Ba chóir go dtabharfadh an cinneadh sin aird ar leibhéal na rannpháirtíochta iarbhír i ngníomhaíochtaí na Gníomhaireachta. Cuirfear grúpaí sonracha ar bun laistigh den Gníomhaireacht a thabharfaidh le chéile Ballstáit a bhfuil tionscadail chomhpháirteacha á gcur i gcrích acu. Cuirfidh an Gníomhaireacht a cuid***

Leasú

2. Glacfaidh ***Parlaimint*** na hEorpa ***agus*** an Chomhairle, ***ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach***, cinneadh lena saineofar reacht, suíomh agus rialacha oibríochtúla na Gníomhaireachta.

cúraimí i gcrích i gcuibhreann leis an gCoimisiún nuair is gá.

Leasú 60

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 46 – mír 6

An téacs atá ann

6. Na cinntí agus na moltaí ón gComhairle arna nglacadh faoi chuimsiú an bhuanchomhair struchtúrtha, seachas na cinn dá bhforáiltear i míreanna 2 go 5, glacfar d'aon toil iad. Chun críocha na míre seo, is éard is aontoilíocht ann vótaí ionadaithe na mBallstát rannpháirteach amháin.

Leasú

6. Na cinntí agus na moltaí ón gComhairle arna nglacadh faoi chuimsiú an bhuanchomhair struchtúrtha, seachas na cinn dá bhforáiltear i míreanna 2 go 5, glacfar trí **thromlach cáilithe** iad. Chun críocha na míre seo, **ní bheidh sa tromlach cáilithe sin** ach vótaí ionadaithe na mBallstát rannpháirteach, **i gcomhréir lena n-orduithe bunreachtúla faoi seach.**

Leasú 61

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 48 – mír 2

An téacs atá ann

2. Féadfaidh Rialtas aon Bhallstáit, Parlaimint na hEorpa nó an Coimisiún tograí a thíolacadh don Chomhairle chun na Conarthaí a leasú. Féadfaidh na tograí sin, i measc nithe eile, fónamh do mhéadú nó do laghdú na n-inniúlachtaí atá tugtha don Aontas leis na Conarthaí. Cuirfidh an Chomhairle na tograí sin chuig an gComhairle Eorpach agus cuirfear in iúl iad do na Parlaimintí náisiúnta.

Leasú

2. Féadfaidh Rialtas aon Bhallstáit, Parlaimint na hEorpa nó an Coimisiún tograí a thíolacadh don Chomhairle chun na Conarthaí a leasú. Féadfaidh na tograí sin, i measc nithe eile, fónamh do mhéadú nó do laghdú na n-inniúlachtaí atá tugtha don Aontas leis na Conarthaí. Cuirfidh an Chomhairle na tograí sin chuig an gComhairle Eorpach **láithreach agus gan phlé** agus cuirfear in iúl iad do na Parlaimintí náisiúnta.

Leasú 62

An Conradh ar an Aontas Eorpach Airteagal 48 – mír 4 – fomhír 1 a (nua)

An téacs atá ann

Leasú

Measfar go bhfuil a toiliú tugtha ag Parlaimint na hEorpa leis na leasuithe ar na Conarthaí nuair a vótálann tromlach na bhFeisirí a chomhdhéanann í déanamh amhlaidh.

Leasú 63

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 48 – mír 5**

An téacs atá ann

Leasú

5. Más rud é, dhá bhliain tar éis conradh ag leasú na gConarthaí a shíniú, go mbeidh sé daingnithe ag ceithre chúigiú de na Ballstáit ***agus go mbeidh deacrachtaí ag Ballstát amháin nó níos mó dul ar aghaidh leis an daingniú,*** déanfar an cheist a tharchur chuig an gComhairle Eorpach.

5. Más rud é, dhá bhliain tar éis conradh ag leasú na gConarthaí a shíniú, go mbeidh sé daingnithe ag ***níos lú ná*** ceithre chúigiú de na Ballstáit, déanfar an cheist a chur chun reifrinn Eorpaí.

Leasú 64

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 48 – mír 7 – fomhír 4**

An téacs atá ann

Leasú

Chun na cinntí dá dtagraítear sa chéad fomhír agus sa dara fomhír a ghlacadh, gníomhóidh an Chomhairle Eorpach d'aon toil tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa a ghníomhóidh trí thromlach de na comhaltaí a chomhdhéanann í.

Chun na cinntí ***sin*** a ghlacadh gníomhóidh an Chomhairle Eorpach trí ***thromlach cáiliúithe*** tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa a thabharfar trí thromlach na gcomhaltaí a chomhdhéanann í.

Leasú 65

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 49 – mír 2**

An téacs atá ann

Na coinníollacha ar a ligfear Stát isteach agus na hoiriúnuithe is gá dá chionn sin ar na Conarthaí ar a bhfuil an tAontas fothaithe, beidh siad ina n-ábhar do chomhaontú idir na Ballstáit agus an Stát iarrthach. Cuirfear an comhaontú sin faoi bhráid na Stát Conarthach uile lena dhaingniú i gcomhréir lena rialacha bunreachtúla faoi seach.

Leasú

Na coinníollacha ar a ligfear Stát isteach agus na hoiriúnuithe is gá dá chionn sin ar na Conarthaí ar a bhfuil an tAontas fothaithe, beidh siad ina n-ábhar do chomhaontú idir na Ballstáit agus an Stát iarrthach. Cuirfear an comhaontú sin faoi bhráid na Stát Conarthach uile lena dhaingniú i gcomhréir lena rialacha bunreachtúla faoi seach. ***Ní mór do na Ballstáit leanúint de na luachanna dá dtagraítear in Airteagal 2 a urramú tar éis a n-aontachais leis an Aontas.***

Leasú 66

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 52 – mír 1**

An téacs atá ann

1. Beidh feidhm ag na Conarthaí maidir le Ríocht na Beilge, le Poblacht na Bulgáire, le Poblacht na Seice, le Ríocht na Danmhairge, le Poblacht Chónaidhme na Gearmáine, le Poblacht na hEastóine, le hÉirinn, leis an bPoblacht Heilléanach, le Ríocht na Spáinne, le Poblacht na Fraince, le Poblacht na Cróite, le Poblacht na hIodáile, le Poblacht na Cipire, le Poblacht na Laitvia, le Poblacht na Liotuáine, le hArd-Diúcacht Lucsamburg, le Poblacht na hUngáire, le Poblacht Mhálta, le Ríocht na hÍsiltíre, le Poblacht na hOstaire, le Poblacht na Polainne, le Poblacht na Portaingéile, leis an Rómáin, le Poblacht na Slóivéine, le Poblacht na Slóvaice, le Poblacht na Fionlainne, le Ríocht na Sualainne agus le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann.

Leasú

1. Beidh feidhm ag na Conarthaí maidir le Ríocht na Beilge, le Poblacht na Bulgáire, le Poblacht na Seice, le Ríocht na Danmhairge, le Poblacht Chónaidhme na Gearmáine, le Poblacht na hEastóine, le hÉirinn, leis an bPoblacht Heilléanach, le Ríocht na Spáinne, le Poblacht na Fraince, le Poblacht na Cróite, le Poblacht na hIodáile, le Poblacht na Cipire, le Poblacht na Laitvia, le Poblacht na Liotuáine, le hArd-Diúcacht Lucsamburg, leis an Ungáir, le Poblacht Mhálta, le Ríocht na hÍsiltíre, le Poblacht na hOstaire, le Poblacht na Polainne, le Poblacht na Portaingéile, leis an Rómáin, le Poblacht na Slóivéine, le Poblacht na Slóvaice, le Poblacht na Fionlainne ***agus*** le Ríocht na Sualainne.

Leasú 67

**An Conradh ar an Aontas Eorpach
Airteagal 54 – mír 2**

An téacs atá ann

2. Tiocfaidh an Conradh seo i bhfeidhm ar an **1 Eanáir 1993 ar an gcoinníoll go mbeidh gach ionstraim daingniúcháin taiscthe, nó, ina éagmais sin, ar an gcéad lá den mhí i ndiaidh thaisceadh na hionstraime daingniúcháin ag an gceann is déanaí de Stáit a shínithe a dhéanfaidh an taisceadh sin.**

Leasú

2. Tiocfaidh an Conradh seo i bhfeidhm ar an gcéad lá den mhí i ndiaidh thaisceadh na hionstraime daingniúcháin ag **na rialtais i gceithre chúigiú de na Ballstáit.**

Leasú 68

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Brollach

An téacs atá ann

TÁ A SHOILSE RÍ NA mBEILGEACH, UACHTARÁN PHOBLACHT CHÓNAIDHME NA GEARMÁINE, UACHTARÁN PHOBLACHT NA FRAINCE, UACHTARÁN PHOBLACHT NA hIODÁILE, A MÓRGACHT RÍOGA ARD-BHANDIÚC LUCSAMBURG, A SOILSE BANRÍON NA hÍSILTÍRE,

Leasú

TÁ A SHOILSE RÍ NA mBEILGEACH, **UACHTARÁN PHOBLACHT NA BULGÁIRE, UACHTARÁN PHOBLACHT NA SEICE, A SOILSE BANRÍON NA DANMHAIRGE,** UACHTARÁN PHOBLACHT CHÓNAIDHME NA GEARMÁINE, **UACHTARÁN PHOBLACHT NA hEASTÓINE, UACHTARÁN NA hÉIREANN, UACHTARÁN NA POBLACHTA HEILLÉANAÍ, A SHOILSE RÍ NA SPÁINNE,** UACHTARÁN PHOBLACHT NA FRAINCE, **UACHTARÁN PHOBLACHT NA CRÓITE,** UACHTARÁN PHOBLACHT NA hIODÁILE, **UACHTARÁN PHOBLACHT NA CIPIRE, UACHTARÁN PHOBLACHT NA LAITVIA, UACHTARÁN PHOBLACHT NA LIOUTÁINE,** A MHÓRGACHT RÍOGA ARD-DIÚC LUCSAMBURG, **UACHTARÁN NA hUNGÁIRE, UACHTARÁN PHOBLACHT MHÁLTA,** A SHOILSE RÍ NA hÍSILTÍRE, **UACHTARÁN PHOBLACHT CHÓNAIDHME NA hOSTAIRE, UACHTARÁN PHOBLACHT NA POLAINNE,**

**UACHTARÁN PHOBLACHT NA
PORTAINGÉILE, UACHTARÁN NA
ROMÁINE, UACHTARÁN
PHOBLACHT NA SLÓIVÉINE,
UACHTARÁN PHOBLACHT NA
tSLÓVAICE, UACHTARÁN
PHOBLACHT NA FIONLAINNE, A
SHOILSE RÍ NA SUALAINNE,**

Leasú 69

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 3 – mír 2**

An téacs atá ann

2. Beidh inniúlacht eisiach freisin ag an Aontas comhaontú idirnáisiúnta a thabhairt i gcrích nuair a fhorálfar dá thabhairt i gcrích i ngníomh reachtach de chuid an Aontais, nó nuair atá sé riachtanach chun a chumasú don Aontas a inniúlacht inmheánach a fheidhmiú, nó a mhéid ar dóigh dá thabhairt i gcrích difear a dhéanamh do na comhrialacha nó a raon feidhme a athrú.

Leasú

2. Beidh inniúlacht eisiach freisin ag an Aontas comhaontú idirnáisiúnta a thabhairt i gcrích, ***lena n-áirítear i gcomhthéacs na caibidlíochta domhanda maidir leis an athrú aeráide***, nuair a fhorálfar dá thabhairt i gcrích i ngníomh reachtach de chuid an Aontais, nó nuair atá sé riachtanach chun a chumasú don Aontas a inniúlacht inmheánach a fheidhmiú, nó a mhéid ar dóigh dá thabhairt i gcrích difear a dhéanamh do na comhrialacha nó a raon feidhme a athrú.

Leasú 70

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 4 – mír 2 – pointe e**

An téacs atá ann

(e) *an comhshaol;*

Leasú

(e) *cúrsaí sláinte poiblí, go háirithe sláinte an duine a chosaint agus a fheabhsú, go mór mór bagairtí sláinte trasteorann, lena n-áirítear rochtain uilíoch agus iomlán ar shláinte agus cearta gnéis agus atáirgthe, agus an cur chuige Aon Sláinte Amháin;*

Leasú 71

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 4 – mír 2 – pointe g**

An téacs atá ann

(g) iompar;

Leasú

(g) iompar, ***lena n-áirítear bonneagar trasteorann;***

Leasú 72

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 4 – mír 2 – pointe j**

An téacs atá ann

(j) limistéar na saoirse, na slándála agus an cheartais;

Leasú

(j) limistéar na saoirse, na slándála agus an cheartais, ***agus beartas na dteorainneacha seachtracha;***

Leasú 73

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 4 – mír 2 – pointe k**

An téacs atá ann

(k) ***gnáthchúraimí slándála i gcúrsaí sláinte poiblí, i dtaca leis na gnéithe atá sainithe sa Chonradh seo.***

Leasú

(k) ***gnóthaí eachtracha, slándáil sheachtrach agus cosaint;***

Leasú 74

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 4 – mír 2 – pointe k a (nua)**

An téacs atá ann

(ka) ***cosaint shibhialta;***

Leasú

Leasú 75

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 4 – mír 2 – pointe k b (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

(kb) tionscal;

Leasú 76

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 4 – mír 2 – pointe k c (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

(kc) oideachas, go háirithe nuair a bhaineann sé le saincheisteanna trasnáisiúnta amhail aitheantas frithpháirteach a thabhairt do chéimeanna, do ghráid, do scileanna agus do cháilíochtaí.

Leasú 77

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 6 – pointe a**

An téacs atá ann

Leasú

(a) sláinte an duine a chosaint agus a fheabhsú; scriosta

Leasú 78

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 6 – pointe e**

An téacs atá ann

Leasú

(e) oideachas, gairmoiliúint, óige agus spórt; (e) gairmoiliúint, óige agus spórt;

Leasú 79

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 6 – pointe f**

An téacs atá ann

Leasú

(f) cosaint shibhialta;

scriosta

Leasú 80

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 8**

An téacs atá ann

Leasú

Ina ghníomhaíochtaí uile, beidh sé d'aidhm ag an Aontas neamhionannais **idir fir agus mná** a dhíchur agus comhionannas eatarthu a chur ar aghaidh.

Ina ghníomhaíochtaí uile, beidh sé d'aidhm ag an Aontas neamhionannais a dhíchur agus comhionannas **inscne** a chur ar aghaidh.

Leasú 81

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 9**

An téacs atá ann

Leasú

Agus a bheartais agus a ghníomhaíochtaí á sainiú agus á gcur chun feidhme aige, tabharfaidh an tAontas ***aird ar na ceanglais atá nasctha le hardleibhéal fostaíochta a chur chun cinn, le cosaint shóisialta leormhaith a ráthú, leis an eisiámh sóisialta a chomhrac agus le hardleibhéal oideachais, oiliúna agus cosanta do shláinte an duine.***

Agus a bheartais agus a ghníomhaíochtaí á sainiú agus á gcur chun feidhme aige, ***áiritheoidh*** an tAontas ***go mbeidh an dul chun cinn sóisialta daingnithe i bprótacal sóisialta.***

Cuirfidh an tAontas na ceanglais i gcuntas atá nasctha le hardleibhéal fostaíochta a chur chun cinn, le cosaint shóisialta leormhaith a ráthú, leis an eisiámh sóisialta a chomhrac agus le hardleibhéal oideachais, oiliúna agus cosanta do shláinte an duine, chomh maith le feidhmiú éifeachtach comhchearta daonlathacha ceardchumann.

Leasú 82

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 10

An téacs atá ann

Agus a bheartais agus a ghníomhaíochtaí á sainiú agus á gcur chun feidhme aige, is é is aidhm don Aontas gach idirdhealú a chomhrac atá bunaithe ar ghnéas, ar thionscnamh ciníoch **nó** eitneach, ar reiligiún nó ar chreideamh, ar mhíchumas, ar aois nó ar threoshuíomh gnéasach.

Leasú

Agus a bheartais agus a ghníomhaíochtaí á sainiú agus á gcur chun feidhme aige, is é is aidhm don Aontas gach idirdhealú a chomhrac atá bunaithe ar ghnéas, **inscne**, ar thionscnamh ciníoch, eitneach **nó sóisialta, ar theanga**, ar reiligiún nó ar chreideamh, **ar thuairim pholaitiúil, ar bhaint le mionlach náisiúnta**, ar mhíchumas, ar aois nó ar threoshuíomh gnéasach.

Leasú 83

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 11

An téacs atá ann

Ní foláir ceanglais chosaint an chomhshaoil a lánpháirtiú i sainiú agus i gcur chun feidhme bheartais agus ghníomhaíochtaí an Aontais, go háirithe d'fhonn forbairt inbhuanaithe a chur ar aghaidh.

Leasú

Ní foláir ceanglais chosaint an chomhshaoil, **na haeráide agus na bithéagsúlachta** a lánpháirtiú i sainiú agus i gcur chun feidhme bheartais agus ghníomhaíochtaí an Aontais, go háirithe d'fhonn forbairt inbhuanaithe a chur ar aghaidh.

Leasú 84

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 15 – mír 3 – fomhír 5

An téacs atá ann

Áiritheoidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle go ndéanfar doiciméid a bhaineann leis na nósanna imeachta reachtacha a fhoilsiú faoi na coinníollacha arna leagan síos leis na rialacháin dá

Leasú

Áiritheoidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle go ndéanfar doiciméid a bhaineann leis na nósanna imeachta reachtacha, **lena n-áirítear seasamh a gcomhaltá chomh maith le tograí agus leasuithe ar théacsanna reachtacha atá**

dtagraítear sa dara fómhír.

mar chuid den ghnáthphróiseas reachtach a fhoilsíú faoi na coinníollacha arna leagan síos leis na rialacháin dá dtagraítear sa dara fómhír.

Leasú 85

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 19 – mír 1

An téacs atá ann

1. Gan dochar d'fhorálacha eile na gConarthaí agus laistigh de theorainneacha na gcumhachtaí a thugtar don Aontas leo, féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di *d'aon toil* i gcomhréir le nós imeachta reachtach *speisialta, agus tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa*, gníomhaíocht iomchuí a ghlacadh chun idirdhealú a chomhrac atá bunaithe ar ghnéas, tionscnamh ciníoch *nó* eitneach, reiligiún nó creideamh, míchumas, aois nó claonadh gnéasach.

Leasú

1. Gan dochar d'fhorálacha eile na gConarthaí agus laistigh de theorainneacha na gcumhachtaí a thugtar don Aontas leo, féadfaidh *Parlaimint na hEorpa agus* an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir le *gnáthnós* imeachta reachtach, gníomhaíocht iomchuí a dhéanamh chun idirdhealú a chomhrac atá bunaithe ar ghnéas, *inscne*, tionscnamh ciníoch, eitneach *nó sóisialta, teanga*, reiligiún nó creideamh, *tuairim pholaitiúil, baint le mionlach náisiúnta*, míchumas, aois nó claonadh gnéasach.

Leasú 86

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 19 – mír 2

An téacs atá ann

2. De mhaolú ar mhír 1, féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach, bunphrionsabail beart dreasachta Aontais a ghlacadh, amach ó aon chomhchuibhiú ar dhlíthe agus rialacháin na mBallstát, chun tacú le gníomhaíocht arna déanamh ag na Ballstáit chun rannchuidiú le gnóthú na gcuspóirí dá dtagraítear i mír 1.

Leasú

scriosta

Leasú 87

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 20 – mír 2 a (nua)

An téacs atá ann

Leasú

2a. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach, forálacha coiteanna a ghlacadh chun cosc a chur ar dhíol pasanna, nó ar mhí-úsáidí eile a bhaineann le fáil agus cailleadh saoránacht an Aontais ag náisiúnaigh tríú tír, d'fhonn na coinníollacha faoinar féidir saoránacht den sórt sin a fháil a chomhfhogasú.

Leasú 88

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 22 – mír 1

An téacs atá ann

Leasú

1. Beidh ag gach saoránach den Aontas a bhfuil cónaí air i mBallstát nach náisiúnach de é an ceart chun vótála agus chun bheith ina iarrthóir i dtoghcháin bhargasacha sa Bhallstát ina bhfuil cónaí air, faoi na coinníollacha céanna le náisiúnaigh an Stáit sin. Feidhmeofar an ceart sin faoi réir rialacha mionsonraithe arna nglacadh ag an gComhairle, ag gníomhú di ***d'aon toil*** i gcomhréir le nós imeachta reachtach ***speisialta agus tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa***; féadfaidh na rialacha mionsonraithe ***sin*** maoluithe a fhoráil nuair a dhlíonn fadhbanna is sonracha do Bhallstát é.

1. Beidh ag gach saoránach den Aontas a bhfuil cónaí air i mBallstát nach náisiúnach de é an ceart chun vótála agus chun bheith ina iarrthóir i dtoghcháin bhargasacha sa Bhallstát ina bhfuil cónaí air, faoi na coinníollacha céanna le náisiúnaigh an Stáit sin. Feidhmeofar an ceart sin faoi réir rialacha mionsonraithe arna nglacadh ag ***Parlaimint na hEorpa agus*** ag an gComhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis ***an ngnáthnós*** imeachta reachtach. Féadfaidh na rialacha mionsonraithe ***sin*** maoluithe a fhoráil nuair a dhlíonn fadhbanna is sonracha do Bhallstát é.

Leasú 89

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 22 – mír 2

An téacs atá ann

2. Gan dochar d'fhorálacha Airteagal 223(1) agus do na forálacha arna nglacadh lena chur chun feidhme, beidh ag gach saoránach den Aontas a bhfuil cónaí air i mBallstát nach náisiúnach de é an ceart chun vótála agus chun bheith ina iarrthóir i dtoghcháin do Pharlaimint na hEorpa sa Bhallstát ina bhfuil cónaí air, faoi na coinníollacha céanna le náisiúnaigh an Stáit sin. Feidhmeofar an ceart sin faoi réir rialacha mionsonraithe arna nglacadh ag an gComhairle, ag gníomhú di ***d'aon toil i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta agus tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa; féadfaidh na rialacha mionsonraithe sin maolúithe a fhoráil nuair a dhlíonn fadhbanna is sonracha do Bhallstát é.***

Leasú

2. Gan dochar d'fhorálacha Airteagal 223(1) agus do na forálacha arna nglacadh lena chur chun feidhme, beidh ag gach saoránach den Aontas a bhfuil cónaí air i mBallstát nach náisiúnach de é an ceart chun vótála agus chun bheith ina iarrthóir i dtoghcháin do Pharlaimint na hEorpa sa Bhallstát ina bhfuil cónaí air, faoi na coinníollacha céanna le náisiúnaigh an Stáit sin. Feidhmeofar an ceart sin faoi réir rialacha mionsonraithe arna nglacadh ag ***Parlaimint na hEorpa agus*** ag an gComhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis ***an ngnáthnós*** imeachta reachtach.

Leasú 90

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 23 – mír 2**

An téacs atá ann

Féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di i gcomhréir le nós imeachta reachtach ***speisialta agus tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa***, treoracha a ghlacadh lena mbunófar bearta um chomhordú agus um chomhar chun an chosaint sin a éascú.

Leasú

Féadfaidh ***Parlaimint na hEorpa agus*** an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis ***an ngnáthnós*** imeachta reachtach, treoracha a ghlacadh lena mbunófar na bearta um chomhordú agus um chomhar is gá chun an chosaint sin a éascú.

Leasú 91

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 24 – mír 1**

An téacs atá ann

Déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh trí bhíthin

Leasú

Déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh trí bhíthin

rialachán i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach, na forálacha a ghlacadh do na nósanna imeachta agus do na coinníollacha is gá do thionscnamh ó na saoránaigh de réir bhrí Airteagal 11 den Chonradh ar an Aontas Eorpach, lena n-áirítear an t-íoslíon Ballstát as a gcaithfidh na saoránaigh sin teacht.

rialachán i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach, na forálacha a ghlacadh do na nósanna imeachta agus do na coinníollacha is gá do thionscnamh ó na saoránaigh de réir bhrí Airteagal **11(4)** den Chonradh ar an Aontas Eorpach, lena n-áirítear an t-íoslíon Ballstát as a gcaithfidh na saoránaigh sin teacht.

Leasú 92

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 24 a (nua)

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 24a

Cosnóidh an tAontas daoine is de ghrúpaí mionlaigh, i gcomhréir leis an gCairt Eorpach do Theangacha Réigiúnacha nó Mionlaigh agus don Chreat-Choinbhinsiún maidir le Mionlaigh Náisiúnta a Chosaint. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach, forálacha a ghlacadh d'fhonn feidhmiú chearta daoine is de ghrúpaí mionlaigh a éascú. Aontóidh an tAontas don Chairt Eorpach do Theangacha Réigiúnacha nó Mionlaigh agus don Chreat-Choinbhinsiún maidir le Mionlaigh Náisiúnta a Chosaint.

Leasú 93

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 26 – mír 2

An téacs atá ann

Leasú

2. Is é rud a bheidh sa mhargadh inmheánach spás gan teorainneacha inmheánacha ina n-áiritheofar saorghluaiseacht ***earraí, daoine***, seirbhísí agus caipitil de réir fhorálacha na

2. Is é rud a bheidh sa mhargadh inmheánach spás gan teorainneacha inmheánacha ina n-áiritheofar saorghluaiseacht ***daoine, earraí***, seirbhísí agus caipitil ***i ngach Ballstát agus le***

gConarthaí.

hinstitiúidí an Aontais de réir fhorálacha na gConarthaí.

Leasú 94

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 43 – mír 3

An téacs atá ann

3. Glacfaidh an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún, na bearta a bhaineann le praghsanna, tobhaigh, cabhair agus teorainneacha cainníochtúla a shocrú agus maidir le deiseanna iascaireachta a shocrú agus a chionroinnt.

Leasú

3 Glacfaidh an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún, na bearta a bhaineann le praghsanna, tobhaigh, cabhair agus teorainneacha cainníochtúla a shocrú agus maidir le deiseanna iascaireachta *inbhuanaithe* a shocrú agus a chionroinnt.

Leasú 95

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 64 – mír 3

An téacs atá ann

3. De mhaolú ar mhír 2, is í an Chomhairle, agus an Chomhairle amháin, ag gníomhú di *d'aon toil* i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach, agus tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa, a fhéadfaidh bearta a ghlacadh atá in ionannas le céim siar i ndlí an Aontais i dtaca le léirscaoileadh gluaiseachta caipitil chuig tríú tíortha nó uathu.

Leasú

3. De mhaolú ar mhír 2, is í an Chomhairle, agus an Chomhairle amháin, ag gníomhú di, *trí thromlach cáilithe* i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach, agus tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa, a fhéadfaidh bearta a ghlacadh atá in ionannas le céim siar i ndlí an Aontais i dtaca le léirscaoileadh gluaiseachta caipitil chuig tríú tíortha nó uathu.

Leasú 96

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 67 – mír 2

An téacs atá ann

2. Áiritheoidh sé nach mbeidh rialuithe teorann inmheánaí ann do dhaoine agus cumfaidh sé comhbheartas maidir le tearmann, inimirce *agus rialú ag*

Leasú

2. Áiritheoidh sé nach mbeidh rialuithe teorann inmheánaí ann do dhaoine agus cumfaidh sé comhbheartas maidir le *teorainneacha*, tearmann *agus* inimirce,

teorainneacha seachtracha, arna bhunú ar an dlúthpháirtíocht idir Bhallstáit a thugann cothrom na féinne do náisiúnaigh tríú tíortha. Chun críche an Teidil seo, déileálfar le daoine gan stát mar náisiúnaigh tríú tír.

Leasú 97

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 70

An téacs atá ann

Gan dochar d'Airteagail 258, 259 agus 260, féadfaidh an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún, bearta a ghlacadh lena mbunófar na socruithe ar dá réir a dhéanfaidh na Ballstáit, i gcomhar leis an gCoimisiún, meastóireacht oibiachtúil neamhchlaonta ar chur chun feidhme bheartais an Aontais dá dtagraítear sa Teideal seo ag údaráis inniúla na mBallstát, go háirithe chun lánchur i bhfeidhm phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh a éascú. Cuirfear **Parlaimint na hEorpa agus** na Parlaimintí náisiúnta ar an eolas faoina bhfuil sa mheastóireacht agus faoina torthaí.

Leasú 98

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 77 – mír 2 – pointe d a (nua)

An téacs atá ann

arna mbunú ar an dlúthpháirtíocht idir Ballstáit a thugann cothrom na Féinne do náisiúnaigh tríú tír. Chun críche an Teidil seo, déileálfar le daoine gan stát mar náisiúnaigh tríú tír.

Leasú

Gan dochar d'Airteagail 258, 259 agus 260, féadfaidh **Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach**, ar thogra ón gCoimisiún, bearta a ghlacadh lena mbunófar na socruithe ar dá réir a dhéanfaidh na Ballstáit, i gcomhar leis an gCoimisiún, meastóireacht oibiachtúil neamhchlaonta ar chur chun feidhme bheartais an Aontais dá dtagraítear sa Teideal seo ag údaráis inniúla na mBallstát, go háirithe chun lánchur i bhfeidhm phrionsabal an aitheantais fhrithpháirtigh a éascú. Cuirfear na Parlaimintí náisiúnta ar an eolas faoina bhfuil sa mheastóireacht agus faoina torthaí.

(da) aon bheart is gá agus is comhréireach chun a áirithiú go ndéanfar faireachán ar theorainneacha seachtracha an Aontais agus iad a dhaingniú agus a rialú go héifeachtach, chomh maith le fillleadh éifeachtach na ndaoine sin nach bhfuil an ceart acu fanacht ar chríoch an Aontais;

Leasú 99

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 77 – mír 3

An téacs atá ann

3. Más cosúil gur gá gníomhaíocht ón Aontas chun feidhmiú an chirt, dá dtagraítear in Airteagal 20(2)(a), a éascú agus mura bhfuil na cumhachtaí is gá tugtha leis na Conarthaí, féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di i gcomhréir le nós imeachta reachtach *speisialta*, forálacha a ghlacadh a bhaineann le pasanna, le cártaí aitheantais, le ceadanna cónaithe nó le haon doiciméad dá samhail. ***Gníomhóidh an Chomhairle d'aon toil tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa.***

Leasú 100

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 78 – mír 3

An téacs atá ann

3. I gcás Ballstát amháin nó níos mó a bheith i láthair staid éigeandála arb é a príomhthréith rabharta tobann de náisiúnaigh tríú tíortha as tír isteach, féadfaidh an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún, bearta sealadacha a ghlacadh ar mhaithe leis an mBallstát nó leis na Ballstáit lena mbaineann. Gníomhóidh sí tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa.

Leasú 101

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 79 – mír 1

Leasú

3. Más cosúil gur gá gníomhaíocht ón Aontas chun feidhmiú an chirt, dá dtagraítear in Airteagal 20(2)(a), a éascú agus mura bhfuil na cumhachtaí is gá tugtha leis na Conarthaí, féadfaidh ***Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle***, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis ***an ngnáthnós*** imeachta reachtach, forálacha a ghlacadh a bhaineann le pasanna, le cártaí aitheantais, le ceadanna cónaithe nó le haon doiciméad dá samhail.

Leasú

3. I gcás Ballstát amháin nó níos mó a bheith i láthair staid éigeandála arb é a príomhthréith rabharta tobann de náisiúnaigh tríú tíortha as tír isteach, féadfaidh an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún, bearta sealadacha a ghlacadh ar mhaithe leis an mBallstát nó leis na Ballstáit lena mbaineann. Gníomhóidh sí ***ar thionscnamh*** Parlaimint na hEorpa ***nó*** tar éis dul i gcomhairle léi.

An téacs atá ann

1. Déanfaidh an tAontas comhbheartas inimirce a fhorbairt arb é is aidhm dó a áirithiú ag gach céim go ndéanfar bainistiú éifeachtach ar rabhartaí inimirce, go gcuirfear cóir chothrom ar náisiúnaigh tríú tír a bhfuil cónaí dlíthiúil acu i mBallstáit, go ndéanfar an inimirce neamhdhlíthiúil agus an gháinneáil ar dhaoine a chosc agus bearta feabhsaithe a ghlacadh chun iad sin a chomhrac.

Leasú

1. Déanfaidh an tAontas comhbheartas inimirce a fhorbairt, **lena ndéanfar cobhsaíocht eacnamaíoch agus shóisialta na mBallstát a chur san áireamh agus, arb é is aidhm dó a áirithiú ag gach céim, an *cumas freastal ar éilimh saothair an mhargaidh aonair i dtaca leis an staid eacnamaíoch sna Ballstáit, chomh maith le*** bainistiú éifeachtach ar shreabha imirce, go gcuirfear cóir chothrom ar náisiúnaigh tríú tír a bhfuil cónaí dlíthiúil orthu i mBallstáit, go ndéanfar an inimirce neamhdhlíthiúil agus an gháinneáil ar dhaoine a chosc agus bearta feabhsaithe a ghlacadh chun iad sin a chomhrac.

Leasú 102

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 79 – mír 2 – pointe a**

An téacs atá ann

(a) coinníollacha teacht isteach **agus** cónaithe agus caighdeáin maidir le Ballstáit d'eisiúint víosaí fadtéarmacha agus ceadanna cónaithe, lena n-áirítear víosaí a eisítear chun teaghlaigh a athaontú;

Leasú

(a) **íoschoinníollacha** teacht isteach, cónaithe agus **íoschaighdeáin chun** Ballstáit d'eisiúint víosaí fadtéarmacha agus ceadanna cónaithe, lena n-áirítear víosaí a eisítear chun teaghlaigh a athaontú;

Leasú 103

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 81 – mír 3 – fomhír 1**

An téacs atá ann

D'ainneoin mhír 2, bunóidh an Chomhairle, ag gníomhú di i gcomhréir le nós imeachta reachtach **speisialta**, bearta maidir le dlí an teaghlaigh a mbeidh impleachtaí trasteorann acu. **Gníomhóidh an**

Leasú

D'ainneoin mhír 2, glacfaidh **Parlaimint na hEorpa agus** an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis **an ngnáthnós** imeachta reachtach, bearta a bhaineann le dlí teaghlaigh a bhfuil

Chomhairle d'aon toil tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa.

impleachtaí trasteorann acu.

Leasú 104

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 81 – mír 3 – fomhír 2**

An téacs atá ann

Féadfaidh an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún, cinneadh a ghlacadh lena gcinnfear na gnéithe sin de dhlí an teaghlaigh a mbeidh impleachtaí trasteorann acu a d'fhéadfadh a bheith ina n-ábhar do ghníomhartha arna nglacadh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach. **Gníomhóidh an Chomhairle d'aon toil tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa.**

Leasú

Féadfaidh **Parlaimint na hEorpa agus** an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún, cinneadh a ghlacadh, **i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach**, lena gcinnfear na gnéithe sin de dhlí an teaghlaigh a mbeidh impleachtaí trasteorann acu a d'fhéadfadh a bheith ina n-ábhar do ghníomhartha arna nglacadh ag an ngnáthnós imeachta reachtach.

Leasú 105

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 81 – mír 3 – fomhír 3**

An téacs atá ann

Tabharfar fógra faoin togra dá dtagraítear sa dara fomhír do na Parlaimintí náisiúnta. Ar Pharlaimint náisiúnta a freasúra a chur in iúl laistigh de shé mhí ón bhfógra sin, ní ghlacfar an cinneadh. Cheal freasúra, féadfaidh an Chomhairle Eorpach an cinneadh sin a ghlacadh.

Leasú

scriosta

Leasú 106

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 83 – mír 1 – fomhír 2**

An téacs atá ann

Is iad seo a leanas na réimsí coireachta: an sceimhlitheoireacht, an gháinneáil ar

Leasú

Is iad seo a leanas na réimsí coireachta: an sceimhlitheoireacht, an gháinneáil ar

dhaoine agus an teacht i dtír gnéasach ar mhná agus ar leanaí, an gháinneáil neamhdhleathach ar dhruaí, an gháinneáil aindleathach ar airm, sciúradh airgid, an éillitheacht, góchumadh modhanna íocaíochta, coireacht ríomhairí agus an choireacht eagraithe.

dhaoine agus an teacht i dtír gnéasach ar mhná agus ar leanaí, **an foréigean inscnebhunaithe, an choireacht comhshaoil**, an gháinneáil aindleathach ar dhruaí, an gháinneáil aindleathach ar airm, sciúradh airgid, an éillitheacht, góchumadh modhanna íocaíochta, coireacht ríomhairí agus an choireacht eagraithe.

Leasú 107

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 83 – mír 1 – fomhír 3

An téacs atá ann

De réir mar a tharlaíonn forbairtí sa choireacht, féadfaidh an Chomhairle **cinneadh a ghlacadh lena sainaitheofar** réimsí eile coireachta a chomhallann na critéir a shonraítear sa mhír seo.
Gníomhóidh sí d'aon toil tar éis toiliú a fháil ó Parlaimint na hEorpa.

Leasú

Ar bhonn forbairtí sa choireacht, féadfaidh **Parlaimint na hEorpa, ag gníomhú di trí thromlach dá Feisirí comhpháirte, agus an Chomhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe treisithe mar a shainmhínítear é in Airteagal 16(4b) den Chonradh ar an Aontas Eorpach**, réimsí eile coireachta a shainaitheofar a chomhlíonann na critéir a shonraítear sa mhír seo.

Leasú 108

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 86 – mír 1

An téacs atá ann

1. **D'fhonn** coireanna a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais a chomhrac, **féadfaidh** an Chomhairle, ag gníomhú di trí bhíthin rialacháin arna nglacadh i gcomhréir le nós imeachta reachtach **speisialta, Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh a chur ar bun ó Eurojust. Gníomhóidh an Chomhairle d'aon toil tar éis toiliú a fháil ó Parlaimint na hEorpa.**

Cheal aontoilíochta, féadfaidh grúpa a bheidh comhdhéanta de naoi mBallstát ar

Leasú

1. **Déanfaidh Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh ó Eurojust** coireanna a dhéanann difear do leasanna airgeadais an Aontais a chomhrac. Déanfaidh **Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh** trí bhíthin rialachán arna nglacadh i gcomhréir leis **an ngnáthnós** imeachta reachtach, **rialacha a leagan síos maidir lena feidhmiú.**

a laghad a iarraidh go ndéanfar an dréachtrialachán a tharchur chuig an gComhairle Eorpach. Sa chás sin, déanfar an nós imeachta sa Chomhairle a chur ar fionraí. Tar éis an cheist a phlé, agus i gcás comhthola, laistigh de cheithre mhí ón bhfionraí sin, déanfaidh an Chomhairle Eorpach an dréacht a tharchur ar ais chuig an gComhairle chun go nglacfaí é.

Laistigh den tréimhse chéanna, i gcás easaontais, agus más mian le naoi mBallstát ar a laghad comhar feabhsaithe a bhunú ar bhonn na dréacht-treorach atá i dtrácht, cuirfidh siad Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún ar an eolas. Sa chás sin, measfar gur tugadh an t-údarú chun dul ar aghaidh leis an gcomhar feabhsaithe dá dtagraítear in Airteagal 20(2) den Chonradh ar an Aontas Eorpach agus in Airteagal 329(1) den Chonradh seo agus beidh feidhm ag na forálacha maidir leis an gcomhar feabhsaithe.

Leasú 109

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 86 – mír 4

An téacs atá ann

4. Féadfaidh an Chomhairle Eorpach, san am céanna nó dá éis sin, cinneadh a ghlacadh lena leasófar mír 1 d'fhonn cumhachtaí Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh a leathnú chun go n-áireofar orthu an choireacht thromchúiseach a bhfuil gné thrasteorann ag baint léi, agus lena leasófar dá réir sin mír 2 maidir le lucht déanta coireanna tromchúiseacha a dhéanann difear do Bhallstát amháin nó níos mó agus maidir lena gcomhchoirithe sna coireanna sin. ***Gníomhóidh an Chomhairle Eorpach d'aon toil tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa agus tar éis dul i gcomhairle leis an gCoimisiún.***

Leasú

4. Féadfaidh ***Parlaimint*** na hEorpa ***agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,*** san am céanna nó dá éis sin, cinneadh a ghlacadh lena leasófar mír 1 d'fhonn cumhachtaí Oifig an Ionchúisitheora Phoiblí Eorpaigh a leathnú chun go n-áireofar orthu an choireacht thromchúiseach a bhfuil gné thrasteorann ag baint léi, agus lena leasófar dá réir sin mír 2 maidir le lucht déanta coireanna tromchúiseacha a dhéanann difear do Bhallstát amháin nó níos mó agus maidir lena gcomhchoirithe sna coireanna sin.

Leasú 110

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 87 – mír 3 – fomhír 1

An téacs atá ann

Féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di i gcomhréir leis an nós imeachta reachtach *speisialta*, bearta maidir le comhar oibríochtúil idir na húdaráis dá dtagraítear san Airteagal seo. ***Gníomhóidh an Chomhairle d'aon toil tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa.***

Leasú

Féadfaidh ***Parlaimint na hEorpa agus*** an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir ***leis an ngnáthnós*** imeachta reachtach, bearta maidir le comhar oibríochtúil idir na húdaráis dá dtagraítear san Airteagal seo a bhunú.

Leasú 111

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 87 – mír 3 – fomhír 2

An téacs atá ann

Cheal aontoilíochta, féadfaidh grúpa a bheidh comhdhéanta de naoi mBallstát ar a laghad a iarraidh go ndéanfar na dréachtbhearta a tharchur chuig an gComhairle Eorpach. Sa chás sin, déanfar an nós imeachta sa Chomhairle a chur ar fionraí. Tar éis an cheist a phlé, agus i gcás comhthola, laistigh de cheithre mhí ón bhfionraí sin, déanfaidh an Chomhairle Eorpach an dréacht a tharchur ar ais chuig an gComhairle chun go nglacfaí é.

Leasú

Féadfaidh grúpa de naoi mBallstát ar a laghad a iarraidh go ndéanfar na dréachtbhearta a tharchur chuig an gComhairle Eorpach. Sa chás sin, déanfar an nós imeachta sa Chomhairle a chur ar fionraí. Tar éis an cheist a phlé, agus i gcás comhthola, laistigh de cheithre mhí ón bhfionraí sin, déanfaidh an Chomhairle Eorpach an dréacht a tharchur ar ais chuig an gComhairle chun go nglacfaí é.

Leasú 112

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 108 – mír 1

An téacs atá ann

1. Déanfaidh an Coimisiún, i gcomhar leis na Ballstáit, na córais chabhrach go léir sna Stáit sin a choimeád faoi bhreithniú i gcónaí. Molfaidh sé do na Stáit sin aon bhearta iomchuí is gá chun an margadh

Leasú

1. Déanfaidh an Coimisiún, i gcomhar leis na Ballstáit, na córais chabhrach go léir sna Stáit sin a choimeád faoi bhreithniú i gcónaí, ***agus cuspóirí an Aontais arna leagan amach in Airteagal 3 den***

inmheánach a fhorbairt go comhleanúnach nó chun a fheidhmithe.

Chonradh ar an Aontas Eorpach á n-urramú aige. Molfaidh sé do na Stáit sin aon bhearta iomchuí is gá chun an margadh inmheánach a fhorbairt go comhleanúnach, **trí na cuspóirí sin a bhaint amach** nó chun a fheidhmithe.

Leasú 113

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 115

An téacs atá ann

Gan dochar d'Airteagal 114, déanfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di **d'aon toil** i gcomhréir le nós imeachta reachtach **speisialta** agus tar éis dul i gcomhairle le **Parlaimint na hEorpa agus** leis an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta, treoracha a ghlacadh le haghaidh chomhfhogasú fhorálacha reachtaíochta nó rialúcháin nó riaracháin na mBallstát a dhéanann difear go díreach do bhunú nó d'oibriú an mhargaidh inmheánaigh.

Leasú

Gan dochar d'Airteagal 114, déanfaidh **Parlaimint na hEorpa agus** an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis **an ngnáthnós** imeachta reachtach agus tar éis dul i gcomhairle leis an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta, treoracha a eisiúint chun na dlíthe, na rialacháin nó na forálacha riaracháin sin na mBallstát a chomhfhogasú a dhéanann difear go díreach do bhunú nó d'oibriú an mhargaidh inmheánaigh.

Leasú 114

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 119 – mír 1

An téacs atá ann

1. Chun na gríoch atá luaite in Airteagal 3 den Chonradh ar an Aontas Eorpach, cuimseoidh gníomhaíochtaí na mBallstát agus an Aontais, faoi na coinníollacha dá bhforáiltear sna Conarthaí, beartas eacnamaíoch a ghlacadh atá fothaithe ar chomhordú dlúth idir beartais eacnamaíocha na mBallstát, ar an margadh inmheánach agus ar shainiú comhchuspóirí agus a sheoltar i gcomhréir le prionsabal geilleagair mhargaidh oscailte le saoriomaíocht.

Leasú

1. Chun na gríoch a leagtar amach in Airteagal 3 den Chonradh ar an Aontas Eorpach, cuimseoidh gníomhaíochtaí na mBallstát agus an Aontais, faoi na coinníollacha dá bhforáiltear sna Conarthaí, beartas eacnamaíoch a ghlacadh atá fothaithe ar chomhordú dlúth idir beartais eacnamaíocha na mBallstát, ar an margadh inmheánach agus ar shainiú comhchuspóirí agus a sheoltar i gcomhréir le prionsabal geilleagair mhargaidh oscailte le saoriomaíocht **a bhfuil sé mar aidhm aici fostaíocht iomlán agus dul chun cinn sóisialta a bhaint amach.**

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 121 – mír 2 – fomhír 1**

An téacs atá ann

Déanfaidh an Chomhairle, ar mholadh ón gCoimisiún, dréacht a fhoirmiú de mhórtreoirlínte bheartais eacnamaíocha na mBallstát agus an Aontais agus déanfaidh sí tuarascáil ar a machnamh don Chomhairle Eorpach.

Leasú

Déanfaidh **Parlaimint na hEorpa agus** an Chomhairle, **ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach** agus, ar mholadh ón gCoimisiún **agus tar éis dul i gcomhairle leis na comhpháirtithe sóisialta**, dréacht a fhoirmiú de mhórtreoirlínte bheartais eacnamaíocha na mBallstát agus an Aontais agus a fionnachtana a thuairisciú don Chomhairle Eorpach.

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 121 – mír 2 – fomhír 3**

An téacs atá ann

Ar bhonn na conclúide sin, glacfaidh an Chomhairle moladh a shocróidh na mórtreoirlínte sin. **Cuirfidh an Chomhairle Parlaimint na hEorpa ar an eolas faoina moladh.**

Leasú

Ar bhonn na conclúide sin, glacfaidh **Parlaimint na hEorpa agus** an Chomhairle moladh ina leagfar amach na mórtreoirlínte sin.

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 121 – mír 3 – fomhír 1**

An téacs atá ann

D'fhonn comhordú níos dlúithe ar na beartais eacnamaíocha agus cóineasú marthanach ar fheidhmiú eacnamaíoch na mBallstát a áirithiú, déanfaidh an Chomhairle, ar bhonn tuarascálacha a chuirfidh an Coimisiún faoina bráid, faireachán ar fhorbairt eacnamaíoch i ngach ceann de na Ballstáit agus san

Leasú

D'fhonn comhordú níos dlúithe ar na beartais eacnamaíocha agus cóineasú marthanach ar fheidhmiú eacnamaíoch na mBallstát a áirithiú, déanfaidh **Parlaimint na hEorpa agus** an Chomhairle, ar bhonn tuarascálacha a chuirfidh an Coimisiún faoina bráid, **agus tar éis dul i gcomhairle leis na comhpháirtithe sóisialta,**

Aontas agus ar chomhchuibheas na mbeartas eacnamaíoch leis na mór-threoirlínte dá dtagraítear i mír 2 agus measúnú foriomlán go tráthrialta.

faireachán ar fhorbairt eacnamaíoch i ngach ceann de na Ballstáit agus san Aontas agus ar chomhchuibheas na mbeartas eacnamaíoch leis na mór-threoirlínte dá dtagraítear i mír 2 agus measúnú foriomlán go tráthrialta.

Leasú 118

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 121 – mír 4 – fomhír 1

An téacs atá ann

Má shuítear, faoi chuimsiú an nós imeachta dá dtagraítear i mír 3, nach bhfuil beartais eacnamaíocha Ballstáit comhchuí leis na mór-threoirlínte dá dtagraítear i mír 2 nó gur dóigh dóibh oibriú rianúil an Aontais eacnamaíoch agus airgeadaíochta a chur i gcontúirt, féadfaidh an Coimisiún foláireamh a dhíriú chuig an mBallstát i dtrácht. Féadfaidh an Chomhairle, ar mholadh ón gCoimisiún, na moltaí is gá a dhíriú chuig an mBallstát i dtrácht. Féadfaidh an Chomhairle a chinneadh, ar thogra ón gCoimisiún, a moltaí a phoibliú.

Leasú

Má shuítear, faoi chuimsiú an nós imeachta dá dtagraítear i mír 3, nach bhfuil beartais eacnamaíocha Ballstáit comhchuí leis na mór-threoirlínte dá dtagraítear i mír 2 nó gur dóigh dóibh oibriú rianúil an Aontais eacnamaíoch agus airgeadaíochta a chur i gcontúirt, féadfaidh an Coimisiún foláireamh a dhíriú chuig an mBallstát i dtrácht. Féadfaidh an Chomhairle, ar mholadh ón gCoimisiún, na moltaí is gá a dhíriú chuig an mBallstát i dtrácht. Féadfaidh **Parlaimint na hEorpa agus** an Chomhairle a chinneadh, ar thogra ón gCoimisiún, moltaí **na Comhairle** a phoibliú.

Leasú 119

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 122 – mír 1

An téacs atá ann

1. Gan dochar do na nósanna imeachta eile dá bhforáiltear sna Conarthaí, féadfaidh an Chomhairle, ar mholadh ón gCoimisiún, de mheon dlúthpháirtíochta idir na Ballstáit, na bearta is iomchuí don staid eacnamaíoch a chinneadh, go háirithe má tharlaíonn géardheacrachtaí maidir le soláthar táirgí áirithe, go háirithe i réimse an fhuinnimh.

Leasú

scriosta

Leasú 120

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 122 – mír 2

An téacs atá ann

2. *I gcás Ballstát a bheith i ndeacrachtaí nó géardheacrachtaí a bheith ag dianbhagairt air de bhun tubaistí nádúrtha nó tarluithe eisceachtúla nach bhfuil neart aige orthu, féadfaidh an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún, cabhair airgeadais Aontais a dheonú faoi choinníollacha áirithe don Bhallstát i dtrácht. Cuirfidh Uachtarán na Comhairle Parlaimint na hEorpa ar an eolas faoin gcinneadh a glacadh.*

Leasú

scriosta

Leasú 121

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 126 – mír 1 a (nua)

An téacs atá ann

1a. *Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar na hinfheistíochtaí is gá chun cuspóirí eacnamaíocha, sóisialta, comhshaoil agus slándála na hEorpa a bhaint amach.*

Leasú

Leasú 122

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 126 – mír 14 – fomhír 2

An téacs atá ann

Déanfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil, i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta agus tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa agus leis an mBanc Ceannais Eorpach, na forálacha iomchuí a ghlacadh a chuirfear in

Leasú

Déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach agus tar éis dul i gcomhairle leis an mBanc Ceannais Eorpach, na forálacha iomchuí a ghlacadh a chuirfear in ionad an Phrótacail

ionad an Phrótacail sin.

sin ansin.

Leasú 123

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 126 – mír 14 – fomhír 3

An téacs atá ann

Faoi réir fhorálacha eile na míre seo, déanfaidh an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún **agus tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa**, rialacha mionsonraithe agus sainmhínithe a leagan síos chun forálacha an Phrótacail sin a chur chun feidhme.

Leasú

Faoi réir fhorálacha eile na míre seo, déanfaidh **Parlaimint na hEorpa agus** an Chomhairle, **ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach**, ar thogra ón gCoimisiún rialacha mionsonraithe agus sainmhínithe a leagan síos chun forálacha an Phrótacail sin a chur chun feidhme.

Leasú 124

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 148 – mír 1

An téacs atá ann

1 Breithneoidh an Chomhairle Eorpach gach bliain staid na fostaíochta san Aontas agus glacfaidh sí conclúidí ar an ábhar sin ar bhonn tuarascála **comhpháirtí** bliantúla **ón gComhairle agus** ón gCoimisiún.

Leasú

1. Breithneoidh **Parlaimint na hEorpa agus** an Chomhairle Eorpach gach bliain staid na fostaíochta san Aontas agus glacfaidh siad conclúidí ar an ábhar sin ar bhonn tuarascála bliantúla ón gCoimisiún **ina bhfuil faisnéis ó na tuarascálacha dá dtagraítear i mír 3.**

Leasú 125

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 148 – mír 2

An téacs atá ann

2 Ar bhonn chonclúidí na Comhairle Eorpaí, déanfaidh an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún agus tar éis dul i gcomhairle le **Parlaimint na hEorpa**, leis an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta, le Coiste na Réigiúin agus leis an gCoiste Fostaíochta dá

Leasú

2. Ar bhonn chonclúidí **Pharlaimint na hEorpa agus na** Comhairle Eorpaí, déanfaidh **Parlaimint na hEorpa agus** an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún agus tar éis dul i gcomhairle leis an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta, le Coiste na

dtagraítear in Airteagal 150, treoirlínte a tharraingt suas gach bliain a chuirfidh na Ballstáit san áireamh ina mbeartais fostaíochta. Beidh na treoirlínte sin **comhchuí leis** na mórthreoirlínte arna nglacadh de bhun Airteagal 121(2).

Réigiún agus leis an gCoiste Fostaíochta dá dtagraítear in Airteagal 150, treoirlínte a tharraingt suas gach bliain a chuirfidh na Ballstáit san áireamh ina mbeartais fostaíochta. **Comhlánóidh** na treoirlínte sin na mór-threoirlínte arna nglacadh de bhun Airteagal 121(2) **agus is é is aidhm dóibh a áirithiú go gcuirfear chun feidhme na prionsabail agus na cearta atá ar áireamh i gColún Eorpach na gCeart Sóisialta arna bhfógairt ag Parlaimint na hEorpa, ag an gComhairle agus ag an gCoimisiún in 2017 ag Cruinniú Mullaigh Göteborg.**

Leasú 126

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 148 – mír 3

An téacs atá ann

3 Cuirfidh gach Ballstát tuarascáil bhliantúil ar fáil **don Chomhairle agus** don Choimisiún maidir leis na príomhbhearta arna nglacadh chun a bheartas fostaíochta a chur chun feidhme i bhfianaise na dtreoirlínte don fhostaíocht dá dtagraítear i mír 2.

Leasú

3. Cuirfidh gach Ballstát tuarascáil bhliantúil ar fáil don Choimisiún maidir leis na príomhbhearta arna nglacadh chun a bheartas fostaíochta a chur chun feidhme i bhfianaise na dtreoirlínte don fhostaíocht dá dtagraítear i mír 2.

Leasú 127

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 148 – mír 4

An téacs atá ann

4. Gach bliain, déanfaidh an Chomhairle, ar bhonn na dtuarascálacha dá dtagraítear i mír 3 **agus tar éis di dearcadh an Choiste Fostaíochta a fháil**, scrúdú ar chur chun feidhme bheartais fostaíochta na mBallstát i bhfianaise na dtreoirlínte don fhostaíocht. Féadfaidh an Chomhairle, ar mholadh ón gCoimisiún, moltaí a dhéanamh chuig Ballstáit má **mheasann sí** gurb iomchuí sin i bhfianaise an scrúdaithe sin.

Leasú

4. Gach bliain, déanfaidh **Parlaimint na hEorpa agus** an Chomhairle, ar bhonn na dtuarascálacha dá dtagraítear i mír 3, scrúdú ar chur chun feidhme bheartais fostaíochta na mBallstát i bhfianaise na dtreoirlínte don fhostaíocht. Féadfaidh **Parlaimint na hEorpa agus** an Chomhairle, ar mholadh ón gCoimisiún, moltaí a dhéanamh chuig na Ballstáit má **mheasann siad** gurb iomchuí sin i bhfianaise an scrúdaithe sin.

Leasú 128

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 148 – mír 5

An téacs atá ann

5. Ar bhonn thorthaí an scrúdaithe sin, déanfaidh **an Chomhairle agus** an Coimisiún tuarascáil **chomhpháirteach** bhliantúil a chur faoi bhráid na Comhairle Eorpaí maidir le staid na fostaíochta san Aontas agus cur chun feidhme na dtreoirilínte don fhostaíocht.

Leasú

5. Ar bhonn thorthaí an scrúdaithe sin, déanfaidh an Coimisiún tuarascáil bhliantúil a chur faoi bhráid **Pharlaimint na hEorpa agus na** Comhairle Eorpaí maidir le staid na fostaíochta san Aontas agus cur chun feidhme na dtreoirilínte don fhostaíocht.

Leasú 129

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 151 – mír 1

An téacs atá ann

Beidh de chuspóirí ag an Aontas agus ag na Ballstáit, agus aird á tabhairt acu ar chearta sóisialta bunúsacha amhail iad sin atá leagtha amach i gCairt Shóisialta na hEorpa arna síniú in **Torino ar an 18 Deireadh Fómhair 1961 agus** i gCairt Chomhphobail 1989 um chearta sóisialta bunúsacha le haghaidh oibrithe, dlús a chur le fostaíocht, le dálaí feabhsaithe maireachtála agus oibre, chun go bhféadfar iad a chomhchuíbhiú agus an feabhsú á choimeád ar bun, le cosaint chúí shóisialta, leis an agallamh idir na comhpháirtithe sóisialta, le hacmhainní daonna a fhorbairt ar mhaithe le hardleibhéal marthanach fostaíochta agus leis an eisiamh a chomhrac.

Leasú

Beidh de chuspóirí ag an Aontas agus ag na Ballstáit, agus aird á tabhairt acu ar chearta sóisialta bunúsacha amhail iad sin atá leagtha amach i gCairt Shóisialta **athbhreithnithe** na hEorpa arna síniú in **Strasbourg an 3 Bealtaine 1996** agus i gCairt Chomhphobail 1989 um Chearta Sóisialta Bunúsacha le haghaidh Oibrithe, **i gColún Eorpach na gCeart Sóisialta agus i gCairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh**, dlús a chur le fostaíocht, le dálaí feabhsaithe maireachtála agus oibre, chun go bhféadfar iad a chomhchuíbhiú agus an feabhsú á choimeád ar bun, le cosaint chúí shóisialta, leis an agallamh idir na comhpháirtithe sóisialta, le hacmhainní daonna a fhorbairt ar mhaithe le hardleibhéal marthanach fostaíochta agus leis an eisiamh a chomhrac.

Leasú 130

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 151 – mír 1 a (nua)

An téacs atá ann

Leasú

Déanfar forálacha sonracha a bhaineann le sainiú agus cur chun feidhme an dul chun cinn sóisialta agus an gaol idir cearta bunúsacha sóisialta agus beartais eile an Aontais a shainiú i bprótacal maidir le Dul Chun Cinn Sóisialta san Aontas Eorpach atá i gceangal leis na Conarthaí.

Leasú 131

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 153 – mír 1 – pointe b a (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

(ba) aistriú cóir agus in oirchill an athraithe;

Leasú 132

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 153 – mír 1 – pointe e**

An téacs atá ann

Leasú

(e) oibrithe a chur ar an eolas **agus** dul i gcomhairle leo;

(e) oibrithe a chur ar an eolas, dul i gcomhairle leo **agus a rannpháirtíocht;**

Leasú 133

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 153 – mír 1 – pointe i**

An téacs atá ann

Leasú

(i) comhionannas **idir fir agus mná** ar mhargadh an tsaothair agus cóir chomhionann san obair;

(i) comhionannas **inscne a chur chun cinn** maidir le deiseanna ar mhargadh an tsaothair agus cóir chomhionann san obair;

Leasú 134

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 153 – mír 1 – pointe j**

An téacs atá ann

(j) an t-eisiamh sóisialta a chomhrac;

Leasú

(j) **an bhochtaineacht agus** an t-eisiamh sóisialta a chomhrac, **agus tacú le tithíocht shóisialta;**

Leasú 135

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 153 – mír 2 – fomhír 1 – pointe b**

An téacs atá ann

(b) trí bhíthin treoracha, ceanglais íosta a chuirfear chun feidhme de réir a chéile a ghlacadh sna réimsí dá dtagraítear i bpointí (a) go **(i)** de mhír 1, ag féachaint do na dálaí agus do na rialacha teicniúla i ngach ceann de na Ballstáit. Staonfar sna treoracha sin ó shrianta riarthacha, airgeadais agus dlíthiúla a fhorchur a bheadh ina mbac ar bhunú nó ar fhorbairt gnóthas beag agus meánmhéide.

Leasú

(b) trí bhíthin treoracha, ceanglais íosta a chuirfear chun feidhme de réir a chéile a ghlacadh sna réimsí dá dtagraítear i bpointí (a) go **(k)** de mhír 1, ag féachaint do na dálaí agus do na rialacha teicniúla i ngach ceann de na Ballstáit. Staonfar sna treoracha sin ó shrianta riarthacha, airgeadais agus dlíthiúla a fhorchur a bheadh ina mbac ar bhunú nó ar fhorbairt gnóthas beag agus meánmhéide.

Leasú 136

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 153 – mír 2 – fomhír 3**

An téacs atá ann

Sna réimsí dá dtagraítear i mír 1(c), (d), (f) agus (g), gníomhóidh an Chomhairle d'aon toil, i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta, tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa agus leis na Coistí thuasluaite.

Leasú

scriosta

Leasú 137

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 153 – mír 2 – fomhír 4

An téacs atá ann

Féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta, tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa, a chinneadh an gnáthnós imeachta reachtach a dhéanamh infheidhme maidir le pointí (d), (f) agus (g) de mhír 1.

scriosta

Leasú

Leasú 138

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 153 – mír 4 – fleasc 1 a (nua)

An téacs atá ann

—ní forais bhailí iad chun an leibhéal cosanta atá tugtha cheana féin d'oibrithe sna Ballstáit a íslíú,

Leasú

Leasú 139

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 157 – mír 1

An téacs atá ann

1. Áiritheoidh gach Ballstát cur chun feidhme an phrionsabail go bhfuil pá comhionann as obair chomhionann nó obair ar comhionann a luach ag dul d'oibrithe *fireanna agus* d'oibrithe *baineanna*.

1. Áiritheoidh gach Ballstát cur chun feidhme an phrionsabail go bhfuil pá comhionann as obair chomhionann nó obair ar comhionann a luach ag dul do gach oibrí *gan beann ar a n-inscne*.

Leasú

Leasú 140

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 157 – mír 2 – fomhír 2 – an chuid réamhráiteach

An téacs atá ann

Ciallaíonn "pá comhionann gan idirdhealú bunaithe *ar ghnéas*":

Leasú

Ciallaíonn "pá comhionann gan idirdhealú bunaithe *ar inscne*":

Leasú 141

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 157 – mír 3**

An téacs atá ann

3. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach agus tar éis dul i gcomhairle leis an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta, bearta a ghlacadh d'fhonn a áirithiú go gcuirfear i bhfeidhm *prionsabal* an chomhionannais deiseanna agus *na córa comhionainne idir fir agus mná* i gcúrsaí fostaíochta agus slí beatha, lena n-áirítear prionsabal an phá chomhionainn as obair chomhionann nó obair ar comhionann a luach.

Leasú

3. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach agus tar éis dul i gcomhairle leis an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta, bearta a ghlacadh chun a áirithiú go gcuirfear *prionsabail* an chomhionannais deiseanna agus *an chomhionannais inscne* i gcúrsaí fostaíochta agus slí beatha i bhfeidhm, lena n-áirítear prionsabal an phá chomhionainn as obair chomhionann nó obair ar comhionann a luach.

Leasú 142

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 157 – mír 4**

An téacs atá ann

4. D'fhonn comhionannas iomlán iarbhír *idir fir agus mná* a áirithiú i saol na hoibre, ní chuirfidh prionsabal na córa comhionainne cosc ar aon Bhallstát bearta a choimeád ar bun nó a ghlacadh lena ndéantar foráil maidir le buntáistí sonracha chun gur fusa *don ghnéas* tearcionadaithe gabháil le gairm bheatha nó chun míbhuntáistí i slite beatha gairmiúla a chosc nó a chúiteamh.

Leasú

4. D'fhonn comhionannas *inscne* iomlán iarbhír a áirithiú i saol na hoibre, ní chuirfidh prionsabal na córa comhionainne cosc ar aon Bhallstát bearta a choimeád ar bun nó a ghlacadh lena ndéantar foráil maidir le buntáistí sonracha chun gur fusa do *na hinscní tearcionadaithe ina n-éagsúlacht uile* gabháil le gairm bheatha nó chun míbhuntáistí i slite beatha gairmiúla a chosc nó a chúiteamh.

Leasú 143

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 165 – mír 2 – fleasc - 1 (nua)

An téacs atá ann

Leasú

—cuspóirí agus comhchaighdeáin a fhorbairt d’oideachas lena gcuirtear luachanna daonlathacha agus an smacht reachta chun cinn, chomh maith leis an litearthacht dhigiteach agus eacnamaíoch,

Leasú 144

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 165 – mír 2 – fleasc 3

An téacs atá ann

Leasú

—comhar a chur ar aghaidh idir bunáochtaí oideachais,

—comhar agus comhleanúnachas idir córais oideachais a chur chun cinn agus traidisiúin chultúrtha agus an éagsúlacht réigiúnach á ráthú ag an am céanna,

Leasú 145

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 166 – mír 1

An téacs atá ann

Leasú

1. Cuirfidh an tAontas beartas gairmoiliúna chun feidhme *a thacóidh le gníomhaíochtaí na mBallstát agus a fhorlíonfaidh iad, agus freagracht na mBallstát i leith inneachar agus eagrúchán na gairmoiliúna á hurramú aige.*

1. *Tar éis dul i gcomhairle leis na comhpháirtithe sóisialta, déanfaidh an tAontas agus na Ballstáit bearta a chur chun feidhme chun beartais ghairmoiliúna a fheabhsú, a chuirfidh na cineálacha éagsúla cleachtas náisiúnta i gcuntas.*

Leasú 146

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 166 – mír 2 – fleasc 2

An téacs atá ann

— an ghairmoiliúint tosaigh agus leanúnach a fheabhsú chun an t-imeascadh agus an t-athimeascadh gairmiúil ar mhargadh an tsaothair a éascú;

Leasú

— ***comhchaighdeán a fhorbairt maidir leis an ngairmoiliúint agus an ghairmoiliúint tosaigh agus leanúnach a fheabhsú chun comhtháthú agus athimeascadh gairmiúil i margadh an tsaothair a éascú, agus chun soghluaisteacht oibrithe san Aontas a mhéadú,***

Leasú 147

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 168 – mír 1 – fomhír 2**

An téacs atá ann

Bainfidh gníomhaíocht an Aontais, a chomhlánóidh beartais náisiúnta, leis an tsláinte phoiblí a fheabhsú, le tinnis agus galair an duine a chosc agus le foinsí contúirte do shláinte fhisiciúil agus mheabhrach a sheachaint. Folóidh gníomhaíocht den saghas sin an comhrac in aghaidh na móraicídí trí thaighde a chur ar aghaidh ar na cúiseanna atá leo agus ar mhodhanna a seolta agus a gcoiscthe, maille le faisnéis agus oideachas sláinte, agus faireachán a dhéanamh ar mhórbhagairtí trasteorann ar an tsláinte, rabhadh a thabhairt go luath faoi bhagairtí den sórt sin, agus iad a chomhrac.

Leasú

Bainfidh gníomhaíocht an Aontais, a chomhlánóidh beartais náisiúnta, leis an tsláinte phoiblí a fheabhsú, le tinnis agus galair an duine a chosc agus le foinsí contúirte do shláinte fhisiciúil agus mheabhrach a sheachaint. Folóidh an ghníomhaíocht sin an comhrac in aghaidh na móraicídí trí thaighde a chur ar aghaidh ar na cúiseanna atá leo agus ar mhodhanna a seolta agus a gcoiscthe, maille le faisnéis agus oideachas sláinte, agus faireachán a dhéanamh ar mhórbhagairtí trasteorann ar an tsláinte, rabhadh a thabhairt go luath fúthu, agus iad a chomhrac ***i gcomhréir le cur chuige comhtháite, aontaithe chun sláinte daoine, ainmhithe agus an chomhshaoil a chothromú agus a bharrfheabhsú.***

Leasú 148

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 168 – mír 4 – pointe b**

An téacs atá ann

(b) bearta i réimsí na tréidliachta agus

Leasú

(b) bearta i réimsí na tréidliachta, ***leas***

na fiteasláintíochta a bhfuil sé mar chuspóir díreach acu an tsláinte phoiblí a chosaint;

ainmhíthe agus na fiteasláintíochta a bhfuil sé mar chuspóir díreach acu an tsláinte phoiblí a chosaint;

Leasú 149

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 168 – mír 4 – pointe c a (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

(ca) bearta lena socraítear comhtháscairí maidir le rochtain uilíoch chomhionann ar sheirbhísí cúraim sláinte inacmhainne agus ar ardchaighdeán, lena n-áirítear sláinte agus cearta gnéis agus atáirgthe;

Leasú 150

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 168 – mír 4 – pointe c b (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

(cb) bearta chun luathfhógra a thabhairt faoi bhagairtí tromchúiseacha trasteorann ar an tsláinte chun faireachán agus rialú a dhéanamh orthu, go háirithe i gcás paindéimí. Leis na bearta sin, ní chuirfear cosc ar na Ballstáit bearta cosanta treisithe a choimeád ar bun nó a ghlacadh i gcás gur gá sin;

Leasú 151

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 168 – mír 4 – pointe c c (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

(cc) bearta chun faireachán agus comhordú a dhéanamh ar rochtain ar chomhdhiagnóisic, faisnéis agus cóireáil galar teagmhálach agus

Leasú 152

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 179 – mír 1

An téacs atá ann

1. Beidh sé de chuspóir ag an Aontas a chuid fothaí eolaíocha agus teicneolaíocha a neartú trí limistéar Eorpach taighde a ghnóthú ina mbeidh taighdeoirí, fios eolaíoch agus teicneolaíocht ag gluaiseacht faoi shaoirse, agus trí bhreis iomaíochais a spreagadh ann, lena n-áirítear an t-iomaíochas i gcúrsaí tionsclaíochta, agus gach gníomhaíocht taighde a chur chun cinn a mheasfar is gá de bhua Chaibidlí eile na gConarthaí.

Leasú

1. Beidh sé de chuspóir ag an Aontas a chuid fothaí eolaíocha agus teicneolaíocha a neartú trí limistéar Eorpach taighde a ghnóthú ina mbeidh taighdeoirí, eolas eolaíoch agus teicneolaíocht ag gluaiseacht faoi shaoirse, agus trí bhreis iomaíochais a spreagadh ann, lena n-áirítear an t-iomaíochas i gcúrsaí tionsclaíochta, agus gach gníomhaíocht taighde a chur chun cinn a mheasfar is gá de bhua Chaibidlí eile na gConarthaí **agus urramú agus cur chun cinn na saoirse acadúla agus na saoirse chun taighde eolaíoch a dhéanamh agus teagasc.**

Leasú 153

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 189 – mír 1

An téacs atá ann

1. Ullmhóidh an tAontas beartas Eorpach spáis d'fhonn an forás eolaíoch agus teicniúil, an t-iomaíochas tionsclaíoch agus cur chun feidhme a chuid beartas a chur chun cinn. Chuige sin, féadfaidh sé tionscnaimh chomhphárteacha a chur chun cinn, tacú leis an taighde agus leis an bhforbairt theicneolaíoch agus comhordú a dhéanamh ar na hiarrachtaí is gá a dhéanamh chun an spás a thaiscéaladh agus a shaothrú.

Leasú

1. Ullmhóidh an tAontas **comhbheartas agus comhstraitéis** Eorpach spáis d'fhonn an forás eolaíoch agus teicniúil, an t-iomaíochas tionsclaíoch agus cur chun feidhme a chuid beartas a chur chun cinn. Chuige sin, féadfaidh sé tionscnaimh chomhphárteacha a chur chun cinn, tacú leis an taighde agus leis an bhforbairt theicneolaíoch agus comhordú a dhéanamh ar na hiarrachtaí is gá a dhéanamh chun an spás a thaiscéaladh agus a shaothrú.

Leasú 154

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 189 – mír 2

An téacs atá ann

2. D'fhonn rannchuidiú le gnóthú na gcuspóirí dá dtagraítear i mír 1, déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach, na bearta is gá a bhunú, a fhéadfaidh a bheith i bhfoirm clár Eorpach spáis, **gan aon chomhchuibhiú a dhéanamh ar dhlíthe agus ar rialacháin na mBallstát.**

Leasú

2. D'fhonn rannchuidiú le gnóthú na gcuspóirí dá dtagraítear i mír 1, déanfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach, na bearta is gá a bhunú, a fhéadfaidh a bheith i bhfoirm clár Eorpach spáis, **ag obair i dtreo comhchreat chun gníomhaíochtaí spáis agus ag daingniú conarthaí idirnáisiúnta reatha.**

Leasú 155

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 191 – mír -1 (nua)

An téacs atá ann

-1. Agus é eolach ar a fhreagracht i leith na nglún atá le teacht, déanfaidh an tAontas Eorpach, ag gníomhú dó i gcomhréir leis na Conarthaí, fondúireachtaí nádúrtha na beatha agus na n-ainmhithe a chosaint le dlí an Aontais, lena n-áirítear trí ghníomhaíocht feidhmiúcháin agus bhreithiúnach.

Leasú

Leasú 156

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 191 – mír 1 – fleasc 4

An téacs atá ann

—bearta a chur chun cinn ar leibhéal idirnáisiúnta chun déileáil le fadhbanna réigiúnacha nó domhanda an chomhshaoil, agus go háirithe an comhrac in aghaidh

Leasú

—bearta a chur chun cinn ar leibhéal **an Aontais agus** ar an leibhéal idirnáisiúnta chun déileáil le fadhbanna comhshaoil réigiúnacha nó domhanda, agus go háirithe chun an t-athrú aeráide a chomhrac, **an**

athrú aeráide.

bhithéagsúlacht a chosaint, agus oibleagáidí idirnáisiúnta an Aontais a chur chun feidhme.

Leasú 157

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 191 – mír 2 – fomhír 1**

An téacs atá ann

Beidh sé d'aidhm ag beartas an Aontais i réimse an chomhshaoil ardleibhéal cosanta a shroicheadh ag tabhairt aird ar éagsúlacht na staideanna i réigiúin éagsúla an Aontais. Fothófar é ar phrionsabal an réamhchúraim **agus** ar na prionsabail gur cóir bearta coisctheacha a ghlacadh, go dtabharfar tosaíocht do bhearta chun damáiste don chomhshaol a cheartú ag an bhfoinse agus gurb é údar an truaillithe a íocfaidh as.

Leasú

Beidh sé d'aidhm ag beartas an Aontais i réimse an chomhshaoil ardleibhéal cosanta a shroicheadh ag tabhairt aird ar éagsúlacht na staideanna i réigiúin éagsúla an Aontais. Beidh sé bunaithe **ar chur chuige aon sláinte amháin agus ar** phrionsabal an réamhchúraim, **chomh maith leis** na prionsabail gur cheart beart coisctheach a dhéanamh, go dtabharfar tosaíocht do bhearta chun damáiste don chomhshaol a cheartú ag an bhfoinse agus gurb é údar an truaillithe a íocfaidh as.

Leasú 158

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 191 – mír 3 – fleasc 2 a (nua)**

An téacs atá ann

— *—an riosca teorainneacha pláinéadacha a thrasnú, agus prionsabal an réamhchúraim á chur i bhfeidhm,*

Leasú 159

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 191 a (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 191a

1. Déanfaidh an tAontas, i gcomhréir lena oibleagáidí idirnáisiúnta, iarrachtaí

chun an méadú ar an teocht dhomhanda a theorannú agus cloí leis an gcuspóir chun astaíochtaí agus aistriú gáis ceaptha teasa ar fud an Aontais a chothromú chun astaíochtaí diúltacha a bhaint amach.

2. I gcomhthéacs aon dréachtbheart nó togra reachtach a ghlacadh, lena n-áirítear tograí buiséadacha, féachfaidh an Coimisiún leis na dréachtbhearta agus na tograí sin a ailíniú leis na cuspóirí dá dtagraítear i mír 1. I gcás neamhchomhlíonadh, tabharfaidh an Coimisiún na cúiseanna atá leis an mainneachtain sin a ailíniú mar chuid den mheasúnú tionchair a ghabhann leis an togra ábhartha.

Leasú 160

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 192 – mír 2

An téacs atá ann

Leasú

2. De mhaolú ar an nós imeachta cinnteoireachta dá bhforáiltear i mír 1 agus gan dochar d'Airteagal 114, glacfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta, agus tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa, leis an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta agus le Coiste na Réigiún:

scriosta

(a) forálacha atá de chineál fioscach go príomha;

(b) bearta a dhéanann difear:

— do phleanáil bhaile agus tuaithe,

— do bhainisteoireacht chainníochtúil ar acmhainní uisce nó a dhéanann difear go díreach nó go hindíreach do na hacmhainní sin a bheith ar fáil,

— d'úsáid talún seachas bainisteoireacht dramhaíola;

(c) bearta a dhéanann difear suntasach do rogha Bhallstáit idir foinsí éagsúla fuinnimh agus struchtúr ginearálta a sholáthair fuinnimh.

Féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil ar thogra ón gCoimisiún agus tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa, leis an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta agus le Coiste na Réigiún, an gnáthnós imeachta reachtach a dhéanamh infheidhme maidir leis na hábhair dá dtagraítear sa chéad fhomhír.

Leasú 161

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 192 – mír 3

An téacs atá ann

Leasú

3. Glacfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach agus tar éis dul i gcomhairle leis an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta agus le Coiste na Réigiún, cláir ghníomhaíochta ghinearálta a shocraíonn na cuspóirí tosaíochta a bheidh le gnóthú.

scriosta

Glacfar na bearta is gá chun na cláir sin a chur chun feidhme, faoi théarmaí mhír 1 nó mhír 2, de réir mar a bheidh.

Leasú 162

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 194 – mír 1 – an chuid réamhráiteach

An téacs atá ann

Leasú

1. I gcomhthéacs bhunú agus oibriú an mhargaidh inmheánaigh agus ag féachaint don ghá atá ann an comhshaol a chaomhnú agus a fheabhsú, beidh sé d'aidhm ag **beartas** an Aontais **maidir le fuinneamh**, de mheon dlúthpháirtíochta idir na Ballstáit:

1. I gcomhthéacs bhunú agus oibriú an mhargaidh inmheánaigh agus ag féachaint don ghá atá ann an comhshaol a chaomhnú agus a fheabhsú, beidh sé d'aidhm ag **comhbheartas fuinnimh an** Aontais, de mheon dlúthpháirtíochta idir na Ballstáit:

Leasú 163

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 194 – mír 1 – pointe b**

An téacs atá ann

(b) slándáil an tsoláthair fuinnimh san Aontas a áirithiú;

Leasú

(b) slándáil agus **inacmhainneacht an tsoláthair fuinnimh a áirithiú *do gach duine*** san Aontas;

Leasú 164

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 194 – mír 1 – pointe c**

An téacs atá ann

(c) an tíosacht agus an bharrainn ar an bhfuinneamh **a chur chun cinn** mar aon le forbairt foirmeacha nua, inathnuaite fuinnimh; agus

Leasú

(c) éifeachtúlacht fuinnimh agus coigilteas fuinnimh **a áirithiú** agus foirmeacha nua agus in-athnuaite fuinnimh a fhorbairt **chun córas fuinnimh a bhaint amach atá bunaithe ar éifeachtúlacht fuinnimh agus fuinnimh in-athnuaite**; agus

Leasú 165

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 194 – mír 1 – pointe d**

An téacs atá ann

(d) idirnascadh na ngréasán fuinnimh **a chur chun cinn**.

Leasú

(d) idirnascadh na ngréasán fuinnimh **a áirithiú**;

Leasú 166

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 194 – mír 1 – pointe d a (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

(da) an córas fuinnimh iomlán a dhearadh i gcomhréir le comhaontuithe

Leasú 167

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 194 – mír 2 – fomhír 2**

An téacs atá ann

Leasú

Ní dhéanfaidh na bearta sin difear don cheart atá ag Ballstát na coinníollacha a chinneadh maidir lena acmhainní fuinnimh a shaothrú, dá rogha idir fhoinsí éagsúla fuinnimh agus do struchtúr ginearálta a sholáthair fuinnimh, gan dochar d'Airteagal 192(2)(c).

scriosta

Leasú 168

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 194 – mír 3**

An téacs atá ann

Leasú

3. De mhaolú ar mhír 2, bunóidh an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta agus tar éis di dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa, na bearta dá dtagraítear sa mhír sin nuair is bearta de chineál fioscach go príomha iad.

scriosta

Leasú 169

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 206**

An téacs atá ann

Leasú

Trí aontas custaim a bhunú i gcomhréir le hAirteagail 28 go 32, rannchuideoidh an tAontas, ar mhaithe leis an leas coiteann, le forbairt chomhchuí na trádála domhanda, le díothú comhleanúnach srianta ar thrádáil

Trí aontas custaim a bhunú i gcomhréir le hAirteagail 28 go 32, rannchuideoidh an tAontas, ar mhaithe leis an leas coiteann, le forbairt chomhchuí na trádála domhanda i, le díothú comhleanúnach srianta ar thrádáil

idirnáisiúnta agus ar infheistíocht dhíreach choigríche, agus le hísliú bacainní custaim agus bacainní eile.

idirnáisiúnta agus ar infheistíocht dhíreach choigríche, agus le hísliú bacainní custaim agus bacainní eile agus, **ag an am céanna, cuirfidh sé chun cinn, go háirithe, luachanna daonlathacha, dea-rialachas, cearta an duine agus inbhuanaitheacht sa chomhbheartas tráchtála.**

Leasú 170

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 207 – mír 1

An téacs atá ann

1. Fothófar an comhbheartas tráchtála ar phrionsabail aonfhoirmeacha, go háirithe maidir le hathruithe ar rátaí taraife, le comhaontuithe taraife agus trádála a bhaineann le trádáil in earraí agus i seirbhísí a thabhairt i gcrích, agus gnéithe tráchtála na maoine intleachtúla, le hinfeistíocht **dhíreach** choigríche, le haonfhoirmeachas a ghnóthú i mbearta léirscaoilte, le beartas onnmhairiúcháin agus le bearta chun trádáil a chosaint amhail bearta a ghlacfar i gcás dumpála nó fóirdheontas. Seolfar an comhbheartas tráchtála faoi chuimsiú phrionsabail agus chuspóirí ghníomhaíocht sheachtrach an Aontais.

Leasú

1. Fothófar an comhbheartas tráchtála ar phrionsabail aonfhoirmeacha, go háirithe maidir le hathruithe ar rátaí taraife, le comhaontuithe taraife agus trádála a bhaineann le trádáil in earraí agus i seirbhísí a thabhairt i gcrích, agus gnéithe tráchtála na maoine intleachtúla, le hinfeistíocht choigríche, **lena n-áirítear cosaint infheistíochta, le slándáil eacnamaíoch**, le haonfhoirmeachas a ghnóthú i mbearta léirscaoilte, le beartas onnmhairiúcháin agus le bearta chun trádáil a chosaint amhail bearta a ghlacfar i gcás dumpála nó fóirdheontas. Seolfar an comhbheartas tráchtála faoi chuimsiú phrionsabail agus chuspóirí ghníomhaíocht sheachtrach an Aontais, **chomh maith faoi chuimsiú a chuspóra aeráidneodrachta.**

Leasú 171

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 207 – mír 3 – fomhír 2

An téacs atá ann

Cuirfidh an Coimisiún moltaí faoi bhráid na Comhairle agus údaróidh an Chomhairle **dó** tús a chur leis an gcaibidlíocht is gá. Beidh **an Chomhairle agus an** Coimisiún freagrach as a áirithiú go bhfuil na comhaontuithe arna gcaibidil ag luí le

Leasú

Údaróidh **Parlaimint na hEorpa agus an** Chomhairle **don Choimisiún, ar mholadh ón gCoimisiún**, tús a chur leis an gcaibidlíocht is gá. Beidh an Coimisiún freagrach as a áirithiú go bhfuil na comhaontuithe arna gcaibidil ag luí le

beartais agus le rialacha inmheánacha an Aontais.

beartais agus le rialacha inmheánacha an Aontais.

Leasú 172

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 207 – mír 3 – fomhír 3

An téacs atá ann

Is é an Coimisiún a sheolfaidh an chaibidlíocht sin, i gcomhairle le coiste speisialta arna cheapadh ag an gComhairle chun bheith de chúnamh ag an gCoimisiún sa chúram sin, agus faoi chuimsiú na dtreoracha a fhéadfaidh an Chomhairle a dhíriú chuige. Déanfaidh an Coimisiún tuarascáil go tráthrialta don choiste speisialta **agus do Pharlaimint na hEorpa** maidir le dul chun cinn na caibidlíochta.

Leasú

Is é an Coimisiún a sheolfaidh an chaibidlíocht sin, i gcomhairle le **coiste inniúil de Pharlaimint na hEorpa agus** le coiste speisialta arna cheapadh ag an gComhairle chun bheith de chúnamh ag an gCoimisiún sa chúram sin, agus faoi chuimsiú na dtreoracha a fhéadfaidh an Chomhairle a dhíriú chuige. Déanfaidh an Coimisiún tuarascáil go tráthrialta **don choiste inniúil de chuid Pharlaimint na hEorpa agus** don choiste speisialta **arna cheapadh ag an gComhairle** maidir le dul chun cinn na caibidlíochta.

Leasú 173

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 207 – mír 3 – fomhír 3 a (nua)

An téacs atá ann

Leasú

De mhaolú ar Airteagal 218(5), féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle cinneadh a ghlacadh lena n-údaraitear comhaontú a chur i bhfeidhm go sealadach sula dtiocfaidh sé i bhfeidhm.

Leasú 174

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 207 – mír 4 – fomhír 1

An téacs atá ann

Leasú

D'fhonn na comhaontuithe dá dtagraítear i

D'fhonn na comhaontuithe dá dtagraítear i

mír 3 a chaibidil agus a thabhairt i gcrích, gníomhóidh an Chomhairle trí throllach *cáilithe*.

mír 3 a chaibidil agus a thabhairt i gcrích, gníomhóidh an Chomhairle trí throllach *simplí*.

Leasú 175

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 207 – mír 4 – fomhír 2

An téacs atá ann

D'fhonn comhaontuithe a bhaineann le réimse na trádála i seirbhísí agus i réimse ghnéithe tráchtála na maoine intleachtúla, mar aon le hinfheistíocht dhíreach choigríche, a chaibidil agus a thabhairt i gcrích, gníomhóidh an Chomhairle *d'aontoil nuair atá forálacha sna comhaontuithe sin ar gá aontoilíocht a bheith leo chun rialacha inmheánacha a ghlacadh*.

Leasú

D'fhonn comhaontuithe a bhaineann le réimse na trádála i seirbhísí agus i réimse ghnéithe tráchtála na maoine intleachtúla, mar aon le hinfheistíocht dhíreach choigríche, a chaibidil agus a thabhairt i gcrích, gníomhóidh an Chomhairle *trí throllach cáilithe*.

Leasú 176

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 207 – mír 4 – fomhír 3 – an chuid réamhráiteach

An téacs atá ann

Gníomhóidh an Chomhairle *d'aontoil* freisin maidir le comhaontuithe a chaibidil agus a thabhairt i gcrích:

Leasú

Gníomhóidh an Chomhairle *trí throllach cáilithe* freisin maidir le comhaontuithe a chaibidil agus a thabhairt i gcrích:

Leasú 177

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 207 – mír 5 a (nua)

An téacs atá ann

Leasú

5a. Bunófar buansásra chun faireachán agus scrúdú a dhéanamh ar infheistíocht dhíreach choigríche san Aontas. Féadfar an sásra sin a úsáid chun leas na hEorpa a chosaint.

Leasú 178

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 218 – mír 2

An téacs atá ann

2. Údaróidh an Chomhairle an chaibidlíocht a thosú, glacfaidh sí na treoracha caibidlíochta, údaróidh sí síniú comhaontuithe agus tabharfaidh sí na comhaontuithe i gcrích.

Leasú

2. ***Tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa***, údaróidh an Chomhairle an chaibidlíocht a thosú, glacfaidh sí na treoracha caibidlíochta, údaróidh sí síniú comhaontuithe agus tabharfaidh sí na comhaontuithe i gcrích.

Leasú 179

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 218 – mír 2 a (nua)

An téacs atá ann

Leasú

2a. ***De mhaolú ar mhír 2, i gcás comhaontuithe a thagann faoi raon feidhme Airteagal 207, beidh tús na caibidlíochta coinníollach ar údarú ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle.***

Leasú 180

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 218 – mír 6 – fomhír 2 – an chuid réamhráiteach

An téacs atá ann

Ach amháin nuair a bhainfidh an comhaontú go heisiach leis an gcomhbheartas eachtrach agus slándála, glacfaidh an Chomhairle an cinneadh lena dtabharfar an comhaontú i gcrích:

Leasú

Ach amháin nuair a bhainfidh an comhaontú go heisiach leis an gcomhbheartas eachtrach agus slándála, glacfaidh an Chomhairle an cinneadh lena dtabharfar an comhaontú i gcrích ***tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa.***

Leasú 181

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 218 – mír 6 – fomhír 2 – pointe a

(a) tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa sna cásanna seo a leanas: **scriosta**

(i) comhaontuithe comhlachais;

(ii) comhaontú maidir le haontachas an Aontais leis an gCoinbhinsiún Eorpach chun Cearta an Duine agus Saoirsí Bunúsacha a Chosaint;

(iii) comhaontuithe lena mbunófar creat institiúideach sonrath trí nósanna imeachta comhair a eagrú;

(iv) comhaontuithe a mbeidh impleachtaí buiséadacha suntasacha acu don Aontas;

(v) comhaontuithe a fholáionn réimsí a mbeidh feidhm ina leith ag an ngnáthnós imeachta reachtach nó, nuair is gá toiliú ó Pharlaimint na hEorpa, ag an nós imeachta reachtach speisialta.

Féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, i gcás práinne, teorainn ama don toiliú a chomhaontú.

Leasú 182

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 218 – mír 6 – fomhír 2 – pointe b**

(b) tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa i ngach cás eile. Tabharfaidh Parlaimint na hEorpa a tuairim laistigh den teorainn ama a fhéadfaidh an Chomhairle a shocrú i bhfianaise phráinn an ábhair. Cheal tuairime laistigh den teorainn ama sin, féadfaidh an Chomhairle gníomhú. **scriosta**

Leasú 183

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 218 – mír 7**

An téacs atá ann

7. Agus comhaontú á thabhairt i gcrích aici, féadfaidh an Chomhairle, de mhaolú ar mhíreanna 5, 6 agus 9, a údarú don idirbheartaí formheas a thabhairt thar ceann an Aontais ar leasuithe ar an gcomhaontú nuair a fhorálfar ann go nglacfar iad trí nós imeachta simplithe nó trí chomhlacht arna bhunú leis an gcomhaontú. Féadfaidh an Chomhairle coinníollacha sonracha a chur ag gabháil leis an údarú sin.

Leasú

7. Agus comhaontú á thabhairt i gcrích aici, féadfaidh **Parlaimint na hEorpa** agus an Chomhairle, de mhaolú ar mhíreanna 5, 6 agus 9, a údarú don idirbheartaí formheas a thabhairt thar ceann an Aontais ar leasuithe ar an gcomhaontú nuair a fhorálfar ann go nglacfar iad trí nós imeachta simplithe nó trí chomhlacht arna bhunú leis an gcomhaontú. Féadfaidh an Chomhairle coinníollacha sonracha a chur ag gabháil leis an údarú sin.

Leasú 184

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 218 – mír 9**

An téacs atá ann

9. Glacfaidh an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún nó ó **Ardionadaí** an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála, cinneadh lena bhfionrófar cur i bhfeidhm comhaontaithe agus lena mbunófar na seasaimh a ghlacfar thar ceann an Aontais i gcomhlacht arna chur ar bun le comhaontú nuair a iarrtar ar an gcomhlacht sin gníomhartha a ghlacadh a bhfuil éifeachtaí dlíthiúla leo, seachas gníomhartha lena bhforlíonfar nó lena leasófar creat institiúideach an chomhaontaithe.

Leasú

9. Glacfaidh an Chomhairle, ar thogra ón gCoimisiún nó ó **Rúnaí** an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála, **agus tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa**, cinneadh lena bhfionrófar cur i bhfeidhm comhaontaithe agus lena mbunófar na seasaimh a ghlacfar thar ceann an Aontais i gcomhlacht arna chur ar bun le comhaontú nuair a iarrtar ar an gcomhlacht sin gníomhartha a ghlacadh a bhfuil éifeachtaí dlíthiúla leo, seachas gníomhartha lena bhforlíonfar nó lena leasófar creat institiúideach an chomhaontaithe.

(Beidh feidhm ag an leasú ar na focail "Ardionadaí an Aontais" tríd an téacs. Má ghlactar é, beidh gá le hathruithe comhfhreagracha ar fud an téacs.)

Leasú 185

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 218 – mír 10**

An téacs atá ann

10. Cuirfear Parlaimint na hEorpa go hiomlán ar an eolas láithreach ag gach céim den nós imeachta.

Leasú

10. Cuirfear Parlaimint na hEorpa go hiomlán ar an eolas láithreach ag gach céim den nós imeachta, ***lena n-áirítear tús agus próiseas na gcaibidlíochtaí, síniú agus cur chun feidhme na gcomhaontuithe, chomh maith le fionraí na n-oibleagáidí a leagtar síos sna comhaontuithe sin.***

Leasú 186

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 222 – mír -1 (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

-1. I gcás éigeandála a dhéanfaidh difear don Aontas Eorpach nó do Bhallstát amháin nó níos mó, féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle cumhachtaí urghnácha a dheonú don Choimisiún, lena n-áirítear na cumhachtaí sin lena chur ar a chumas na hionstraimí uile is gá a shlógadh. Chun éigeandáil a fhógairt, gníomhóidh Parlaimint na hEorpa trí thromlach de na comhaltaí a chomhdhéanann í agus gníomhóidh an Chomhairle trí thromlach cáilithe, ar thogra ó Pharlaimint na hEorpa nó ón gCoimisiún.

Leis an gcinneadh sin, trína bhfógraítear éigeandáil agus trína ndeonaítear cumhachtaí urghnácha don Choimisiún, saineofar raon feidhme na gcumhachtaí, na socrúithe mionsonraithe rialachais agus an tréimhse a mbeidh feidhm acu lena linn.

Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle, ag gníomhú dóibh trí thromlach simplí, an cinneadh a chúlghairm tráth ar bith.

Féadfaidh an Chomhairle agus an Pharlaimint, i gcomhréir leis an nós

imeachta a leagtar amach sa chéad fhomhír, an cinneadh a athbhreithniú nó a athnuachan tráth ar bith.

Leasú 187

An Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 223 – mír 1

An téacs atá ann

1. Tarraingeoidh Parlaimint na hEorpa suas togra d'fhonn na bearta is gá a bhunú do thoghadh a cuid comhaltaí trí vótáil chomhchoiteann dhíreach i gcomhréir le nós imeachta aonfhoirmeach sna Ballstáit go léir nó i gcomhréir le prionsabail ar comhphrionsabail iad ag na Ballstáit go léir.

Saineoidh *an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta agus tar éis toiliú a fháil ó* Parlaimint na hEorpa, *a ghníomhóidh* trí thromlach de na comhaltaí a chomhdhéanann í, na forálacha is gá. *Tiocfaidh na forálacha sin i bhfeidhm tar éis a bhformheasta ag na Ballstáit, i gcomhréir lena rialacha bunreachtúla faoi seach.*

Leasú 188

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 223 – mír 2

An téacs atá ann

2. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa, ag gníomhú di trí bhíthin rialachán ar a tionscnamh féin i gcomhréir le nós

Leasú

1. Tarraingeoidh Parlaimint na hEorpa suas togra *le haghaidh rialacháin* d'fhonn na forálacha is gá a bhunú do thoghadh a cuid comhaltaí trí vótáil chomhchoiteann dhíreach i gcomhréir le nós imeachta aonfhoirmeach sna Ballstáit go léir nó i gcomhréir le prionsabail ar comhphrionsabail iad ag na Ballstáit go léir. *Féadfaidh an Chomhairle an togra sin a dhiúltú trí thromlach cáilithe i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta.*

Déanfaidh Parlaimint na hEorpa, *ag gníomhú di* trí thromlach de na comhaltaí a chomhdhéanann í *i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta agus tar éis toiliú a fháil ón gComhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe treisithe*, na forálacha is gá *a leagan síos.*

Leasú

2. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa, ag gníomhú di trí bhíthin rialachán ar a tionscnamh féin i gcomhréir le nós

imeachta reachtach speisialta, tar éis tuairim ón gCoimisiún a iarraidh agus formheas ón gComhairle a fháil, na rialacháin agus na coinníollacha ginearálta a leagan síos a rialaíonn comhlíonadh a gcuid dualgas ag a comhaltaí. ***Is gá aontoilíocht laistigh den Chomhairle a bheith le gach riail nó coinníoll a bhaineann le cáin a ghearradh ar chomhaltaí nó iarchomhaltaí.***

Leasú 189

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 225

An téacs atá ann

Féadfaidh Parlaimint na hEorpa, ag gníomhú di trí thromlach na gcomhaltaí a chomhdhéanann í, a iarraidh ar an gCoimisiún aon togra iomchuí a chur faoina bráid ar na hábhair ar gá, dar léi, gníomh Aontais ina leith chun na Conarthaí a chur chun feidhme. Mura gcuirfidh an Coimisiún aon togra faoina bráid, cuirfidh sé Parlaimint na hEorpa ar an eolas faoi na cúiseanna.

Leasú 190

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 226 – mír 1

An téacs atá ann

Féadfaidh Parlaimint na hEorpa, agus a cúraimí á gcomhall aici, arna iarraidh sin don cheathrú cuid de na comhaltaí a chomhdhéanann í, coiste fiosrúcháin sealadach a chur ar bun chun iniúchadh a dhéanamh, gan dochar do na cumhachtaí a thugtar d'institiúidí nó do chomhlachtaí eile sna Conarthaí, ar líomhaintí maidir le sárú nó le drochriarachán i gcur chun feidhme dhlí an Aontais, ach amháin má tá na fíorais a líomhnaítear faoi scrúdú os

imeachta reachtach speisialta, tar éis tuairim ón gCoimisiún a iarraidh agus formheas ón gComhairle a fháil, na rialacháin agus na coinníollacha ginearálta a leagan síos a rialaíonn comhlíonadh a gcuid dualgas ag a comhaltaí.

Leasú

Féadfaidh Parlaimint na hEorpa, ***i gcomhréir le hAirteagal 294 agus*** ag gníomhú di trí thromlach na gcomhaltaí a chomhdhéanann í, ***tograí a ghlacadh ar ábhair a bhfuil feidhm ag an ngnáthnós imeachta reachtach maidir leo.*** Sula ndéanfaidh sí amhlaidh, cuirfidh sí an ***Coimisiún*** ar an eolas ***faoina bhfuil ar intinn aici.***

Leasú

Déanfaidh Parlaimint na hEorpa, agus a cúraimí á gcomhall aici, arna iarraidh sin don tríú cuid de na comhaltaí a chomhdhéanann í, coiste fiosrúcháin sealadach a chur ar bun chun iniúchadh a dhéanamh, gan dochar do na cumhachtaí a thugtar d'institiúidí nó do chomhlachtaí eile sna Conarthaí, ar líomhaintí maidir le sárú nó le drochriarachán i gcur chun feidhme dhlí an Aontais, ach amháin má tá na fíorais a líomhnaítear faoi scrúdú os

comhair cúirte agus fad nach mbeidh na himeachtaí dlíthiúla críochnaithe.

comhair cúirte agus fad nach mbeidh na himeachtaí dlíthiúla críochnaithe.

Féadfaidh an Coiste Fiosrúcháin aon fhinné a thoghairem chun páirt a ghlacadh in éisteacht os a chomhair, más gá sin chun go mbeidh sé in ann a chúraimí a chomhlíonadh.

Leasú 191

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 226 – mír 3

An téacs atá ann

Cinnfidh Parlaimint na hEorpa na rialacha mionsonraithe maidir leis an gceart chun fiosrúchán a fheidhmiú, ag gníomhú di trí bhíthin rialachán ar a tionscnamh féin i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta, tar éis toiliú a fháil ón gComhairle agus ón gCoimisiún.

Leasú

Cinnfidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh trí thromlach cáilithe, ar thogra ó Pharlaimint na hEorpa agus tar éis dul i gcomhairle leis an gCoimisiún, na forálacha mionsonraithe maidir leis an gceart chun fiosrúcháin a fheidhmiú.

Leasú 192

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 234 – mír 1

An téacs atá ann

Má leagtar faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa tairiscint ag cáineadh ghníomhaíochtaí an Choimisiúin, ní vótálfaidh Parlaimint na hEorpa ar an tairiscint sin go ceann trí lá ar a laghad tar éis an tairiscint a leagan faoina bráid, agus is trí vótáil phoiblí a dhéanfar sin.

Leasú

Má leagtar faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa tairiscint ag cáineadh go comhchoiteann ghníomhaíochtaí an Fheidhmeannais nó tairiscint ag cáineadh go haonair ghníomhaíochtaí comhaltaí den Fheidhmeannas, ní vótálfaidh Parlaimint na hEorpa ar an tairiscint sin go ceann trí lá ar a laghad tar éis an tairiscint a leagan faoina bráid, agus is trí vótáil phoiblí a dhéanfar sin.

(Tá feidhm ag an leasú ar na focail “an Coimisiún” agus “comhalta den Choimisiún” ar fud an téacs. Má ghlacktar an leasú sin, beidh gá le hathruithe comhfhreagracha ar fud an téacs.)

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 234 – mír 2**

An téacs atá ann

Má ritear an tairiscint cháinte trí thromlach dhá thrian de na vótaí arna gcaitheamh, agus gurb ionann sin agus tromlach de na comhaltaí a chomhdhéanann Parlaimint na hEorpa, éireoidh comhaltaí an Choimisiúin as a n-oifig d'aon bhuíon agus éireoidh Ardionadaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála as na dualgais a fheidhmíonn sé nó sí sa Choimisiún. Fanfaidh siad i mbun oifige agus leanfaidh siad orthu ag déileáil le gnó reatha go dtí go gceapfar daoine ina n-ionad i gcomhréir le hAirteagal 17 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. Sa chás sin, rachaidh téarma oifige chomhaltaí an Choimisiúin a cheapfar chun a n-ionad a ghabháil in éag ar an dáta a rachadh téarma oifige chomhaltaí an Choimisiúin ar tugadh orthu éirí as d'aon bhuíon in éag.

Leasú

Má ghactar an tairiscint cáinte comhchoitinne trí thromlach de na comhaltaí a chomhdhéanann Parlaimint na hEorpa, éireoidh comhaltaí an Fheidhmeannais as a n-oifig d'aon bhuíon agus éireoidh Rúnaí an Aontais do Ghnóthaí Eachtracha agus don Bheartas Slándála agus Rúnaí an Aontais do Rialáil Eacnamaíoch as na dualgais a fheidhmíonn an duine san Fheidhmeannas. Fanfaidh siad i mbun oifige agus leanfaidh siad orthu ag déileáil le gnó reatha go dtí go gceapfar daoine ina n-ionad i gcomhréir le hAirteagal 17 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. Sa chás sin, rachaidh téarma oifige chomhaltaí an Fheidhmeannais a cheapfar chun a n-ionad a ghabháil in éag ar an dáta a rachadh téarma oifige chomhaltaí an Fheidhmeannais ar tugadh orthu éirí as d'aon bhuíon in éag.

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 245 – mír 2**

An téacs atá ann

Ní cead do chomhaltaí an Choimisiúin, le linn a dtéarma oifige, gabháil le haon slí bheatha eile, sochrach ná neamshochrach. Ar dhul i mbun a ndualgas dóibh, tabharfaidh siad gealltanas sollúnta go n-urramóidh siad, le linn a dtéarma oifige agus ina dhiaidh, na hoibleagáidí a leanann as a n-oifig agus go háirithe a ndualgas chun bheith ionraic stuama i dtaobh ceapacháin nó sochair áirithe a ghlacadh tar éis scor dá n-oifig dóibh. Má dhéantar aon sárú ar na hoibleagáidí sin, féadfaidh an Chúirt Bhreithiúnais, ar iarratas ón

Leasú

Ní cead do chomhaltaí an Choimisiúin, le linn a dtéarma oifige, gabháil le haon slí bheatha eile, sochrach ná neamshochrach. Ar dhul i mbun a ndualgas dóibh, tabharfaidh siad gealltanas sollúnta go n-urramóidh siad, le linn a dtéarma oifige agus ina dhiaidh, na hoibleagáidí a leanann as a n-oifig agus go háirithe a ndualgas chun bheith ionraic stuama i dtaobh ceapacháin nó sochair áirithe a ghlacadh tar éis scor dá n-oifig dóibh. Má dhéantar aon sárú ar na hoibleagáidí sin, féadfaidh an Chúirt Bhreithiúnais, ar iarratas ó

gComhairle ag gníomhú di trí thromlach simplí nó ón gCoimisiún, a rialú, de réir na n-imthosca, go bhfuil an comhalta áirithe le scor go héigeantach i gcomhréir le forálacha Airteagal 247 nó go bhfuil a cheart chun pinsin nó chun sochar eile in ionad pinsin le baint de.

Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle ag gníomhú di trí thromlach simplí nó ón gCoimisiún, a rialú, de réir na n-imthosca, go bhfuil an comhalta áirithe le scor go héigeantach i gcomhréir le hAirteagal 247 nó go bhfuil a cheart chun pinsin nó chun sochar eile in ionad pinsin le baint de.

Leasú 195

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 246 – mír 3

An téacs atá ann

Féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil ar thogra ó Uachtarán an Choimisiúin, a chinneadh nach gá an folúntas a líonadh, go háirithe nuair nach bhfuil fágtha ach beagán ama de théarma oifige an chomhalta.

Leasú

Féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe ar thogra ó Uachtarán an **Fheidhmeannais**, a chinneadh nach gá an folúntas a líonadh, go háirithe nuair nach bhfuil fágtha ach beagán ama de théarma oifige an chomhalta.

(Tá feidhm ag an leasú ar na focail “Uachtarán an Choimisiúin” ar fud an téacs. Má ghlactar é, beidh gá le hathruithe comhfhreagracha ar fud an téacs.)

Leasú 196

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 247

An téacs atá ann

Aon chomhalta den Choimisiún nach bhfuil na coinníollacha is gá chun a fheidhmeanna a fheidhmiú á gcomhall aige a thuilleadh nó a bhí ciontach i mí-iompar tromchúiseach, féadfaidh an Chúirt Bhreithiúnais, ar iarratas ón gComhairle ag gníomhú di trí thromlach simplí nó ón gCoimisiún, é a scor go héigeantach.

Leasú

Aon chomhalta den Choimisiún nach bhfuil na coinníollacha is gá chun a fheidhmeanna a fheidhmiú á gcomhall aige a thuilleadh nó a bhí ciontach i mí-iompar tromchúiseach, féadfaidh an Chúirt Bhreithiúnais, ar iarratas ó Pharlaimint na hEorpa, ón gComhairle ag gníomhú di trí thromlach simplí nó ón gCoimisiún, é a scor go héigeantach.

Leasú 197

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 258 – mír 1**

An téacs atá ann

Má mheasann an Coimisiún gur mhainnigh Ballstát oibleagáid faoi na Conarthaí a chomhlíonadh, tabharfaidh sé tuairim réasúnaithe ina thaobh sin tar éis caoi a thabhairt don Stát áirithe ráiteas ina thaobh a chur isteach.

Leasú

Má mheasann an Coimisiún gur mhainnigh Ballstát oibleagáid faoi na Conarthaí a chomhlíonadh, tabharfaidh sé tuairim réasúnaithe ina thaobh sin laistigh de 12 mhí tar éis caoi a thabhairt don Stát áirithe ráiteas ina thaobh a chur isteach.

Leasú 198

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 258 – mír 2**

An téacs atá ann

Mura ndéanfaidh an Stát a bheidh i gceist de réir na tuairime laistigh den tréimhse a bheidh leagtha síos ag an gCoimisiún, féadfaidh an Coimisiún an t-ábhar a thabhairt os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

Leasú

Mura ndéanfaidh an Stát a bheidh i gceist de réir na tuairime laistigh den tréimhse 12 mhí sin, tabharfaidh an Coimisiún an t-ábhar os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

Leasú 199

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 259 – mír 1**

An téacs atá ann

Aon Bhallstát a mheasfaidh gur mhainnigh Ballstát eile oibleagáid faoi na Conarthaí a chomhlíonadh, féadfaidh sé an t-ábhar a thabhairt os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

Leasú

Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó aon Bhallstát, a mheasfaidh gur mhainnigh Ballstát oibleagáid faoi na Conarthaí a chomhlíonadh, an t-ábhar a thabhairt os comhair Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

Leasú 200

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 259 – mír 2**

An téacs atá ann

Sula dtabharfaidh Ballstát caingean in aghaidh Ballstát eile mar gheall ar shárú a líomhnaítear a bheith déanta ar oibleagáid faoi na Conarthaí, tabharfaidh sé an t-ábhar os comhair an Choimisiúin.

Leasú

Sula dtabharfaidh Parlaimint na hEorpa nó Ballstát caingean in aghaidh Ballstáit mar gheall ar shárú a líomhnaítear a bheith déanta ar oibleagáid faoi na Conarthaí, tabharfaidh sé an t-ábhar os comhair an Choimisiúin.

Leasú 201

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 259 – mír 3**

An téacs atá ann

Tabharfaidh an Coimisiún tuairim réasúnaithe tar éis caoi a bheith tugtha do gach Stát dá mbeidh i gceist a chás féin agus a ráiteas ar chás an pháirtí eile a chur faoi bhráid an Choimisiúin ó bhéal agus i scríbhinn.

Leasú

Tabharfaidh an Coimisiún tuairim réasúnaithe tar éis caoi a bheith tugtha do gach Stát dá mbeidh i gceist agus, más ábhartha, Parlaimint na hEorpa a gcás féin agus a ráiteas ar chás an pháirtí eile a chur faoi bhráid an Choimisiúin ó bhéal agus i scríbhinn.

Leasú 202

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 260 – mír 2 – fomhír 1**

An téacs atá ann

Má mheasann an Coimisiún nach bhfuil na bearta is gá do chomhlíonadh bhreithiúnas na Cúirte glactha ag an mBallstát i dtrácht, féadfaidh sé an cás a thabhairt os comhair na Cúirte, tar éis caoi a thabhairt don Bhallstát sin a bharúlacha a thíolacadh. Cuirfidh sé in iúl méid na cnapshuime nó na híocaíochta pionósaí a bheidh le híoc ag an mBallstát i dtrácht a mheasfaidh sé is

Leasú

Má mheasann an Coimisiún nach bhfuil na bearta is gá do chomhlíonadh bhreithiúnas na Cúirte glactha ag an mBallstát i dtrácht, tabharfaidh sé an cás os comhair na Cúirte, 12 mhí ar a dhéanaí i ndiaidh an breithiúnas a thabhairt, tar éis caoi a thabhairt don Bhallstát sin a bharúlacha a thíolacadh. Cuirfidh sé in iúl méid na cnapshuime nó na híocaíochta pionósaí a bheidh le híoc ag an mBallstát i dtrácht a

iomchuí sna himthosca.

mheasfaidh sé is iomchuí sna himthosca.

Leasú 203

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 262

An téacs atá ann

Gan dochar d'fhorálacha eile na gConarthaí, féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta agus tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa, forálacha a ghlacadh chun dlínse a thabhairt, go feadh méid a chinnfidh sí, do Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh i ndíospóidí a bhaineann le cur i bhfeidhm gníomhartha arna nglacadh ar bhonn na gConarthaí a chruthaíonn cearta Eorpacha maoine intleachtúla. Tiocfaidh na forálacha sin i bhfeidhm tar éis a bhformheasta ag na Ballstáit, i gcomhréir lena rialacha bunreachtúla faoi seach.

Leasú

Gan dochar d'fhorálacha eile na gConarthaí, féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta agus tar éis toiliú a fháil ó Parlaimint na hEorpa, forálacha a ghlacadh chun dlínse a thabhairt, go feadh méid a chinnfidh sí, do Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh i ndíospóidí a bhaineann le cur i bhfeidhm gníomhartha arna nglacadh ar bhonn na gConarthaí a chruthaíonn cearta Eorpacha maoine intleachtúla. Tiocfaidh na forálacha sin i bhfeidhm tar éis a bhformheasta ag na Ballstáit, i gcomhréir lena rialacha bunreachtúla faoi seach.

Leasú 204

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 263 – mír 2

An téacs atá ann

Chuige sin beidh dlínse aici i gcaingne arna dtionscnamh ag Ballstát, ag Parlaimint na hEorpa, ag an gComhairle nó ag an gCoimisiún mar gheall ar easpa inniúlachta, ar shárú ceanglais fhíorriachtanaigh nós imeachta, ar shárú na gConarthaí nó aon riail dlí a bhaineann lena gcur chun feidhme nó ar mhí-úsáid cumhachtaí.

Leasú

Chuige sin beidh dlínse aici i gcaingne arna dtionscnamh ag Ballstát, ag Parlaimint na hEorpa, ag an gComhairle nó ag an gCoimisiún mar gheall ar easpa inniúlachta, ar shárú ceanglais fhíorriachtanaigh nós imeachta, ar shárú na gConarthaí nó aon riail dlí a bhaineann lena gcur chun feidhme, agus go háirithe a bhaineann le prionsabal na coimhdeachta nó ar mhí-úsáid cumhachtaí.

Leasú 205

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 263 – mír 4**

An téacs atá ann

Féadfaidh aon duine nádúrtha nó dlítheanach, faoi na coinníollacha atá leagtha síos sa chéad mhír agus sa dara mír, imeachtaí a thionscnamh in aghaidh gníomh a díriodh chuig an duine sin nó gnímh is dá chúram go díreach agus go leithleach, agus in aghaidh gníomh rialúcháin is dá chúram go díreach agus nach bhfuil bearta cur chun feidhme ag gabháil leis.

Leasú

Féadfaidh aon duine nádúrtha nó dlítheanach, faoi na coinníollacha atá leagtha síos sa chéad mhír agus sa dara mír, imeachtaí a thionscnamh in aghaidh gnímh a díriodh chuig an duine sin nó gnímh is dá chúram go díreach, agus in aghaidh gníomh rialúcháin is dá chúram go díreach agus nach bhfuil bearta cur chun feidhme ag gabháil leis.

Leasú 206

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 275 – mír 2**

An téacs atá ann

Ar a shon sin, beidh dlínse ag an gCúirt chun faireachán a dhéanamh maidir le comhlíonadh Airteagal 40 den Chonradh ar an Aontas Eorpach agus chun rialú a thabhairt ar imeachtaí, arna dtionscnamh i gcomhréir leis na coinníollacha atá leagtha síos sa cheathrú mír d'Airteagal 263 den Chonradh seo, a dhéanann athbhreithniú ar dhlíthiúlacht na gcinntí lena bhforáiltear do bhearta sriantacha in aghaidh daoine nádúrtha nó dlítheanacha, arna nglacadh ag an gComhairle ar bhonn Chaibidil 2 de Theideal V den Chonradh ar an Aontas Eorpach.

Leasú

scriosta

Leasú 207

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 285 – mír 2**

An téacs atá ann

Beidh sí comhdhéanta de náisiúnach amháin as gach Ballstát. Beidh a comhaltaí, chun leas ginearálta an Aontais, neamhspleách ar fad i bhfeidhmiú a bhfeidhmeanna.

Leasú

Beidh sí comhdhéanta de líon comhaltaí, a chomhfhreagraíonn do dhá thrian de líon na mBallstát, lena n-áirítear a hUachtarán. Beidh a comhaltaí, chun leas ginearálta an Aontais, neamhspleách ar fad i bhfeidhmiú a bhfeidhmeanna.

Leasú 208

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 285 – mír 2 a (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

Roghnófar comhaltaí na Cúirte Iniúchóirí as measc náisiúnaigh na mBallstát ar bhonn córas uainíochta fíor-chomhionann idir na Ballstáit a léireoidh raon déimeagrafach agus geografach na mBallstát uile. Bunóidh an Chomhairle Eorpach an córas sin trí thromlach cáiliúite i gcomhréir le hAirteagal 244.

Leasú 209

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 286 – mír 2 – fomhír 1**

An téacs atá ann

Ceapfar comhaltaí na Cúirte Iniúchóirí go ceann téarma sé bliana. Glacfaidh an Chomhairle, tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa, liosta na gcomhaltaí arna tharraingt suas i gcomhréir leis na tograí arna ndéanamh ag gach Ballstát. Féadfar téarma oifige comhaltaí na Cúirte Iniúchóirí a athnuachan.

Leasú

Ceapfar comhaltaí na Cúirte Iniúchóirí go ceann téarma sé bliana. Glacfaidh an Chomhairle, tar éis toiliú a fháil ó Parlaimint na hEorpa, liosta na gcomhaltaí arna tharraingt suas i gcomhréir leis na tograí arna ndéanamh ag gach Ballstát. Féadfar téarma oifige comhaltaí na Cúirte Iniúchóirí a athnuachan.

Leasú 210

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 294 – mír 2**

An téacs atá ann

2. Tíolacfaidh an Coimisiún togra do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle.

Leasú

2. Tíolacfaidh an Coimisiún togra do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle. ***I gcás ina bhfuil feidhm ag Airteagal 225, cuirfidh Parlaimint na hEorpa a togra faoi bhráid na Comhairle. Cuirfear an Coimisiún ar an eolas.***

Leasú 211

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 294 – mír 3

An téacs atá ann

3. Glacfaidh Parlaimint na hEorpa a seasamh sa chéad léamh agus cuirfidh sí i bhfios don Chomhairle é.

Leasú

3. Glacfaidh Parlaimint na hEorpa a seasamh sa chéad léamh agus cuirfidh sí i bhfios don Chomhairle é. ***I gcás ina bhfuil feidhm ag Airteagal 225, measfar gurb é an togra ón bParlaimint a seasamh ar an gcéad léamh.***

Leasú 212

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 294 – mír 4

An téacs atá ann

4. Má fhorghéasann an Chomhairle seasamh Parlaimint na hEorpa, glacfar an gníomh i dtrácht sa fhriotal a fhreagraíonn do sheasamh Parlaimint na hEorpa.

Leasú

4. Má fhorghéasann an Chomhairle seasamh Parlaimint na hEorpa nó mura mbeidh cinneadh glactha aici laistigh de bhliain amháin, glacfar an gníomh i dtrácht sa fhriotal a fhreagraíonn do sheasamh Parlaimint na hEorpa.

Leasú 213

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 294 – mír 7 – pointe b

An téacs atá ann

(b) go ndiúltóidh Parlaimint na hEorpa seasamh na Comhairle sa chéad léamh, trí thromlach na gcomhaltaí a chomhdhéanann í, measfar nach bhfuil an gníomh arna bheartú glactha;

Leasú

(b) go ndiúltóidh Parlaimint na hEorpa seasamh na Comhairle sa chéad léamh, trí thromlach na vótaí arna gcaitheamh, measfar nach bhfuil an gníomh arna bheartú glactha;

Leasú 214

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 294 – mír 15 – fomhír 1

An téacs atá ann

Más rud é, sna cásanna dá bhforáiltear sna Conarthaí, go gcuirfear gníomh reachtach faoi réir an ghnáthnós imeachta reachtaigh ar thionscnamh ó ghrúpa Ballstát, nó ar mholadh ón mBanc Ceannais Eorpach, nó arna iarraidh sin don Chúirt Bhreithiúnais, ní bheidh feidhm ag mír 2, ag an dara habairt de mhír 6 ná ag mír 9.

Leasú

Más rud é, sna cásanna dá bhforáiltear sna Conarthaí, go gcuirfear gníomh reachtach faoi réir an ghnáthnós imeachta reachtaigh ar thionscnamh ó ghrúpa Ballstát, ar thionscnamh Eorpach ó na saoránaigh, nó ar mholadh ón mBanc Ceannais Eorpach, nó arna iarraidh sin don Chúirt Bhreithiúnais, ní bheidh feidhm ag mír 2, ag an dara habairt de mhír 6 ná ag mír 9.

Leasú 215

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Cuid 6 – Teideal I – Caibidil 2 a (nua) – teideal

An téacs atá ann

Leasú

CAIBIDIL 2a

PRIONSABAIL NA COIMHDEACHTA AGUS NA COMHRÉIREACHTA A CHUR I bhFEIDHM

(Tá Prótacal (Uimh. 2) maidir le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a chur i bhfeidhm le cur isteach i gCuid a Sé, Teideal I, Caibidil 2a (nua) de CFAE. Is éard atá sa chaibidil nua seo Airteagail 299a go 299j (nua).)

Leasú 216

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 299 a (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 299a

Féachfaidh gach institiúid chuige go ndéanfar prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta, mar atá siad leagtha síos in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach, a urramú i gcónaí.

(Déantar atáirgeadh sa leasú seo ar fhoclaíocht Airteagal 1 de Phrótacal (Uimh. 2) maidir le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a chur i bhfeidhm.)

Leasú 217

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 299 b (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 299b

Sula ndéanfaidh sé gníomh reachtach a mholadh, glacfaidh an Coimisiún comhairle go forleathan. Cuirfidh na comhairliúcháin sin san áireamh, más iomchuí, éirim réigiúnach agus áitiúil na gníomhaíochta arna beartú. Má tá práinn eisceachtúil ann, ní ghlacfaidh an Coimisiún comhairle amhlaidh. Tabharfaidh sé cúiseanna leis an gcinneadh sin ina thogra.

(Déantar atáirgeadh sa leasú seo ar fhoclaíocht Airteagal 2 de Phrótacal (Uimh. 2) maidir le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a chur i bhfeidhm.)

Leasú 218

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 299 c (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 299c

Chun críocha an Phrótacail seo, ciallóidh “dréachtghníomhartha reachtacha” tograí ón gCoimisiún, tionscnaimh ó ghrúpa Ballstát, tionscnaimh ó Parlaimint na hEorpa, iarrataí ón gCúirt Bhreithiúnais, moltaí ón mBanc Ceannais Eorpach agus iarrataí ón mBanc Eorpach Infheistíochta chun gníomh reachtach a ghlacadh.

(Déantar atáirgeadh sa leasú seo ar fhoclaíocht Airteagal 3 de Phrótacal (Uimh. 2) maidir le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a chur i bhfeidhm.)

Leasú 219

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 299 d (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 299d

Cuirfidh an Coimisiún a dhréachtghníomhartha reachtacha agus a dhréachtaí leasaithe chuig na Parlaimintí náisiúnta agus na Parlaimintí réigiúnacha ag a bhfuil cumhachtaí reachtacha san am céanna a gcuirfear chuig reachtóir an Aontais iad.

Cuirfidh Parlaimint na hEorpa a dréachtghníomhartha reachtacha agus a dréachtaí leasaithe chuig na Parlaimintí náisiúnta agus na Parlaimintí réigiúnacha ag a bhfuil cumhachtaí reachtacha.

Cuirfidh an Chomhairle chuig na Parlaimintí náisiúnta agus na Parlaimintí reachtacha ag a bhfuil cumhachtaí reachtacha na dréachtghníomhartha reachtacha a eascraíonn ó ghrúpa Ballstát, ón gCúirt Bhreithiúnais, ón mBanc Ceannais Eorpach nó ón mBanc

Eorpach Infheistíochta, mar aon leis na dréachtaí leasaithe.

Ar iad a ghlacadh, cuirfidh Parlaimint na hEorpa a rúin reachtacha chuig na Parlaimintí náisiúnta agus na Parlaimintí réigiúnacha ag a bhfuil cumhachtaí reachtacha agus cuirfidh an Chomhairle a cuid seasamh chucu.

(Tá an leasú seo bunaithe ar fhoclaíocht Airteagal 4 de Phrótocal (Uimh. 2) maidir le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a chur i bhfeidhm agus forlíonann sé é.)

Leasú 220

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 299 e (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 299e

Déanfar na dréachtghníomhartha reachtacha a fhirinniú i ndáil le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta.

Ba cheart ráiteas mionsonraithe a bheith i ngach dréachtghníomh reachtach ionas gur féidir a mheas an ndéantar prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a chomhlíonadh. Ba cheart measúnú éigin a bheith sa ráiteas sin freisin ar iarmhairt airgeadais an togra agus, más treoir atá ann, measúnú ar a himpleachtaí maidir leis na rialacha atá le cur chun feidhme ag na Ballstáit, lena n-áirítear, más gá, an reachtaíocht réigiúnach.

Tabharfar táscairí cáilíochtúla, agus, nuair is féidir, táscairí cainníochtúla mar bhunús leis na cúiseanna ar dá mbun a thagtar ar an gconclúid gur fearr is féidir cuspoir de chuid an Aontais a ghnóthú ar leibhéal an Aontais. Déanfar aird a thabhairt leis na dréachtghníomhartha reachtacha ar an ngá atá ann aon ualach, bíodh sé ina ualach airgeadais nó ina ualach riarthach, a bheidh ar an Aontas, ar rialtais náisiúnta, ar údaráis

réigiúnacha nó áitiúla, ar oibreoirí eacnamaíocha agus ar shaoránaigh, a íosmhéadú agus é a bheith comhchuíseach leis an gcuspóir a bheidh le gnóthú.

(Déantar atáirgeadh sa leasú seo ar fhoclaíocht Airteagal 5 de Phrótocal (Uimh. 2) maidir le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a chur i bhfeidhm.)

Leasú 221

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 299 f (nua)

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 299f

Féadfaidh aon Pharlaimint náisiúnta nó aon seomra de chuid Parlaimint náisiúnta, laistigh de dhá sheachtain déag ón dáta a gcuirfear dréachtghníomh reachtach Eorpach i dteangacha oifigiúla an Aontais Eorpaigh chuig an bParlaimint nó chuig an seomra sin, tuairim réasúnaithe a chur chuig Uachtarán Parlaimint na hEorpa, Uachtarán na Comhairle agus Uachtarán an Choimisiúin á rá cad chuige a measann sé nó sí nach gcomhlíonann an dréacht i gceist prionsabal na coimhdeachta. Áireoidh gach Parlaimint náisiúnta nó gach seomra de Pharlaimint náisiúnta ina thuairim réasúnaithe tuairim na bparlaimintí réigiúnacha ag a bhfuil cumhachtaí reachtacha i gcás ina bhféadfaí difear a dhéanamh d'inniúlachtaí eisiacha réigiúnacha. Ba cheart don Choimisiún freagra a thabhairt laistigh de dhá sheachtain déag.

Más ó ghrúpa Ballstát a eascraíonn an dréachtghníomh reachtach, cuirfidh Uachtarán na Comhairle an tuairim chuig rialtais na mBallstát sin.

Más ón gCúirt Bhreithiúnais, ón mBanc Ceannais Eorpach nó ón mBanc Eorpach Infheistíochta a eascraíonn an dréachtghníomh reachtach, cuirfidh

Uachtarán na Comhairle an tuairim chuig an institiúid nó chuig an gcomhlacht i dtrácht.

Ba cheart don Choimisiún tuairimí réasúnaithe arna bhfáil ó Pharlaimintí náisiúnta, agus ó pharlaimintí réigiúnacha ag a bhfuil cumhachtaí reachtacha, a chur san áireamh ina thuarascálacha bliantúla maidir le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta. Ba cheart don Choimisiún freisin faisnéis faoi agóidí a chur ar fáil don Chomhairle agus don Pharlaimint le linn an nós imeachta reachtaigh nuair a thíolacann na Parlaimintí náisiúnta líon suntasach tuairimí réasúnaithe maidir le píosa áirithe dréachtreachtaíochta.

(Tá an leasú seo bunaithe ar Airteagal 6 de Phrótocal (Uimh. 2) maidir le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a chur i bhfeidhm agus déanann sé é a leasú agus a fhorlíonadh.)

Leasú 222

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 299 g (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 299g

Féadfaidh aon Parlaimint náisiúnta nó aon seomra de Parlaimint náisiúnta a iarraidh ar Parlaimint na hEorpa nó ar an gCoimisiún aon togra iomchuí a thíolacadh a bhaineann le hábhair is gá, dar léi, gníomh Aontais ina leith chun na Conarthaí a chur chun feidhme.

I gcás ina bhfaigheann institiúid iarraidh i gcomhréir leis an gcéad mhír ach nach dtíolacann sí togra laistigh de shé mhí, cuirfidh an institiúid sin an Parlaimint náisiúnta, Coiste na Réigiún agus, más ábhartha, Parlaimint na hEorpa ar an eolas faoi na cúiseanna nach ndearna sí amhlaidh.

(Cuirtear isteach leis an leasú seo Airteagal nua i bPrótacal Uimh. 2, mar a bhíodh ann.)

Leasú 223

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 299 h (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 299h

1. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa, an Chomhairle agus an Coimisiún, agus más iomchuí, an grúpa Ballstát, an Chúirt Bhreithiúnais, an Banc Ceannais Eorpach nó an Banc Eorpach Infheistíochta, más uathu a eascraíonn an dréachtghníomh reachtach, na tuairimí réasúnaithe ó na Parlaimintí náisiúnta nó ó sheomra de Pharlaimint náisiúnta a chur san áireamh.

Beidh dhá vóta ag gach Parlaimint náisiúnta, arna gcionroinnt ar bhonn an chórais pharlaimintigh náisiúnta. Má tá córas parlaiminteach ann ina bhfuil dhá sheomra, beidh vóta amháin ag gach ceann den dá sheomra.

2. Nuair a bhíonn tuairimí réasúnaithe á rá nach gcomhlíonann dréachtghníomh reachtach prionsabal na coimhdeachta in ionannas le trian ar a laghad de na vótaí uile arna gcionroinnt ar na Parlaimintí náisiúnta i gcomhréir leis an dara fómhír de mhír 1, ní mór an dréacht a athbhreithniú. Beidh an tairseach sin in ionannas leis an gceathrú cuid más dréachtghníomh reachtach é arna thíolacadh ar bhonn Airteagal 76 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh maidir leis an limistéar saoirse, slándála agus ceartais.

Ar athbhreithniú den sórt sin a dhéanamh, féadfaidh an Coimisiún nó, más iomchuí, an grúpa Ballstát, Parlaimint na hEorpa, an Chúirt Bhreithiúnais, an Banc Ceannais Eorpach nó an Banc Eorpach

Infheistíochta, más uathu a eascraíonn an dréachtghníomh reachtach, a chinneadh an dréacht a choimeád ar bun, a leasú nó a tharraingt siar. Ní mór cúiseanna a thabhairt don chinneadh sin.

3. Ina theannta sin, faoi chuimsiú a ghnáthnós imeachta reachtaigh, nuair a bhíonn tuairimí réasúnaithe á rá nach gcomhlíonann togra do ghníomh reachtach prionsabal na coimhdeachta in ionannas le tromlach simplí na vótaí uile arna gcionroinnt ar na Parlaimintí náisiúnta i gcomhréir leis an dara fomhír de mhír 1, ní mór an togra a athbhreithniú. Ar athbhreithniú den sórt sin a dhéanamh, féadfaidh an Coimisiún a chinneadh an togra a choimeád ar bun, a leasú nó a tharraingt siar.

Má roghnaíonn an Coimisiún an togra a choimeád ar bun, beidh air a fhírinniú i dtuairim réasúnaithe cad chuige a measann sé go gcomhlíonann an togra prionsabal na coimhdeachta. Ní foláir an tuairim réasúnaithe sin maille leis na tuairimí réasúnaithe ó na Parlaimintí náisiúnta a chur faoi bhráid reachtóir an Aontais chun go dtabharfar aird orthu faoi chuimsiú an nós imeachta:

(a) sula gcríochnófar an chéad léamh, féachfaidh an reachtóir (Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle) an gcomhlíonann an togra reachtach prionsabal na coimhdeachta, agus na cúiseanna a agraíonn agus a pháirtíonn tromlach na bParlaimintí náisiúnta agus an tuairim réasúnaithe ón gCoimisiún á gcur san áireamh aige;

(b) más rud é gurb é tuairim an reachtóra, trí thromlach 55 % de chomhaltaí na Comhairle nó trí thromlach na vótaí arna gcaitheamh i bParlaimint na hEorpa, nach gcomhlíonann an togra prionsabal na coimhdeachta, ní leanfar leis an togra reachtach a phlé.

(Déantar atáirgeadh sa leasú seo ar fhoclaíocht Airteagal 7 de Phrótocal (Uimh. 2) maidir le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a chur i bhfeidhm.)

Leasú 224

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 299 i (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 299i

Beidh dlínse ag Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh i gcaingne mar gheall ar ghníomh reachtach a bheith ag sárú phrionsabal na coimhdeachta, arna dtionscnamh ag Ballstáit i gcomhréir leis na rialacha dá bhforáiltear in Airteagal 263 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh nó arna gcur in iúl acu i gcomhréir lena ndlíchóras thar ceann a bParlaimint náisiúnta nó thar ceann seomra den Pharlaimint sin.

I gcomhréir leis na rialacha dá bhforáiltear san Airteagal sin, féadfaidh Coiste na Réigiún caingne den sórt sin a thionscnamh freisin in aghaidh na ngníomhartha reachtacha sin dá bhforáiltear sa Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh nach mór dul i gcomhairle leis chun iad a ghlacadh.

(Déantar atáirgeadh sa leasú seo ar fhoclaíocht Airteagal 8 de Phrótocal (Uimh. 2) maidir le prionsabail na coimhdeachta agus na comhréireachta a chur i bhfeidhm.)

Leasú 225

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 299 j (nua)**

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 299j

Tíolaíocht an Coimisiún tuarascáil gach bliain don Chomhairle Eorpach, do Pharlaimint na hEorpa, don Chomhairle, do na Parlaimintí náisiúnta agus do na Parlaimintí réigiúnacha ag a bhfuil cumhachtaí reachtacha maidir le cur i

bhfeidhm Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. Cuirfear an tuarascáil bhliantúil sin freisin chuig an gCoiste Eacnamaíoch agus Sóisialta agus chuig Coiste na Réigiún.

Leasú 226

**An Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 311 – mír 4**

An téacs atá ann

4. Déanfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di trí ***bhíthin rialachán i gcomhréir le*** nós imeachta reachtach speisialta, bearta cur chun feidhme chóras acmhainní dílse an Aontais a leagan síos a mhéid a ***fhoráiltear*** sa chinneadh arna ghlacadh ar bhonn an tríú mír.
Gníomhóidh an Chomhairle tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa.

Leasú

4. Déanfaidh ***Parlaimint na hEorpa agus an dara ceann acu*** ag gníomhú di trí ***thromlach cáilithe treisithe i*** i gcomhréir lenós imeachta reachtach, bearta cur chun feidhme do chóras acmhainní dílse an Aontais a leagan síos ***go comhpháirteach*** a mhéid a ***bhforáiltear dó*** sa chinneadh arna ghlacadh ar bhonn an tríú mír.

Leasú 227

**An Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 312 – mír 1 – fomhír 2**

An téacs atá ann

Bunófar é ar feadh tréimhse cúig bliana ***ar a laghad.***

Leasú

Bunófar é ar feadh tréimhse cúig bliana ***go seacht mbliana.***

Leasú 228

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 312 – mír 2 – fomhír 1**

An téacs atá ann

Glacfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta, rialachán lena mbunófar an creat airgeadais ilbhliantúil. ***Gníomhóidh an Chomhairle d'aon toil tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa arna thabhairt ag tromlach de na comhaltaí a chomhdhéanann í.***

Leasú 229

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 312 – mír 2 – fomhír 2**

An téacs atá ann

Féadfaidh an Chomhairle Eorpach cinneadh a ghlacadh d'aon toil lena n-údarófar don Chomhairle gníomhú trí thromlach cáilithe nuair a bheidh an rialachán dá dtagraítear sa chéad fhomhír á ghlacadh.

Leasú 230

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 319 – mír 1**

An téacs atá ann

1. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa, ag gníomhú di ar mholadh ón gComhairle, urscaoileadh a thabhairt don Choimisiún i leith an buiséad a chur i ngníomh. Chun na críche sin, déanfaidh Parlaimint na hEorpa, i ndiaidh na Comhairle, scrúdú ar na cuntais, ar an ráiteas airgeadais agus ar an tuarascáil mheastóireachta dá dtagraítear in Airteagal 318, ar thuarascáil bhliantúil na Cúirte Iniúcháirí, maille le freagraí na n-institiúidí faoi iniúchadh ar bharúlacha na Cúirte Iniúcháirí, ar an ráiteas dearbhaithe dá dtagraítear sa dara fomhír

Leasú

Glacfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach, rialachán lena leagfar amach an creat airgeadais ilbhliantúil.

Leasú

scriosta

Leasú

1. Déanfaidh Parlaimint na hEorpa, ag gníomhú di ar mholadh ón gComhairle, urscaoileadh a thabhairt don Choimisiún i leith an buiséad a chur i ngníomh. ***Tabharfaidh sí urscaoileadh freisin d'institiúidí, do chomhlachtaí, d'oifigí agus do ghníomhaireachtaí eile i leith a ranna den bhuiséad nó i leith a mbuiséad a chur chun feidhme, de réir mar is iomchuí, agus i gcomhréir leis na coinníollacha a leagfar síos de bhun Airteagal 322.*** Chun na críche sin,

d'Airteagal 287(1) agus ar aon tuarascálacha speisialta ábhartha ón gCúirt Iniúchóirí.

déanfaidh Parlaimint na hEorpa, agus ina dhiaidh sin an Chomhairle, imscrúdú ar na cuntais, ar an ráiteas airgeadais agus ar an tuarascáil mheastóireachta dá dtagraítear in Airteagal 318, ar thuarascáil bhliantúil na Cúirte Iniúchóirí, maille le freagraí na n-institiúidí faoi iniúchadh ar bharúlacha na Cúirte Iniúchóirí, ar an ráiteas dearbhaithe dá dtagraítear sa dara fomhír d'Airteagal 287(1) agus ar aon tuarascálacha speisialta ábhartha ón gCúirt Iniúchóirí.

Leasú 231

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 329 – mír 2 – fomhír 2

An téacs atá ann

Is le cinneadh ón gComhairle, ag gníomhú di ***d'aon toil***, a dheonófar an t-údarú chun dul ar aghaidh leis an gcomhar feabhsaithe.

Leasú

Is le cinneadh ón gComhairle, ag gníomhú di ***trí thromlach cáilithe***, a dheonófar an t-údarú chun dul ar aghaidh leis an gcomhar feabhsaithe, ***cé is moite de chinntí maidir le misin nó oibríochtaí a bhfuil sainordú feidhmiúcháin acu dá dtagraítear in Airteagal 42(4a), an dara fomhír, den Chonradh ar an Aontas Eorpach.***

Leasú 232

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 330 – mír 2

An téacs atá ann

Is éard is aontoilíocht ann vótaí ionadaithe na mBallstát rannpháirteach amháin.

Leasú

scriosta

Leasú 233

Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh Airteagal 330 – mír 3

An téacs atá ann

Leasú

Saineofar an tromlach cáilithe i gcomhréir le hAirteagal 238(3).

scriosta

Leasú 234

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 333**

An téacs atá ann

Leasú

Airteagal 333

scriosta

1. Nuair a leagfar síos le foráil de na Conarthaí a fhéadfar a chur i bhfeidhm i gcomhthéacs an chomhair fheabhsaithe go ngníomhóidh an Chomhairle d'aon toil, féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil i gcomhréir leis na socruithe atá leagtha síos in Airteagal 330, cinneadh a ghlacadh lena leagfar síos mar choinníoll go ngníomhóidh sí trí thromlach cáilithe.

2. Nuair a leagtar síos le foráil de na Conarthaí a fhéadfar a chur i bhfeidhm i gcomhthéacs an chomhair fheabhsaithe go nglacfaidh an Chomhairle gníomhartha faoi nós imeachta reachtach speisialta, féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil i gcomhréir leis na socruithe atá leagtha síos in Airteagal 330, cinneadh a ghlacadh lena leagfar síos go ngníomhóidh sí faoin ngnáthnós imeachta reachtach. Gníomhóidh an Chomhairle tar éis dul i gcomhairle le Parlaimint na hEorpa.

3. Ní bheidh feidhm ag míreanna 1 agus 2 maidir leis na cinntí a mbeidh impleachtaí míleata nó cosanta acu.

Leasú 235

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 342**

An téacs atá ann

Déanfaidh an Chomhairle, ag gníomhú trí bhíthin rialachán di d'aon toil, na rialacha i dtaobh theangacha institiúidí an Aontais a chinneadh, gan dochar do na forálacha atá i Reacht Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

Leasú

Déanfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil trí bhíthin rialachán, tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa, na rialacha i dtaobh theangacha institiúidí an Aontais a chinneadh, gan dochar do na forálacha atá i Reacht Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh.

Leasú 236

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 346 – mír 1 – pointe b**

An téacs atá ann

(b) féadfaidh aon Bhallstát cibé bearta is gá leis a ghlacadh chun leasanna bunúsacha a shlándála a chosaint agus ar bearta iad a bhaineann le hairm, muinisin agus ábhair chogaidh a tháirgeadh nó a thrádáil. Ní foláir, áfach, gan na bearta sin a dhul chun dochair do na coinniollacha iomaíochta sa mhargadh inmheánach i gcás táirgí nach bhfuil ceaptha chun críoch míleata go sonrath.

Leasú

(b) tabharfaidh aon Bhallstát fógra don Choimisiún faoi bhearta a mheasann sé is gá chun leasanna bunúsacha a shlándála a chosaint agus ar bearta iad a bhaineann le hairm, muinisin agus ábhair chogaidh a tháirgeadh nó a thrádáil. ní dhéanfaidh na bearta sin dochar do na coinniollacha iomaíochta sa mhargadh inmheánach i gcás táirgí nach bhfuil ceaptha chun críoch míleata go sonrath.

Leasú 237

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 346 – mír 2**

An téacs atá ann

2. Féadfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil ar thogra ón gCoimisiún, athruithe a dhéanamh ar an liosta a tharraing sí suas ar an 15 Aibreán 1958 de na táirgí a bhfuil forálacha phointe (b) de mhír 1 infheidhme orthu.

Leasú

2. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle, ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach ar thogra ón gCoimisiún, athruithe a dhéanamh ar an liosta a tharraing *an Chomhairle* suas an 15 Aibreán 1958 de na táirgí a bhfuil forálacha phointe (b) de mhír 1 infheidhme orthu.

Leasú 238

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 352 – mír 1**

An téacs atá ann

1. Más cosúil gur gá gníomhaíocht ag an Aontas, faoi chuimsiú na mbeartas atá sainithe sna Conarthaí, chun ceann de na cuspóirí dá dtagraítear sna Conarthaí a bhaint amach agus nach dtugtar sna Conarthaí na cumhachtaí is gá, déanfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di d'aon toil ar thogra ón gCoimisiún agus tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa, na forálacha iomchuí a ghlacadh. Má ghlacann an Chomhairle na forálacha atá i gceist i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta, gníomhóidh sí freisin d'aon toil, ar thogra ón gCoimisiún agus tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa.

Leasú

1. Más cosúil gur gá gníomhaíocht ag an Aontas, faoi chuimsiú na mbeartas atá sainithe sna Conarthaí, chun ceann de na cuspóirí dá dtagraítear sna Conarthaí a bhaint amach agus nach dtugtar sna Conarthaí na cumhachtaí is gá, déanfaidh an Chomhairle, ag gníomhú di trí thromlach cáilithe ar thogra ón gCoimisiún agus tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa, na bearta iomchuí a ghlacadh. Má ghlacann an Chomhairle na bearta atá i gceist i gcomhréir le nós imeachta reachtach speisialta, gníomhóidh sí freisin trí thromlach cáilithe, ar thogra ón gCoimisiún agus tar éis toiliú a fháil ó Pharlaimint na hEorpa.

Leasú 239

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 352 – mír 4**

An téacs atá ann

4. *Ní fhéadfar an tAirteagal seo a úsáid mar bhunús chun cuspóir a bhaineann leis an gcomhbheartas eachtrach agus slándála a bhaint amach agus urramóidh gach gníomh a ghlacfar i gcomhréir leis an Airteagal seo na teorainneacha a leagtar amach sa dara mír d'Airteagal 40 den Chonradh ar an Aontas Eorpach.*

Leasú

scriosta

Leasú 240

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 354 – mír 1**

An téacs atá ann

Chun críocha Airteagal 7 den Chonradh ar an Aontas Eorpach a bhaineann le cearta áirithe a leanann ó bhallraíocht san Aontas a fhionraí, ní ghlacfaidh an comhalta den Chomhairle Eorpach nó den Chomhairle a ionadaíonn don Bhallstát i dtrácht páirt sa vótáil agus ní chuirfear an Ballstát i dtrácht san áireamh nuair a bheidh trian nó ceithre chúigiú de na Ballstáit dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2 den Airteagal sin á ríomh. Ní choiscfidh staonadh ó vótáil ag comhaltaí atá i láthair go pearsanta nó a n-ionadaítear dóibh ar na cinntí dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal thuasluaite a ghlacadh.

Leasú

Chun críocha Airteagal 7 den Chonradh ar an Aontas Eorpach a bhaineann le cearta áirithe a leanann ó bhallraíocht san Aontas a chur ar fionraí, ní ghlacfaidh an comhalta den Chomhairle Eorpach nó den Chomhairle a dhéanann ionadaíocht don Bhallstát lena mbaineann páirt sa vótáil agus ní chuirfear an Ballstát lena mbaineann san áireamh nuair a bheidh an trian de na Ballstáit nó an tromlach cáilithe díobh dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2 den Airteagal sin á ríomh. Ní choiscfidh staonadh ó vótáil ag comhaltaí atá i láthair go pearsanta nó a n-ionadaítear dóibh ar na cinntí dá dtagraítear i mír 2 den Airteagal thuasluaite a ghlacadh.

Leasú 241

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 354 – mír 2**

An téacs atá ann

D'fhonn na cinntí dá dtagraítear in Airteagal 7(3) agus (4) den Chonradh ar an Aontas Eorpach a ghlacadh, saineofar tromlach cáilithe i gcomhréir le hAirteagal 238(3)(b) den Chonradh seo.

Leasú

Chun na cinntí dá dtagraítear i míreanna 1 go 4 d'Airteagal 7 den Chonradh ar an Aontas Eorpach a ghlacadh, saineofar tromlach cáilithe i gcomhréir le hAirteagal 16(4a) den Chonradh ar an Aontas Eorpach.

Leasú 242

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 355 – mír 2 – fomhír 2**

An téacs atá ann

Ní bhainfidh na Conarthaí leis na tíortha agus na críocha thar lear a bhfuil caidreamh speisialta acu le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann agus nach bhfuil

Leasú

scriosta

luaite sa liosta réamhráite.

Leasú 243

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 355 – mír 5 – pointe b**

An téacs atá ann

Leasú

**(b) ní bheidh feidhm ag na Conarthaí scriosta
maidir le Limistéir Bhunáite
Fhlaitheasacha Akrotiri agus Dhekelia de
chuid Ríocht Aontaithe na Breataine
Móire agus Thuaisceart Éireann sa
Chipir ach amháin a mhéad is gá chun a
áirithiú go gcuirfear chun feidhme na
socrúithe atá leagtha amach sa Phrótacal
maidir le Limistéir Bhunáite
Fhlaitheasacha Ríocht Aontaithe na
Breataine Móire agus Thuaisceart
Éireann sa Chipir atá i gceangal leis an
Ionstraim i dtaobh choinniollacha
aontachais Phoblacht na Seice, Phoblacht
na hEastóine, Phoblacht na Cipire,
Phoblacht na Laitvia, Phoblacht na
Liotuáine, Phoblacht na hUngáire,
Phoblacht Mhálta, Phoblacht na
Polainne, Phoblacht na Slóivéine agus
Phoblacht na Slóvaice leis an Aontas
Eorpach agus i gcomhréir le téarmaí an
Phrótacaíl sin;**

Leasú 244

**Conradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh
Airteagal 355 – mír 5 – pointe c**

An téacs atá ann

Leasú

**(c) ní bhainfidh forálacha na gConarthaí scriosta
le hOileáin Mhuir nIocht ná le hOileán
Mhanann ach a mhéad is gá chun a
áirithiú go bhfeidhmeofar an córas dá
bhforáiltear do na hoileáin sin sa
Chonradh i dtaobh aontachas na
mBallstát nua le Comhphobal
Eacnamaíochta na hEorpa agus leis an**

Leasú 245

**Cairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh
Airteagal 3**

An téacs atá ann

Airteagal 3

An ceart chun iomláine an duine

1. Tá ag gach duine an ceart go dtabharfar meas ar a iomláine nó ar a hiomláine choirp agus mheabhrach.
2. I réimsí na míochaine agus na bitheolaíochta, ní mór na nithe seo a leanas go háirithe a urramú:
 - (a) toiliú saor feasach an duine i dtrácht, de réir na nósanna imeachta atá leagtha síos le dlí;
 - (b) toirmeasc ar chleachtas dea-ghinice, go háirithe na cleachtas sin arb é is aidhm dóibh daoine a roghnú;
 - (c) toirmeasc ar fhoinsé bhrabúis a dhéanamh den chorp daonna agus de bhaill den chorp, ina gcáil mar chorp agus mar bhaill den chorp;
 - (d) toirmeasc ar chlónáil atáirgeach daoine.

Leasú

Airteagal 3

An ceart chun sláine an duine ***agus chun féinriar colainne;***

1. Tá ag gach duine an ceart go dtabharfar meas ar a iomláine nó ar a hiomláine choirp agus mheabhrach.
2. I réimsí na míochaine agus na bitheolaíochta, ní mór na nithe seo a leanas go háirithe a urramú:
 - (a) toiliú saor feasach an duine i dtrácht, de réir na nósanna imeachta atá leagtha síos le dlí;
 - (b) toirmeasc ar chleachtas dea-ghinice, go háirithe na cleachtas sin arb é is aidhm dóibh daoine a roghnú;
 - (c) toirmeasc ar fhoinsé bhrabúis a dhéanamh den chorp daonna agus de bhaill den chorp, ina gcáil mar chorp agus mar bhaill den chorp;
 - (d) toirmeasc ar chlónáil atáirgeach daoine.

2a. Tá ag gach duine an ceart chun féinriar colainne, chun rochtain shaor, eolach, iomlán agus uilíoch a fháil ar shláinte agus cearta gnéis agus atáirgthe, agus ar na seirbhísí cúraim sláinte gaolmhara uile gan idirdhealú, lena n-áirítear rochtain ar ghinmhilleadh sábháilte agus dlíthiúil.